

Kommunförbundet
Kalmar län

Ungas livsvillkor i Högsby

Lokal uppföljning av ungdomspolitiken 2018 i Kalmar län och
Eksjö kommun

ENKÄTFABRIKEN

BoU Barn- och
ungdomsnätverket
Kalmar län

Sammanställd av Enkätfabriken
Maj 2019

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	4
Bakgrund och syfte.....	6
A. Bakgrundsfrågor.....	8
B. Fritid.....	11
C. Skola.....	20
D. Delaktighet och inflytande.....	31
E. Trygghet.....	40
F. Hälsa.....	49
G. Arbete.....	61
H. Framtid.....	65
Referenser.....	74

**Rapporten är
färgkoordinerad!**

Hitta den del du vill
läsa genom att titta
på färgen i
avsnittens kant.

Sammanfattning

Att ha kunskap om unga och deras livsvillkor är en viktig förutsättning i regionernas och kommunernas arbete i alla förvaltningar. Både barnkonventionen och Sveriges ungdomspolitik betonar vikten av att alla beslut som tas, som på något sätt rör barn och unga, alltid ska utgå från ett barn- och ungdomsperspektiv. Genom att göra en Lupp-undersökning får regioner och kommuner en bättre bild av ungdomarnas livsvillkor.

I detta avsnitt presenteras en sammanfattning av resultatet för Högsby kommun. Speciellt fokus läggs vid skillnader till tidigare Lupp-resultat och resultat som sticker ut bland vissa grupper (exempelvis utifrån kön eller ålder). För att få en mer heltäckande bild av ungas livsvillkor i kommunen rekommenderar vi dock att läsa hela rapporten.

Fritid

Inom området fritid framgår att 83 % av ungdomarna i Högsby svarar att de är nöjda med fritiden totalt sett. Totalt 33 % av ungdomarna i Högsby svarar vidare att det finns mycket eller ganska mycket att göra på fritiden. Det är klart lägre jämfört med regionsnittet och rikssnittet.¹ Det framgår därutöver att högstadieungdomarna i lägre grad än gymnasieungdomarna är nöjda med utbudet av fritidsaktiviteter i Högsby.

Det som ungdomarna i högst grad saknar är olika sporter, platser där man umgås och/eller göra aktiviteter, till exempel en fritidsgård, bowling eller en MX-bana. Även kulturinriktade aktiviteter som har med konst och måleri att göra nämns.

Skola

I skolavsnittet ser vi att totalt 74 % i Högsby kommun är nöjda med skolan. Gymnasieungdomarna är nöjdare än högstadieungdomarna. Över tid har en något negativ utveckling skett bland högstadieungdomarna avseende nöjdhet med skolan. Vad som också framgår är att en hög andel, mellan 86-92 %, är nöjda med lärarna, undervisningen och tillgången till datorer. Skolmaten är däremot det som ungdomarna är minst nöjda med, detta gäller framför allt högstadiet.

I avsnittet om skola framgår också att hälften av killarna i årskurs 8 instämmer i att våld förekommer i skolan. Drygt en fjärdedel totalt instämmer i att rasism och mobbing förekommer. När Högsbys resultat jämförs med regionens och med rikssnittet framgår det att unga i Högsby i högre grad svarar att de olika problemen förekommer på skolan.

Delaktighet och inflytande

Inom området delaktighet och inflytande framgår det att totalt 54 % av ungdomarna i Högsby är intresserade av vad som händer i andra länder. 43 % svarar att de är intresserade av samhällsfrågor i allmänhet och 34 % är intresserade av politik. Intresset för de olika frågorna har minskat över tid bland högstadieungdomarna. Det framgår också att en andel om 55 % vill vara med och påverka i kommunen.

En andel om mellan 11-25 % av ungdomarna i Högsby svarar att de har mycket eller ganska stora möjligheter att påverka. Över tid har det skett en tydlig positiv förändring bland högstadieungdomarna, men jämfört med regionsnitt och rikssnittet anser sig ungdomarna i Högsby i något lägre grad ha möjlighet att påverka.

1 Rikssnittet är resultatet för alla kommuner som gjort Lupp-undersökningen år 2018. Regionsnittet är resultatet för Kalmar län samt Eksjö kommun 2018

Vidare så framgår det att internet och/eller sociala medier är den vanligaste arenan för politiskt engagemang bland de unga i kommunen.

Trygghet

En majoritet av unga i Högsby kommun känner sig trygga på de flesta platser i kommunen som tas upp i enkäten och på internet. 96 % totalt känner sig alltid eller oftast trygga i hemmet. 86-91 % är även trygga på träningen, i sitt bostadsområde, på väg till eller från skolan samt i skolan. Tjejer känner sig i lägre grad än killar trygga på fritidsgården eller liknande, speciellt tjejer i årskurs 2.

I avsnittet om trygghet framgår det också att en fjärdedel av ungdomarna utsatts för hot det senaste året. 18 % totalt svarar att de utsatts för stöld. Vad som också framgår är att killar har utsatts för hot, stöld och misshandel i högre grad än tjejer, men tjejer har utsatts för sexuellt våld/utnyttjande i högre grad än killar. Andelen som utsatts för de olika otrygga situationerna är generellt högre i Högsby jämfört med regionsnitt och rikssnittet. Utsattheten bland högstadieungdomarna generellt har även ökat sedan 2015.

Vad gäller utsatthet för mobbning har andelen utsatta ökat från år 2015 bland högstadiekillarna. Bland tjejerna har andelen däremot minskat något.

Hälsa

De flesta ungdomar i Högsby mår bra, 71 % totalt. Vad som framgår är dock att killar i klart högre grad än tjejer svarar att de mår mycket eller ganska bra. Över tid syns en negativ utveckling jämfört med 2012 bland högstadiekillarna. Bland tjejerna har andelen som svarat att de mår bra däremot ökat något.

Avseende förekomsten av olika psykosomatiska besvär kan vi se att andelen som svarar att de har regelbundna besvär som stress och nedstämdhet ökat. En relativt stor andel av både tjejer och killar uppger att de har problem med stress, omkring 60 % av tjejerna och drygt 40 % av killarna. Gymnasietjejer känner sig i högst grad stressade och tjejer generellt uppger i högre grad än killar att de har problem med olika regelbundna psykosomatiska besvär.

Arbete och Framtid

Totalt svarar 20 % i årskurs 8 och 34 % i årskurs 2 att de har ett extrajobb. Över tid har andelen högstadieungdomar som har ett extrajobb ökat. Andelen högstadieungdomar som hade ett sommarjobb i somras har däremot minskat från 21 % år 2015 till 13 % i år. Av gymnasieungdomarna hade 77 % ett sommarjobb den senaste sommaren.

En hög andel av högstadieungdomarna i Högsby tror att de kommer läsa vidare efter grundskolan. Endast 4 % av killarna tror inte att de kommer läsa vidare. På gymnasiet svarar 75 % av tjejerna och 44 % av killarna att de tror att de kommer studera vidare efter gymnasiet. Det finns alltså en tydlig könsskillnad i frågan. Därutöver svarar 66 % av ungdomarna totalt att de tror att de kommer att flytta från kommunen, vilket är högre än resultatet för regionen och riket.

Det framgår också att en hög andel, 91 %, av ungdomarna i Högsby, har en positiv framtidssyn. Högstadiekillarnas framtidssyn har dock utvecklats negativt sedan år 2015.

Bakgrund och syfte

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor Lupp-undersökning har år 2018 genomförts i Kalmar län samt Eksjö kommun. Undersökningen genomfördes under hösten 2018 och insamlingen gjordes genom en webbenkät på skolorna. Insamlingen har skötts av kommunerna med hjälp av MUCF och analys samt sammanställning har gjorts av Enkätfabriken på uppdrag av Kommunförbundet Kalmar län.

Lupp står för lokal uppföljning av ungdomspolitiken och startades av MUCF år 2001. Lupp är en enkät som ska ge kommuner, stadsdelar eller regioner kunskap om ungas situation. MUCF erbjuder enkäten för att stötta kommuner i utvecklingen av ungdomspolitiken. Meningen är att beslut som berör unga i kommuner ska byggas på aktuell kunskap om ungas situation, erfarenheter och åsikter. Lupp-enkäten erbjuds inom tre åldersgrupper: högstadiet 13-16 år, gymnasiet 16-19 år och unga vuxna 19-25 år.

Urval och svarsfrekvens

I denna rapport redovisas resultatet för Högsby kommun. Alla ungdomar i årskurs 8 på högstadiet och årskurs 2 på gymnasiet ingår i urvalet för Lupp-undersökningen. Observera att gymnasieungdomar som går gymnasiet i en annan kommun än de bor i har sorterats till att tillhöra sin boendekommun i databasen.

Totalt har 4045 elever i regionen svarat på undersökningen. I Högsby kommun har totalt 101 svar inkommit. I årskurs 8 har 56 av 61 elever svarat, vilket ger en svarsfrekvens om 92 %. Eftersom ingen aktuell information finns om urvalsstorlek för eleverna på gymnasiet kan inte svarsfrekvensen redovisas för den åldersgruppen. Detta eftersom eleverna sorterats utifrån boendekommun och inte utifrån skola.

På grund av få svar i årskurs 2 bör resultatet tolkas med viss försiktighet.

Fördelning av antal elever* och antal svar per kommun totalt och per årskurs

	Antal elever: Åk 8	Antal svar: Åk 8	Svarsfrekvens: Åk 8	Antal svar** Åk 2	Antal svar: Totalt
Borgholm	99	91	92%	52	143
Eksjö	185	159	86%	160	319
Emmaboda	97	87	90%	56	143
Hultsfred	158	121	77%	90	211
Högsby	61	56	92%	45	101
Kalmar	766	658	86%	361	1019
Mönsterås	142	77	54%	86	163
Mörbylånga	149	144	97%	78	222
Nybro	219	146	67%	100	246
Oskarshamn	280	254	91%	259	513
Torsås	90	68	76%	30	98
Vimmerby	182	177	97%	148	325
Västervik	363	331	91 %	211	542
Regionen	2791	2369	85 %	1676	4045

*Information om antal elever i årskurs 8 är hämtat från Skolverkets databas och baseras på 2018 års siffror

** Uppgifter om antal i urval för årskurs 2 saknas och därav redovisas inte svarsfrekvensen

I den här typen av skolundersökningar beror bortfallet på att hela klasser inte har haft möjlighet att delta i enkäten eller att elever varit sjuka.

För vissa frågor finns det internt bortfall, det vill säga att ungdomar på grund av olika anledningar valt att inte besvara en viss fråga i enkäten. Det rör sig oftast om några få procent, men varierar något mellan frågorna. Det kan exempelvis bero på att elever bedömt en fråga som irrelevant eller att det rört sig om känsliga frågor. Detta är dock vanligt förekommande i undersökningar likt denna.

Analys

Enkätfabriken har analyserat och sammanställt resultaten för att i denna rapport ge en bild av ungdomarnas upplevelser. Rapporten innefattar först och främst statistik uppdelat på ålder (högstadiet årskurs 8 och gymnasiet årskurs 2), kön och kommun. Denna typ av jämförelser möjliggör en större förståelse för huruvida alla ungdomar har lika villkor och möjligheter i samhället. Denna kunskap är viktig för att kunna arbeta vidare med förändring och för att anpassa insatserna.

Observera att svaren i alla avsnitt, inklusive avsnittet om skolan, inte redovisas utifrån vilken kommun ungdomarna går i skolan utan utifrån var de bor.

Jämförelser över tid

För att kunna mäta utvecklingen över tid görs jämförelser med Lupp-resultaten från tidigare år. Högsby kommun har tidigare gjort Lupp-enkäten år 2009, 2012 och 2015, men har tidigare år haft få svar för årskurs 2. Därav analyseras endast utvalda frågor över tid för årskurs 8 i rapporten.

Avseende jämförelser med tidigare år bör noteras att en omfattande omarbetning av Lupp-enkäten gjordes av MUCF under 2015, vilket innebär att jämförelser med resultat år 2014 eller tidigare inte är möjligt på relativt många ställen. Exempelvis har nästan alla instämmeriskalar i enkäten justerats från en femgradig till en fyrgradig skala, vilket gör att resultatet inte är jämförbart. I andra fall har frågan eller svarsalternativen omformulerats eller justerats. Därav finns det på flera ställen endast jämförelser med år 2015.

Jämförelser med rikssnitt för Lupp 2018

I den löpande texten berörs även på olika ställen jämförelser med rikssnittet för Lupp (de kommuner som genomfört Lupp år 2018). Rikssnittet är dock inget nationellt snitt för alla kommuner, utan innefattar endast de kommuner som deltog i Lupp år 2018. Trots att en sådan jämförelse har vissa brister kan det vara fördelaktigt att kunna se länets och kommunernas resultat i förhållande till en större kontext.

Det som i rapporten benämns som regionsnitt är resultatet för Kalmar läns region samt Eksjö kommun totalt.

Läsanvisningar

För att göra materialet mer överskådligt tas de mest relevanta jämförelserna och nedbrytningarna fram. Vad som även kan vara viktigt att uppmärksamma är att en del svarsalternativ utesluts i redovisningen. Detta har gjorts för att göra resultatet mer överskådligt. För fullständig redovisning av alla frågor och svarsalternativ hänvisar vi till MUCF:s Lupp-portal. Observera också att vissa diagram redovisar resultatet totalt eller totalt per kön. Notera även att maskinella avrundningar kan förekomma i rapporten. Det handlar då om enstaka procent.

Bakgrundsfrågor

Frågor om bakgrund och familj

I den första delen ställdes några frågor om ungdomarna och deras familj. Som det framgår av bilden nedan är könsfördelningen relativt jämn bland de som svarat på Lupp-enkäten. 48 % av de som svarat är tjejer och 52 % är killar. Då få angett "annan könsidentitet" kommer denna grupp inte redovisas nedbrutet i rapporten.

En andel om totalt 63 % svarar att de är födda i Sverige medan 14 % svarar att de är födda i Europa och 23 % utanför Europa.

I diagram A4 på följande sida framgår att en andel om mellan 6-19 % av ungdomarna som deltagit i undersökningen har en nedsatt funktion eller långvarig sjukdom.

A2. Var är du och dina föräldrar födda?

	Sverige	Norden	Europa	Utanför Europa
Du själv	63%	0%	14%	23%
Förälder a	61%	0%	10%	29%
Förälder b	62%	0%	11%	27%

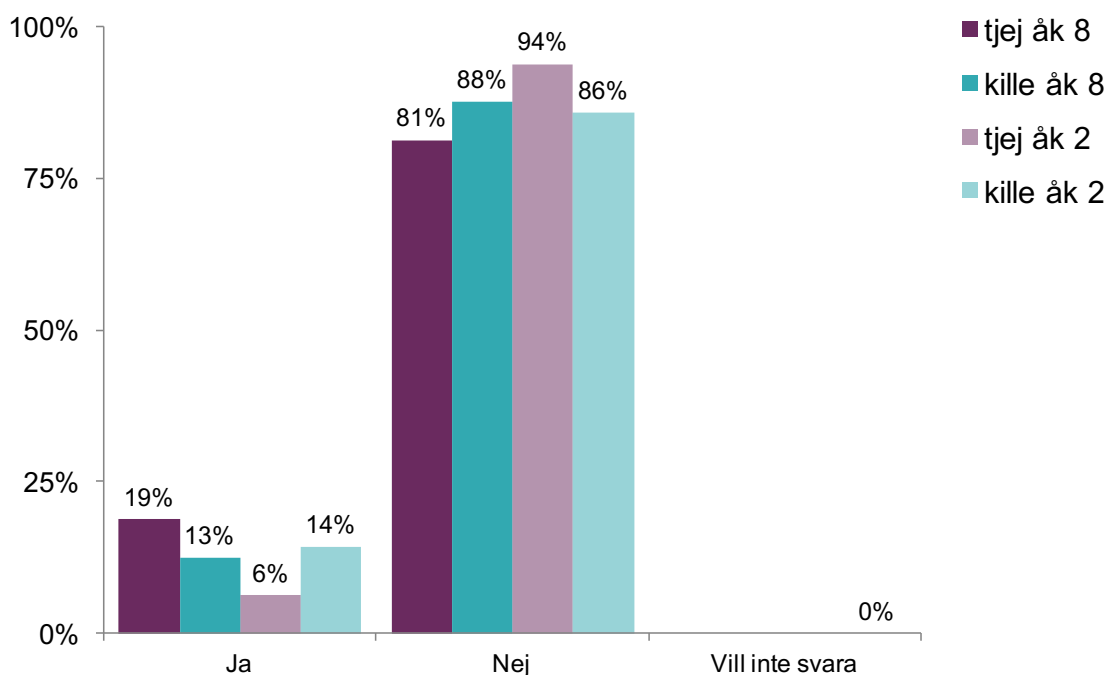
A2a. Om du inte är född i Sverige, hur länge har du bott här?

10 år eller längre	24%
4-9 år	30%
0-3 år	46%

A3. Vad gör din/dina föräldrar huvudsakligen?

	Förälder a	Förälder b
Arbetar	79%	70%
Studerar	9%	12%
Föräldraledig	3%	2%
Arbetslös	2%	3%
Långtidssjukskriven/sjukpensionär	1%	5%
Ålderspensionär	0%	1%
Annat	3%	4%
Vet inte	3%	2%

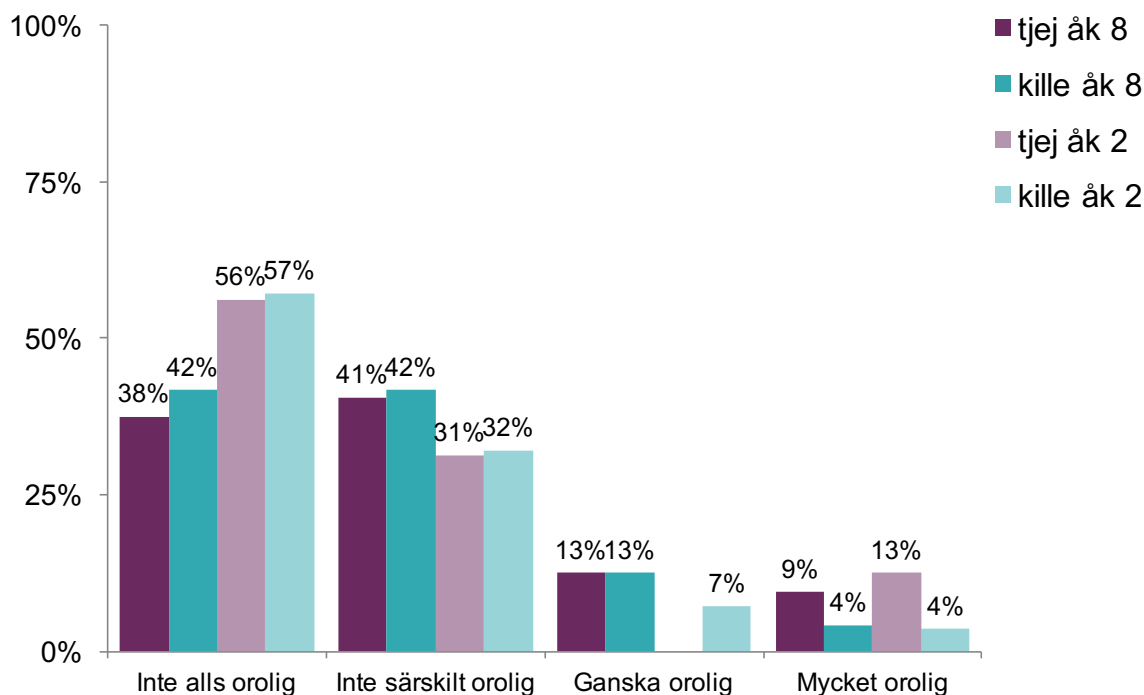
A4 Har du någon sjukdom eller någon nedsatt funktion, som inte är tillfällig, och som innebär att du har svårigheter att delta i olika aktiviteter, t.ex. i skolan, med vänner eller på din fritid?

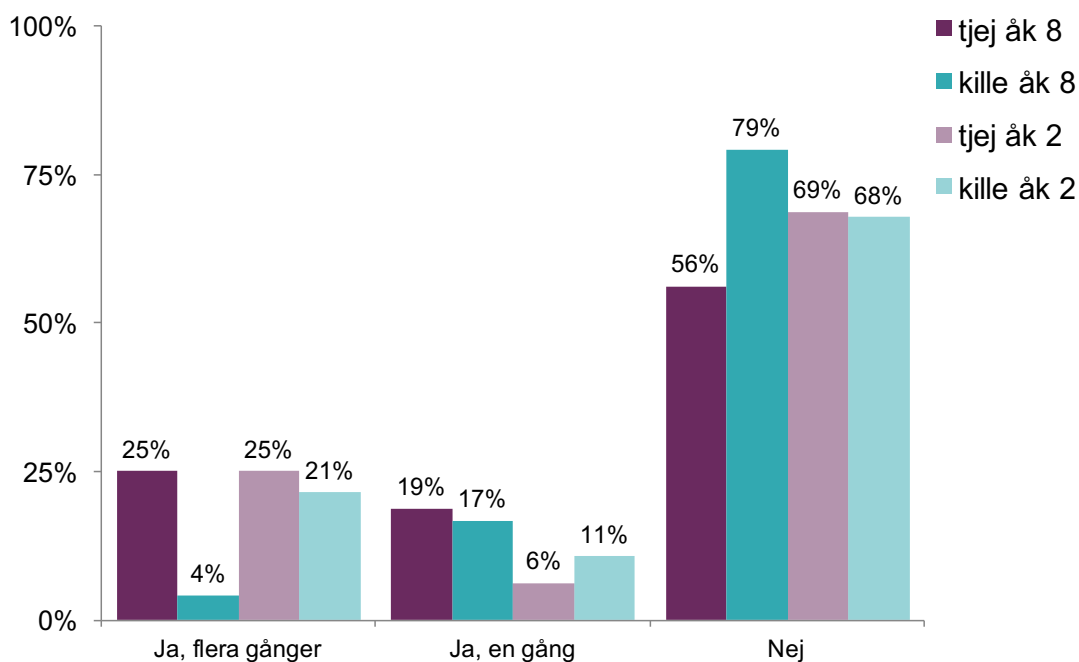
Frågor om ekonomi

En klar majoritet av ungdomarna svarar att de inte är oroliga för sina föräldrars ekonomi, se diagram A5. Gymnasieungdomarna svarar i högre grad än gymnasieungdomarna att de inte alls oroar sig och tjejer svarar i högre grad än killar att de är mycket oroliga. I diagrammet längst ner på sidan ser vi att mellan 21-44 % av ungdomarna svarar att det en eller flera gånger hänt att de inte kunnat göra eller köpa något som många andra gör eller köper, på grund av att familjen inte haft råd.

A5. I vilken grad är du orolig för dina föräldrars ekonomi?

A6. Under de senaste sex månaderna, har det hänt att du inte kunnat göra något eller inte kunnat köpa något som många andra i din ålder gör eller köper för att din familj inte haft råd?

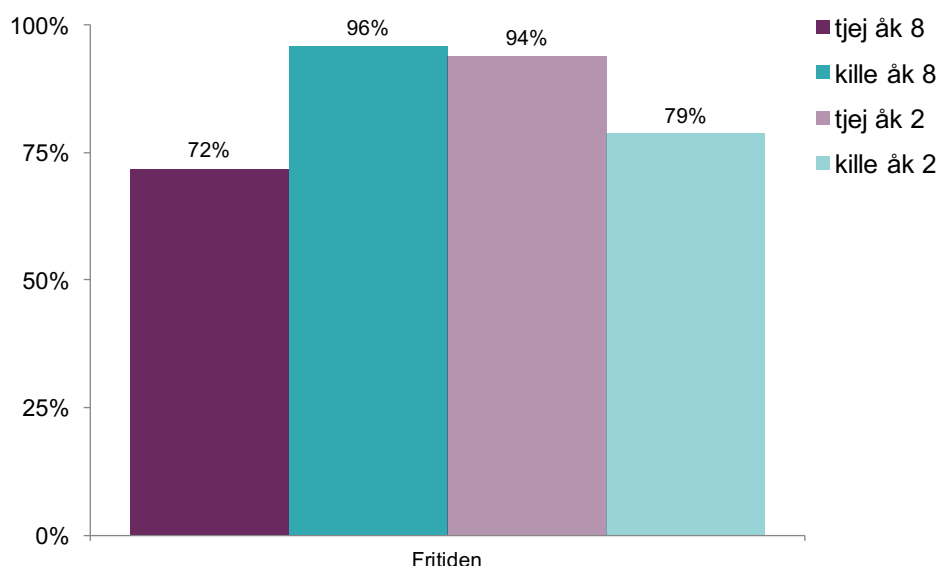

Inom området fritid ställs frågor om hur ungdomarna uppfattar sin fritid, hur mycket det finns att göra på fritiden i kommunen samt hur ofta de deltar i olika typer av kultur- och fritidssysselsättningar.

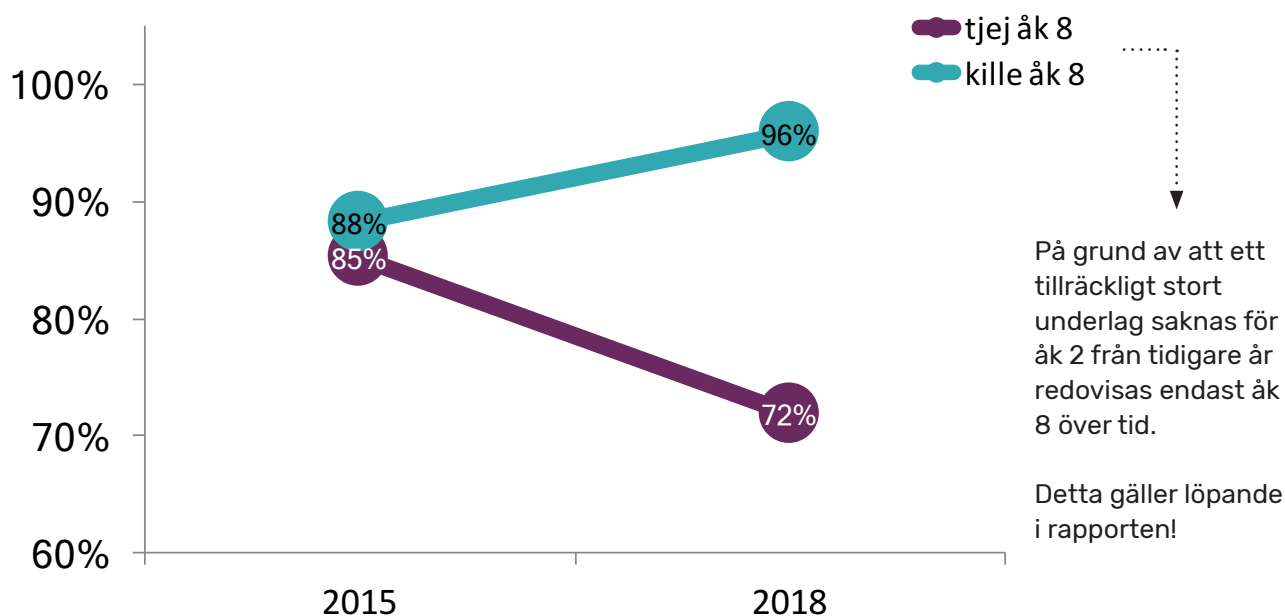
Totalt 83 % av ungdomarna i Högsby svarar att de är nöjda med fritiden generellt sett. Andelen tjejer i årskurs 8 som är nöjda med sin fritid har minskat över tid, från 85 % år 2015 till 72 % i årets resultat. Andelen killar i årskurs 8 som är nöjda med fritiden har däremot ökat från 88 % till 96 %. I diagram B0b på nästa sida framgår att ungdomarna i Högsby är mindre nöjda jämfört med regionsnitt och rikssnitt.

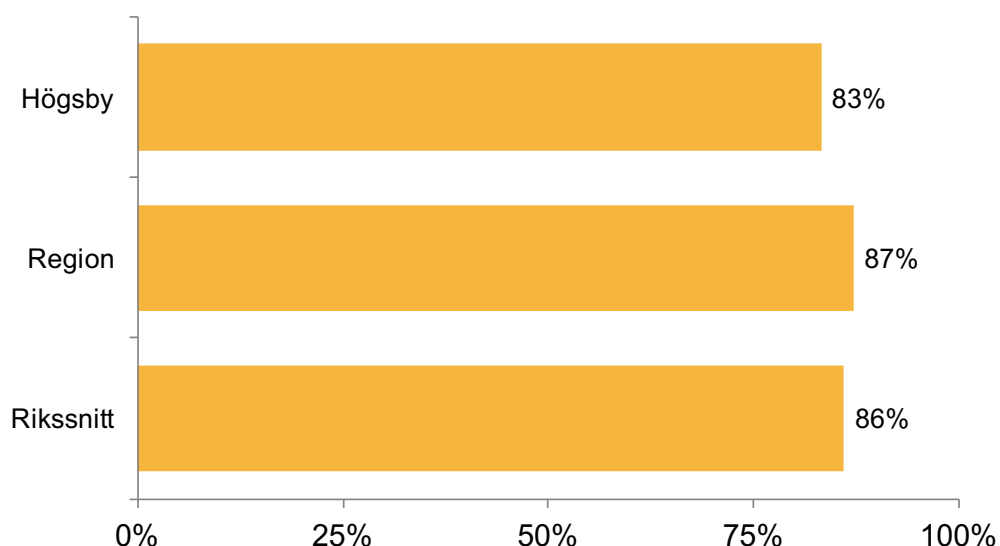
B0. Hur nöjd eller missnöjd är du med ditt liv när det kommer till din fritid?

Andel som svarat "mycket nöjd" eller "ganska nöjd"

B0a. Andel nöjda med sin fritid: Utveckling över tid

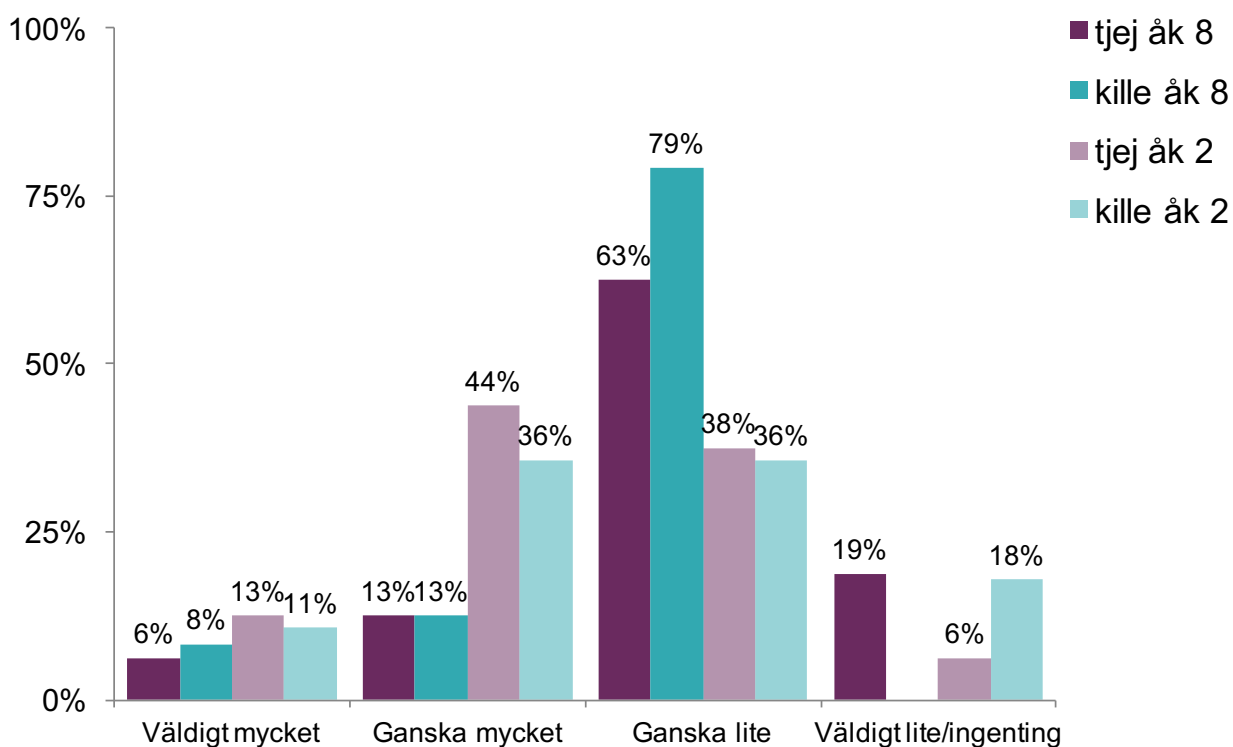

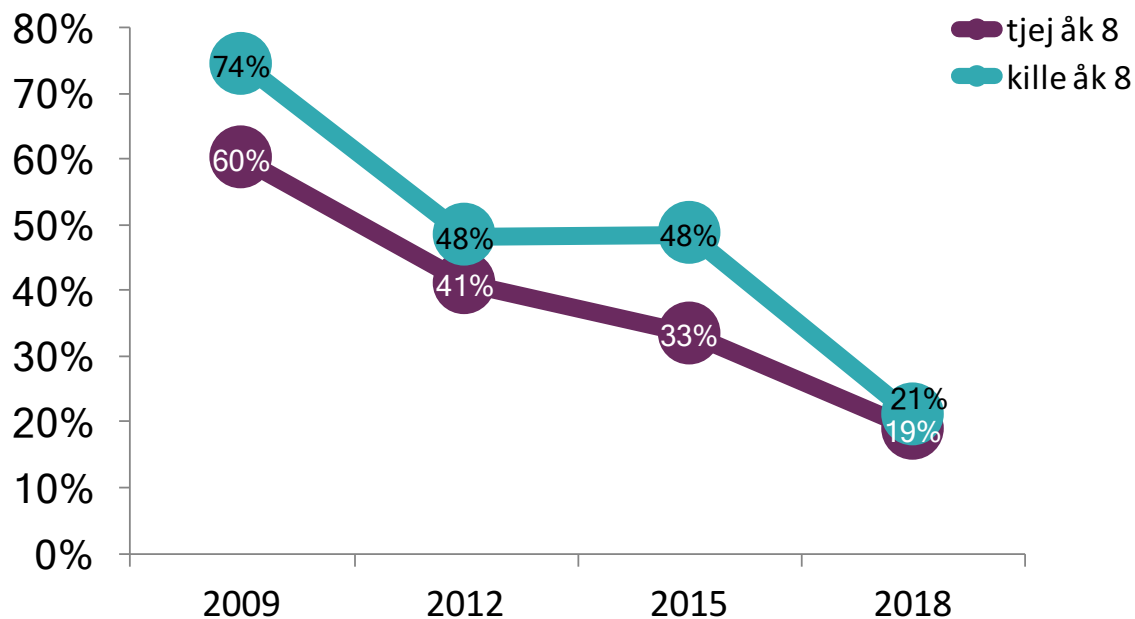
Hur mycket det finns att göra

I diagram B1 nedan framgår att andelen som svarar att det finns ganska eller mycket saker att göra på fritiden är lägre bland högstadieungdomarna än bland gymnasieungdomarna. Över tid har det skett en negativ utveckling över tid bland högstadieeleverna, se diagram B1a på nästa sida. Totalt svarar 33 % av ungdomarna i Högsby att det finns "våldigt mycket" eller "ganska mycket" att göra på fritiden.

B1. Hur mycket eller lite tycker du att det finns att göra på fritiden?

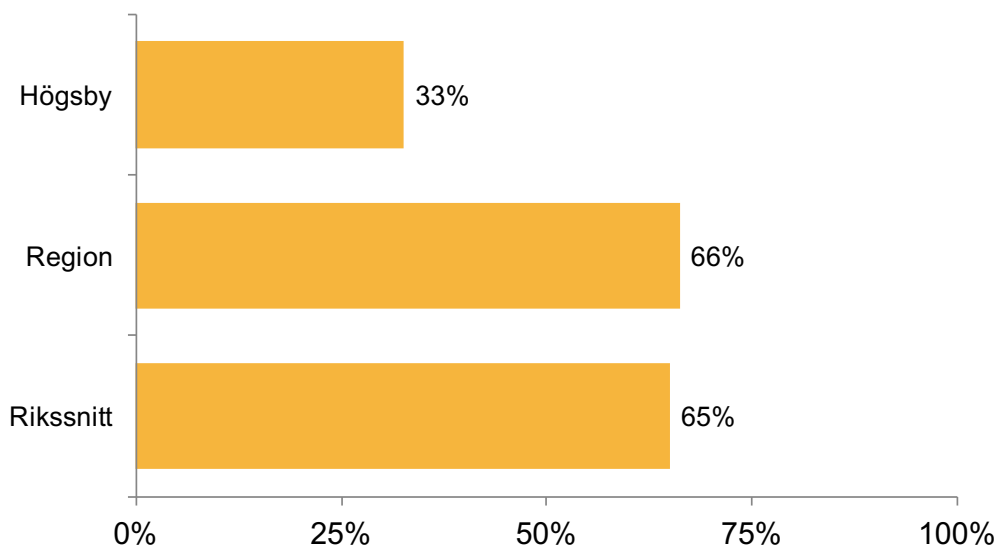

B1a. Andel som svarat att det finns "våldigt mycket" eller "ganska mycket" att göra på fritiden:
Utveckling över tid

Jämfört med regionsnitt och rikssnittet svarar ungdomarna i Högsby kommun i betydligt lägre grad att det finns väldigt mycket eller ganska mycket att göra på fritiden, se diagram B1b nedan.

B1b. Andel som svarat att det finns "våldigt mycket" eller "ganska mycket" att göra på fritiden:
Jämförelser

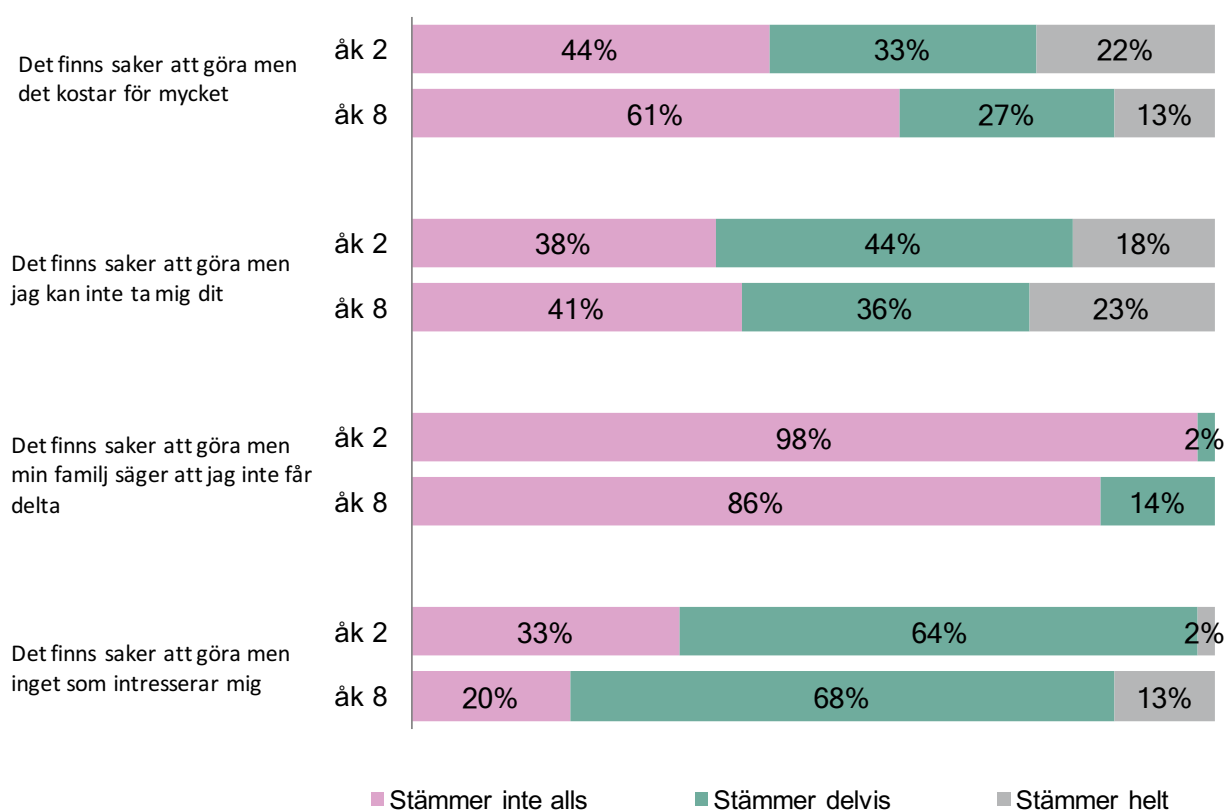

Orsaker att avstå från fritidsaktiviteter

Ungdomarna fick ta ställning till några påståenden om fritidsutbudet. Resultaten av dessa frågor kan hjälpa att avgöra huruvida det finns några hinder som begränsar ungdomarnas fritid.

Som det framgår i diagram B2 nedan svarar en andel om drygt 70 % att det stämmer helt eller delvis att det finns saker att göra men att inget intresserar dem. Instämmandegraden är lägre i de övriga påståendena. Strax under hälften instämmer helt eller delvis i att det finns saker att göra men att det kostar för mycket och drygt 60 % instämmer i att det finns saker att göra men att de inte kan ta sig dit. Detta handlar troligen om geografiska hinder och/eller hinder som har med kollektivtrafiken att göra.

B2. Hur stämmer dessa påståenden in på dig?

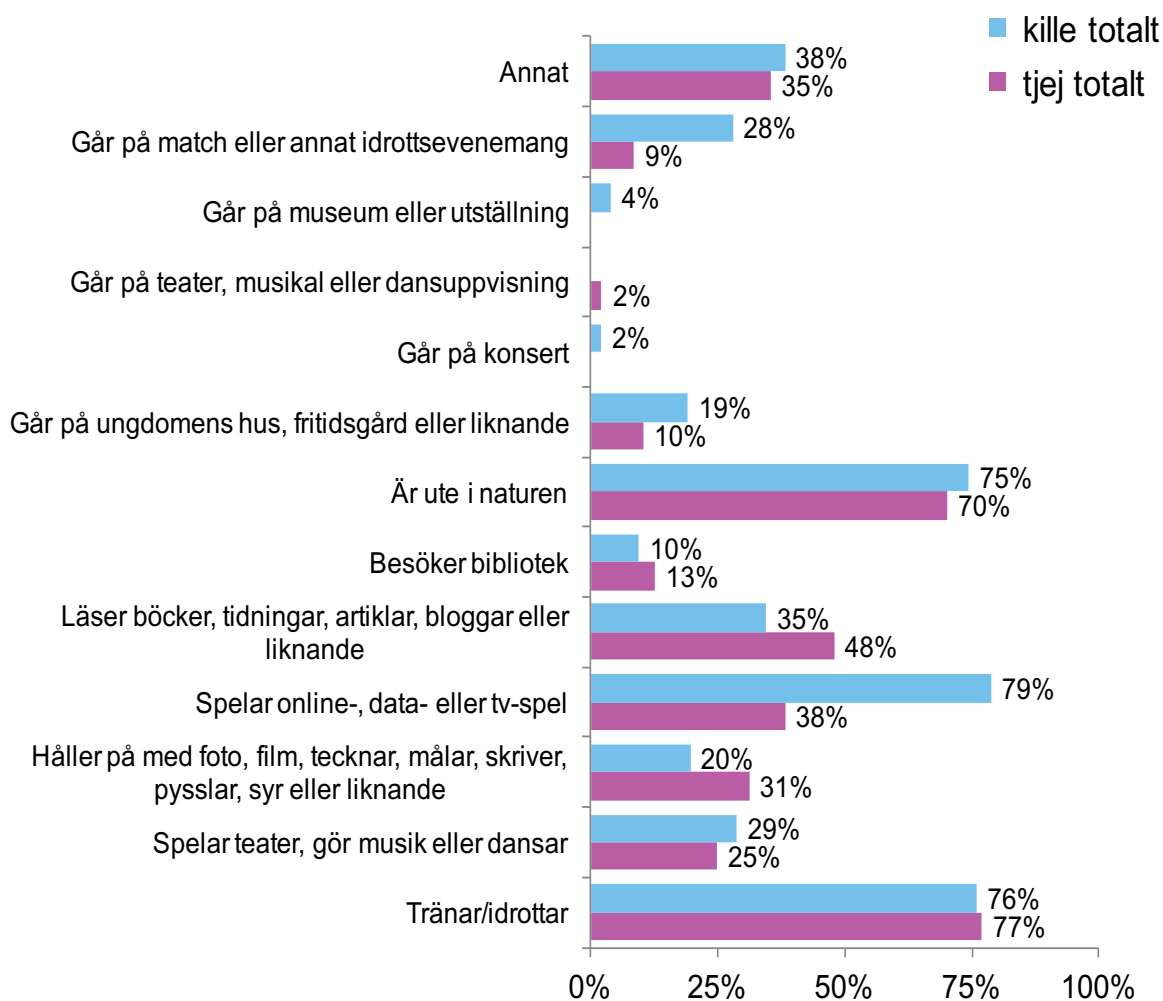

Vad ungdomarna gör och hur ofta

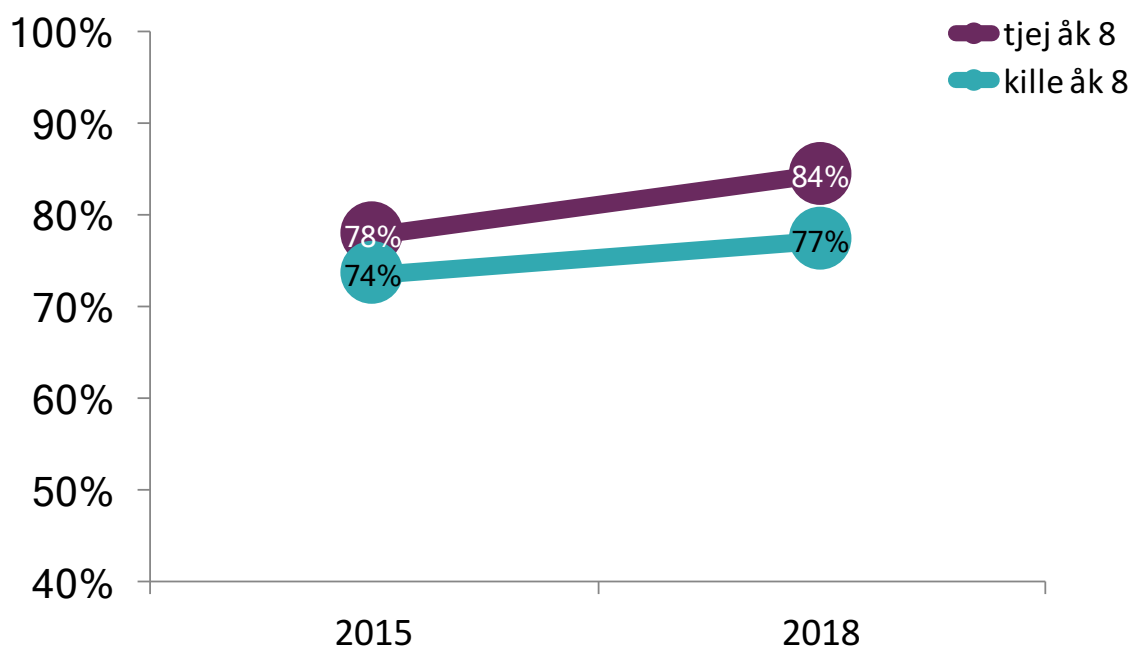
I diagram B3 på följande sida redovisas vilka aktiviteter ungdomarna regelbundet sysselsätter sig med. Det framgår att en hög andel, totalt 76-77 %, tränar eller idrottar minst en gång i veckan. En nästan lika hög andel, totalt 70-75 %, svarar att de är ute i naturen minst en gång i veckan.

Klart fler killar än tjejer svarar att de spelar online-, data- eller tv-spel minst en gång i veckan. 79 % av killarna och 38 % av tjejerna spelar minst en gång i veckan. Killar svarar även i högre grad att de går på match eller annat idrottsevenemang. Tjejer svarar däremot i högre grad än killar att de läser och/eller håller på med foto, film, tecknar, målar, osv. I diagram B3a framgår att andelen högstadiel elever som idrottar minst en gång i veckan ökat sedan 2015, i synnerhet bland tjejer.

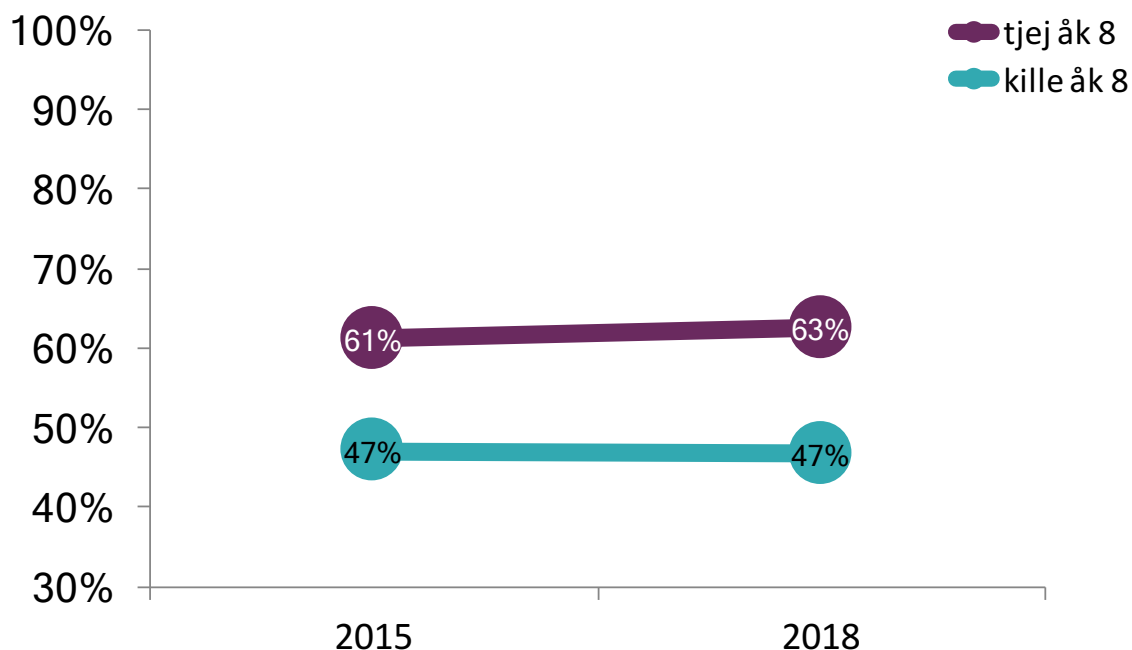
B3. Hur ofta gör du följande saker på din fritid? Andel som svarat "en gång i veckan" eller oftare

B3a. Tränar/idrottar minst en gång i veckan: Utveckling över tid

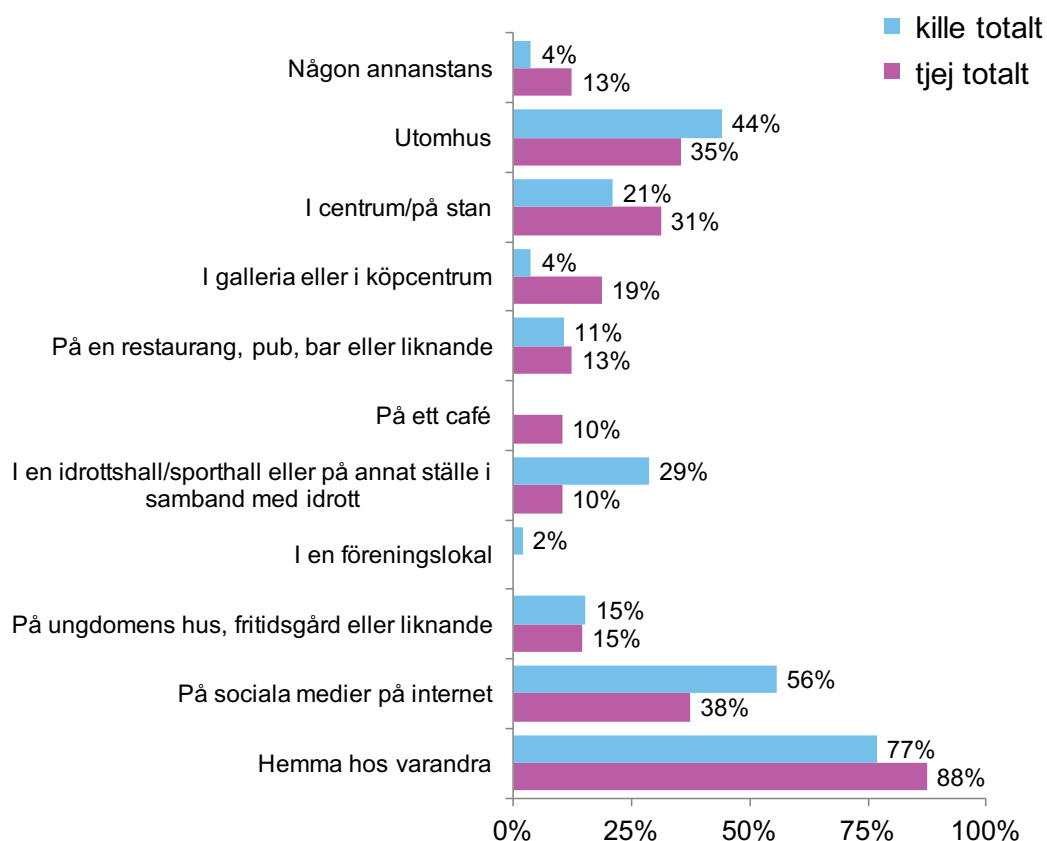
B3b. Andel som svarar att de minst en gång i veckan spelar teater/gör musik/dansar eller håller på med foto/film/tecknar/målar /skriver/pysslar/syr: Utveckling över tid

Var ungdomarna träffas

Majoriteten av ungdomarna i regionen svarar att de träffar sina kompisar hemma hos varandra. 77 % av killarna och 88 % av tjejerna svarar detta, se diagram B4. 56 % av killarna och 38 % av tjejerna svarar vidare att de brukar träffas på sociala medier på internet. 44 % av killarna och 35 % av tjejerna svarar att de brukar träffas utomhus. 44 % av killarna och 35 % av tjejerna svarar att de brukar träffas utomhus. Killar träffar sina kompisar i större utsträckning i samband med idrott och tjejer i större utsträckning i centrum/på stan och i gallerior eller köpcentrum.

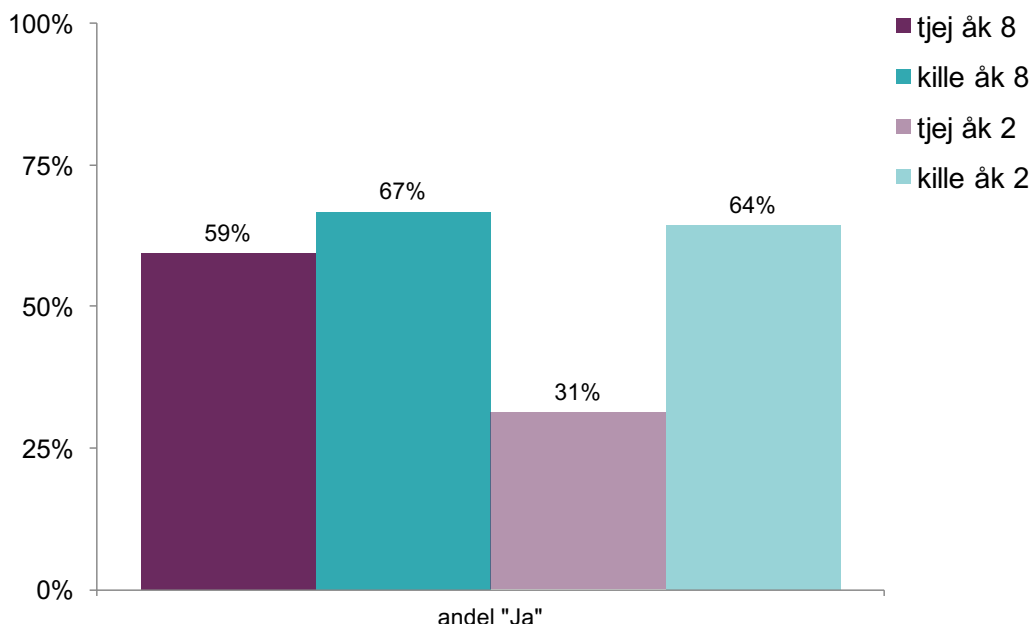
B4. När du träffar dina kompisar på fritiden, var brukar ni då vara?

Saknas fritidsaktiviteter?

Som det framgår i diagram B5 nedan svarar en andel mellan 31- 67 % av ungdomarna att det saknas fritidsaktiviteter där de bor. Unga på högstadiet saknar fritidsaktiviteter i något högre grad än unga på gymnasiet. Nedan redovisas en sammanfattning över vilka fritidsaktiviteter som unga i Högsby kommun i högst grad saknar.

B5. Tycker du att det saknas fritidsaktiviteter där du bor?

Vilka aktiviteter som saknas

B5b. Vad är det för fritidsaktiviteter du saknar?

Ungdomarna kunde även i fritext skriva vad för fritidsaktiviteter de saknar. Flera nämner olika idrotter och sport som fotboll, ridning och basket. Även parkour och dans nämns. Några nämner motorsporter som crossbana, driftingbana och folkracebana.

Flera nämner därutöver platser där man kan vara och umgås och/eller idrotta, leka och spela spel, exempelvis en fritidsgård. Andra platser för aktiviteter som ungdomarna i Högsby saknar en MX-bana, simhall/badhus, lekplatser och bowling. Ytterligare saker som nämns är bland annat aktiviteter med kulturinriktning, exempelvis konst och måleri. Ett antal utvalda citat redovisas nedan.

"En plats att vara i och umgås med vänner, leka, spela spel, idrott, o.s.v."

"Skulle inte ha något emot att resa en bra bit till närmaste stad för fritidsaktiviteter, men transporten dit är extremt begränsat här på landsbygden!"

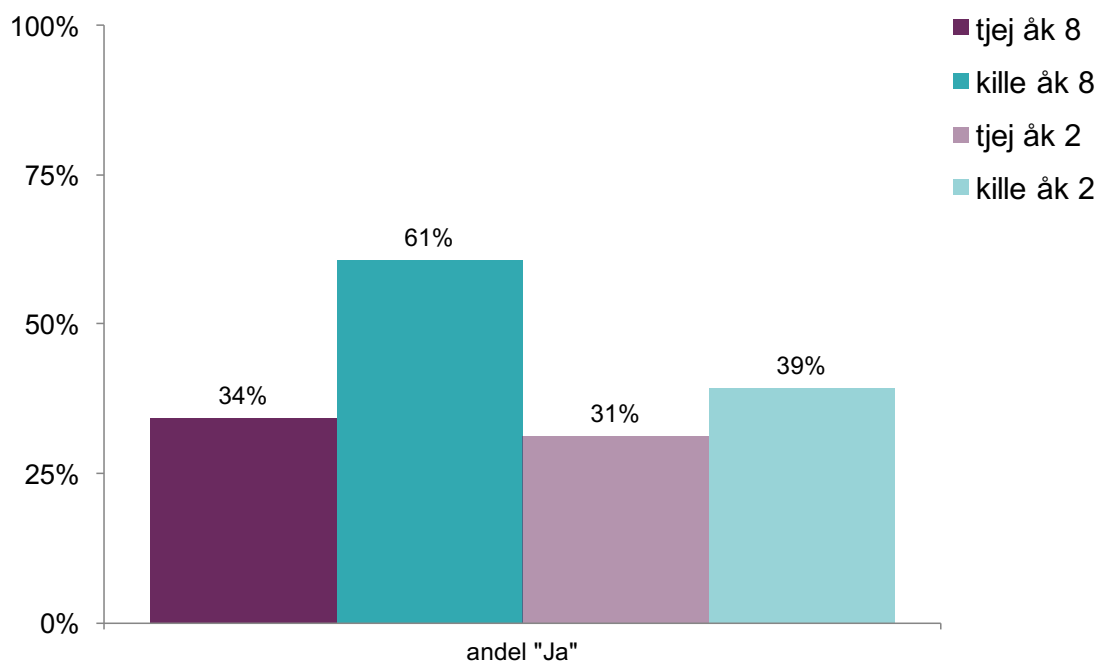
"Sport, sport, sport! Jag skulle vilja gå på friidrott."

Medlemskap i föreningar

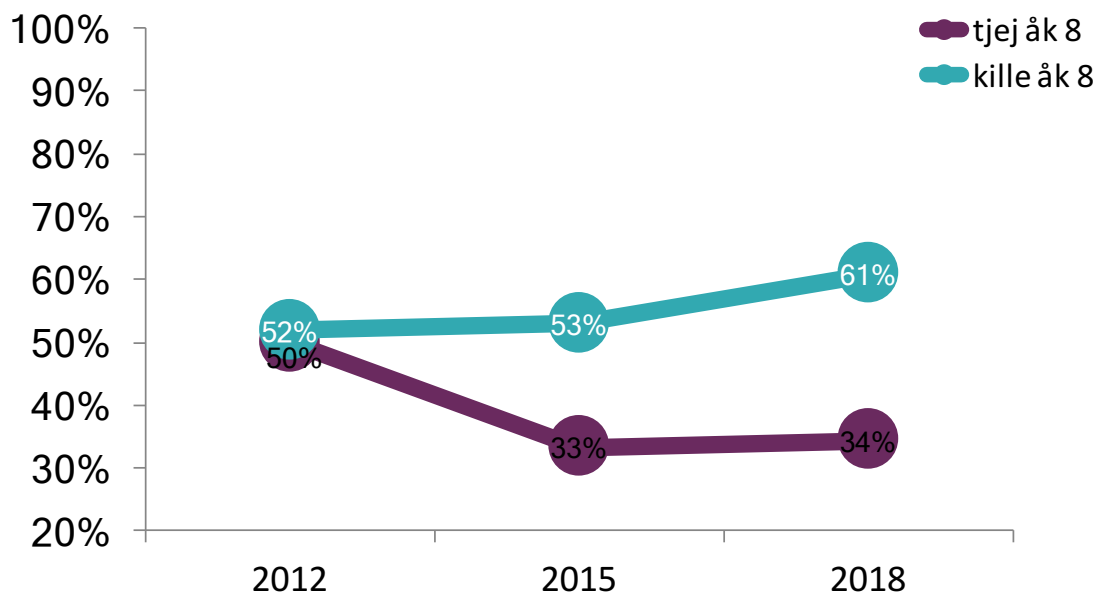
I Sverige har andelen unga som är medlemmar i en förening eller anger att de har ett intresse för ett föreningsmedlemskap minskat de senaste åren. Föreningslivet i Sverige når inte en lika stor andel unga som det tidigare gjort och unga är även i lägre utsträckning med i flera föreningar. Ju äldre undersökningsgruppen är bland 10–19-åringar, i desto högre grad gäller detta¹.

I Högsby ser vi att andelen föreningsmedlemmar är högst bland högstadiekillarna. I diagram B6a framgår att det skett en ökning sedan 2015 vad gäller andelen högstadieungdomar som svarar att de är föreningsmedlemmar, speciellt bland killarna.

B6. Är du medlem i någon förening?

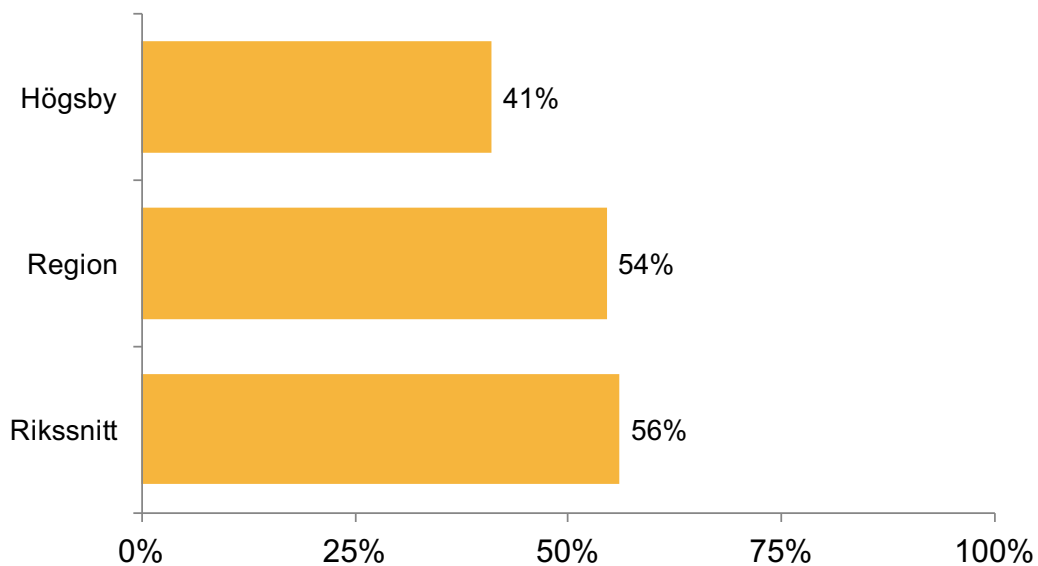
B6a. Andel som svarat att de är föreningsmedlemmar
Utveckling över tid

¹ MUCF 2014: Fokus 14: Ungas fritid och organisering

Som det framgår i diagrammet nedan svarar unga i Högsby i lägre grad än regionsnitt och rikssnittet att de är föreningsmedlemmar.

B6b. Andel som svarat att de är föreningsmedlemmar
Jämförelser

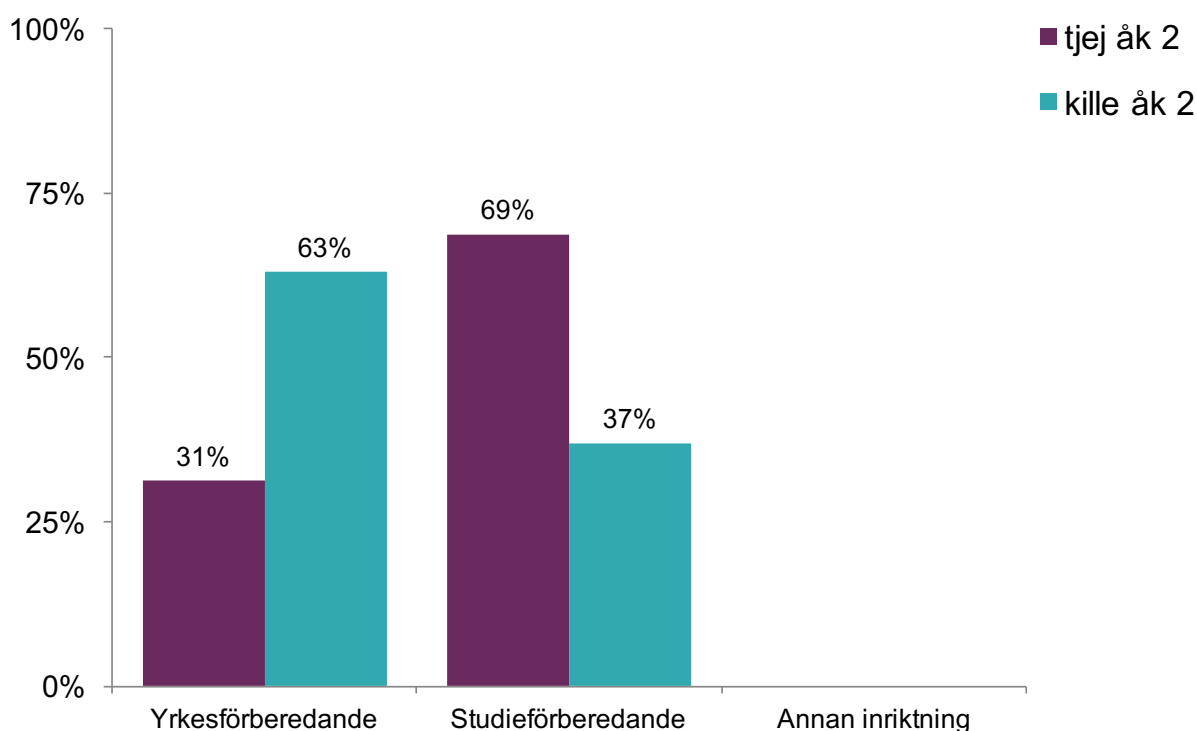
Utbildning

I Lupp-enkäten ställs en rad frågor om hur ungdomarna ser på sin skola – hur de trivs, hur de ser på undervisningen och skolmiljön samt övriga aspekter. Enligt en forskningssammanställning av Skolinspektionen bygger framgångar i skolan och undervisningen bland annat på ett tydligt pedagogiskt ledarskap från lärarens sida, goda relationer mellan lärare och elever, samt att själva lärandemiljön i skolan är trygg och stödjande för eleverna¹. Det tas också upp att det behöver finnas tilltro till varje elevs förmåga samt att skolan måste anpassa undervisningen efter varje elev.

Programinriktning gymnasiet

I diagrammet nedan redovisas gymnasieelevernas programinriktning. En majoritet av tjejerna läser ett studieförberedande program och en majoritet av killarna läser ett yrkesförberedande. Det finns alltså en tydlig könsskillnad i frågan.

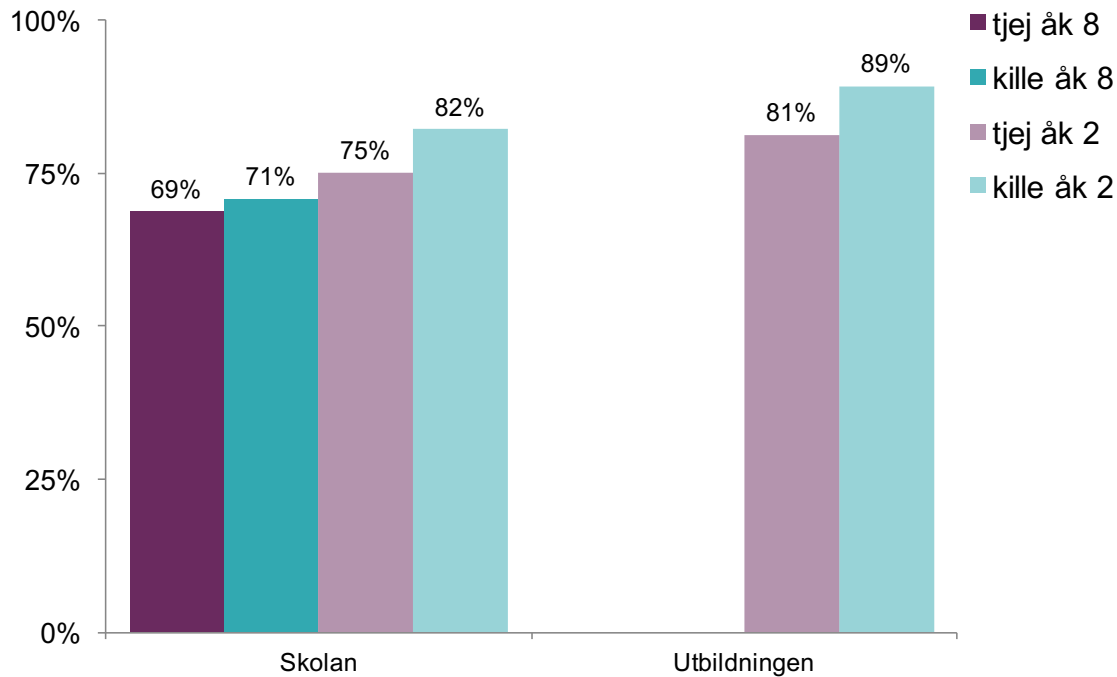
C1. Vilken inriktning har ditt gymnasieprogram?

¹ Skolinspektionen 2010: Framgång i undervisningen

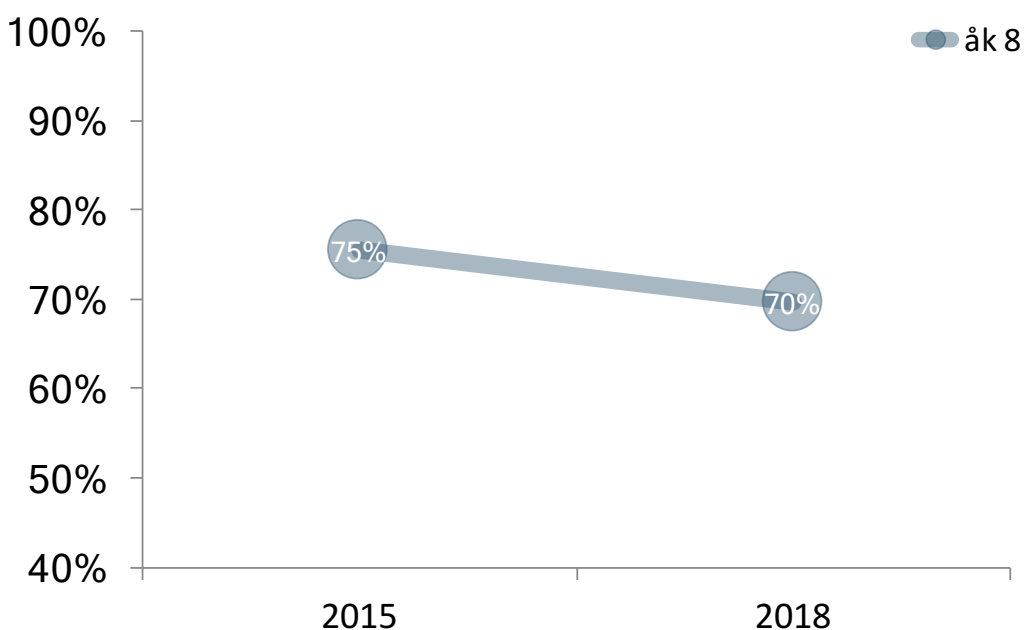
I Lupp-enkäten ställdes frågan om hur nöjd man är totalt sett med skolan i båda årskurser. En andel om 74 % i Högsby svarar att de är nöjda med skolan. Gymnasieungdomarna är i högre grad nöjda än högstadieungdomarna. Gymnasieungdomarna fick även svara på en fråga om de är nöjda med utbildningen. 81 % av tjejerna och 89 % av killarna i gymnasiet är mycket eller ganska nöjda.

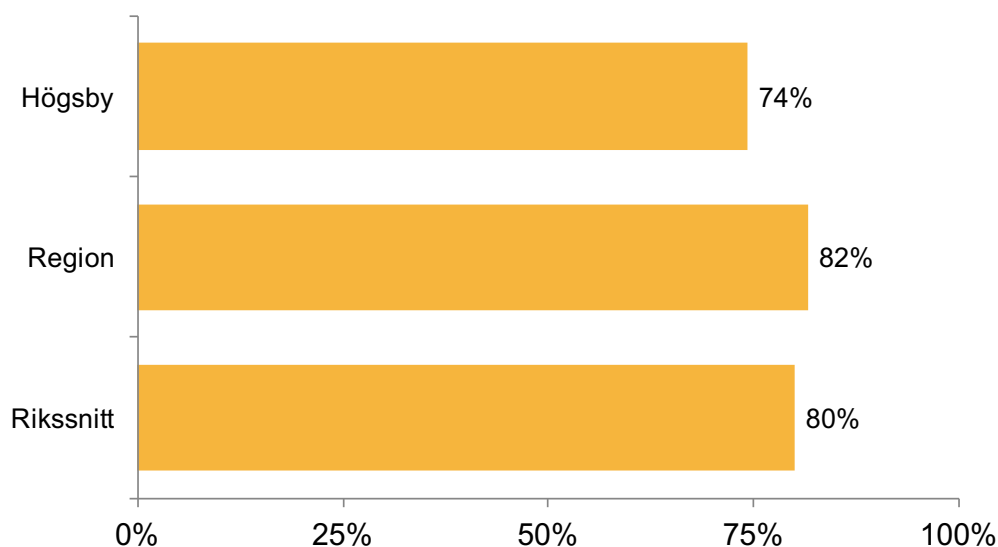
C2. Hur nöjd är du med ditt liv när det handlar om följande?
Andel "mycket nöjd" eller "ganska nöjd"

Över tid har en något negativ utveckling skett bland högstadieungdomarna avseende nöjdhet med skolan, se diagram C2a nedan. Den totala andelen ungdomarna i Högsby som är nöjda med skolan är även lägre än regionsnitt och rikssnittet, vilket framgår i diagram C2b på nästa sida.

C2a. Andel nöjda med skolan: Utveckling över tid

Trivsel och stämning

Hur elever trivs i skolan har ett nära samband med hur de upplever skolmiljön, men det har också ett samband med deras allmänna välbefinnande samt psykosomatiska hälsa¹.

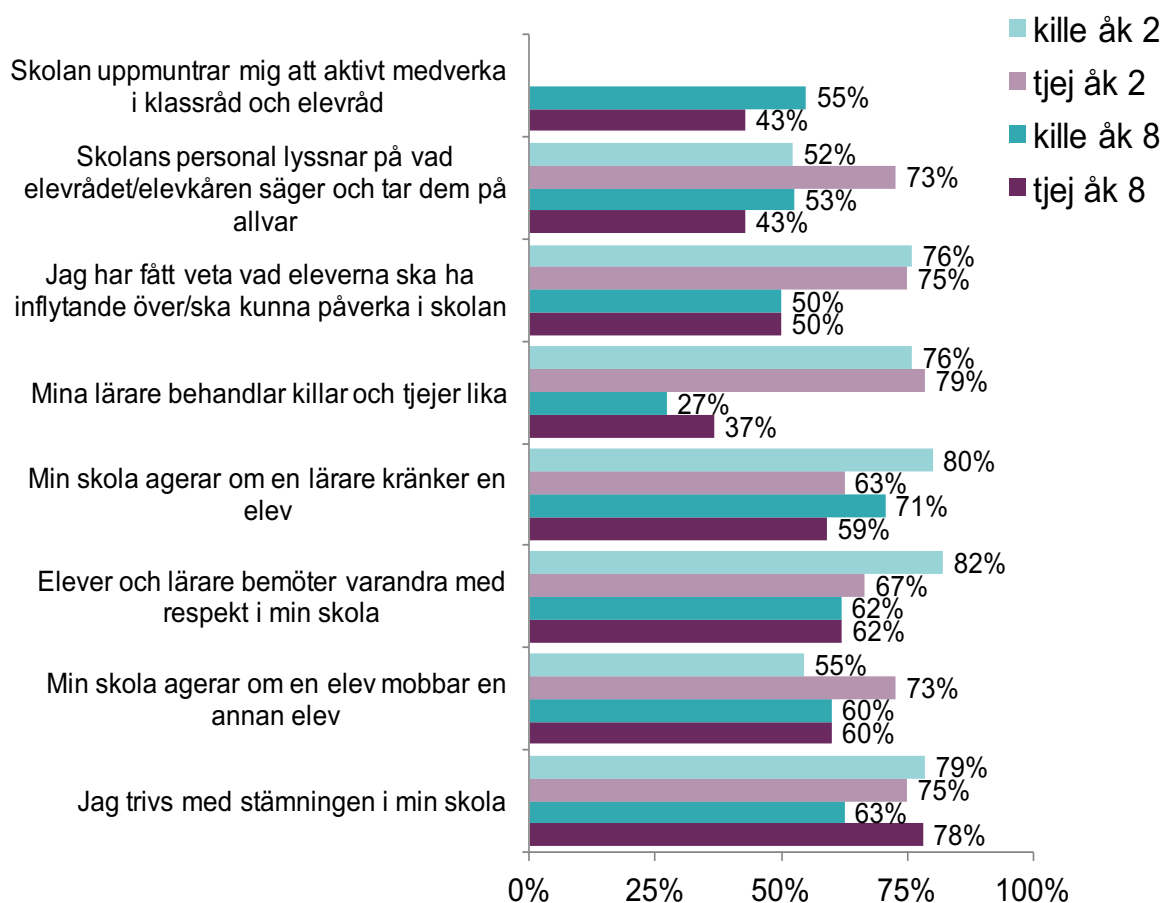
I Lupp-enkäten ställs en rad frågor som rör trivsel, likabehandling och stämningen på skolan, se diagram C3 på följande sida. En andel om 74 % totalt i Högsby instämmer i påståendet "Jag trivs med stämningen på min skola". Strax under 70 % instämmer i att skolan agerar om en lärare kränker en elev samt i att elever och lärare bemöter varandra med respekt. Lägst instämmandegrad återfinns i frågorna om huruvida skolans personal lyssnar på elevrådet, om lärarna behandlar tjejer och killar lika samt om huruvida skolan uppmuntrar till ett aktivt medverkande i klassråd och elevråd. Den sista av de tre frågorna besvarades dock endast av högstadieungdomarna.

En generell slutsats utifrån diagram C3 är att gymnasieungdomarna överlag är mer nöjda med de olika aspekterna än högstadieungdomarna.

I diagram C3a på sida 24 framgår att den största förändringen som skett över tid gäller påståendet "Mina lärare behandlar tjejer och killar lika". Andelen högstadieungdomar som instämmer i påståendet har minskat jämfört med 2015. I diagram C3b framgår därutöver att ungdomarna i Högsby instämmer i påståendet i klart lägre grad än regionsnittet och rikssnittet.

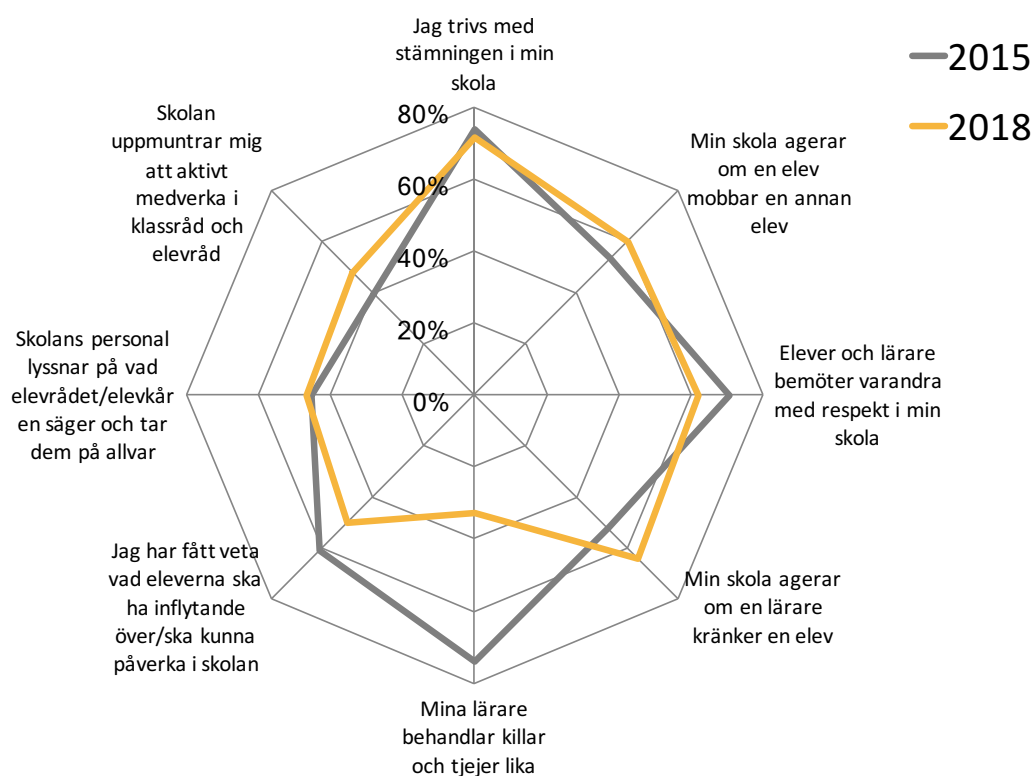
¹ Folkhälsomyndigheten: Skolbarns hälsovanor 2013-2014

C3. Hur tycker du att det stämmer in på hur det är på din skola? *
Andel som svarat "stämmer helt" eller "stämmer till stor del"

*Observera att "vet ej" är borträknat ur diagrammet C3a. Detta för att ge en mer rättvis bild av instämmandegraden. Andelen som svarat vet ej är i de flesta frågorna ovan mellan 5-35 %. Notera även att endast högstadeelever fick svara på frågan "Skolan uppmuntrar mig att aktivt medverka i klassråd och elevråd"

C3a. Årkurs 8: Andel som svarat att de instämmer: Utveckling över tid

C3b. Andel som instämmer: Jämförelser

	Jag trivs med stämningen	Min skola agerar om en elev mobbar en annan elev	Elever och lärare bemöter varandra med respekt	Min skola agerar om en lärare kränker en elev	Mina lärare behandlar killar och tjejer lika	Jag har fått veta vad eleverna ska ha inflytande över	Skolans personal lyssnar på vad elevrådet/elevkåren säger	Skolan uppmuntrar mig att aktivt medverka i klassråd och elevråd
Högsby	74%	60%	69%	67%	52%	64%	53%	48%
Region	77%	62%	72%	64%	69%	64%	62%	54%
Rikssnitt	76%	62%	71%	66%	70%	61%	62%	51%

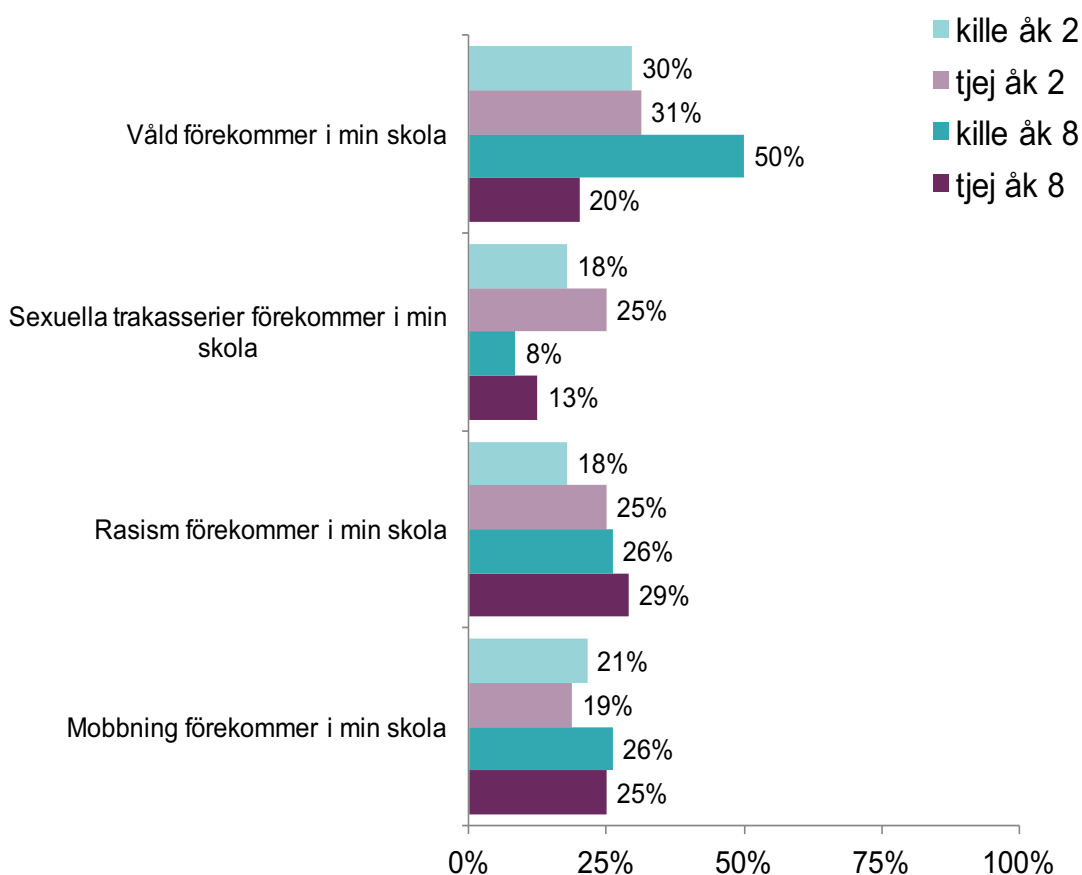
Problem i skolan

Ungdomarna fick även ta ställning till huruvida rasism, våld, mobbning eller sexuella trakasserier är problem som förekommer på skolan. Vad som framgår är att hälften av killarna i årskurs 8 instämmer i att våld förekommer i skolan. Motsvarande andel för både killar och tjejer i årskurs 2 är 30 %.

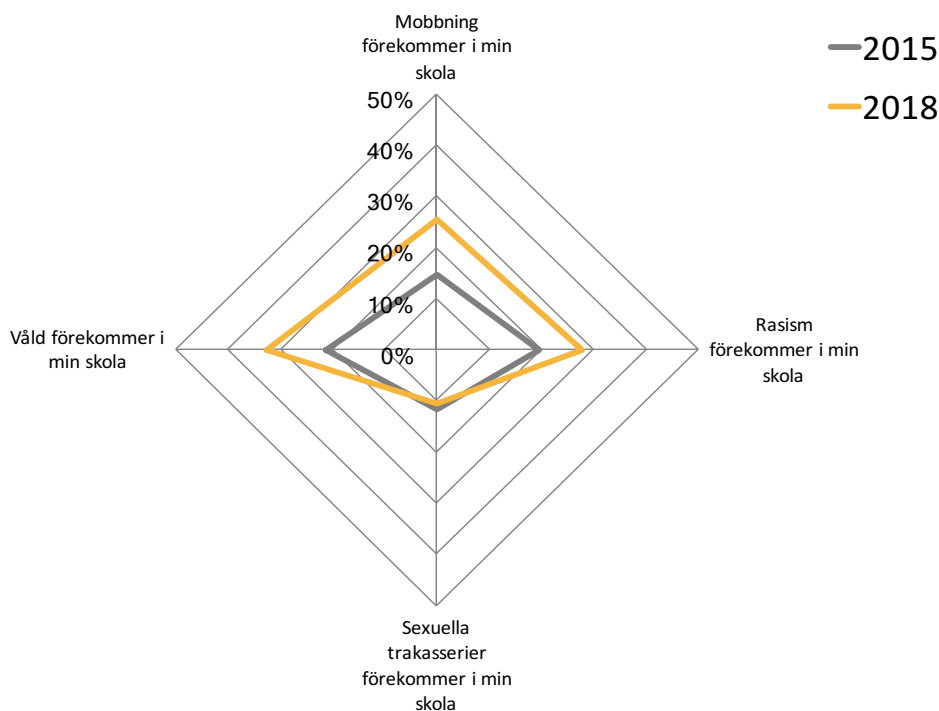
Vad gäller förekomsten av sexuella trakasserier ser vi att andelen tjejer som svarar att det förekommer är högre än andelen killar. Därutöver svarar totalt cirka en fjärdedel av unga i Högsby att rasism förekommer och en ungefär lika stor andel svarar att mobbning förekommer.

I diagrammet C3d på följande sida framgår det att andelen högstadieungdomar som svarar att våld, mobbning och rasism förekommer på skolan ökat sedan 2015. Andelen som uppger att sexuella trakasserier förekommer ligger däremot på samma nivå.

C3c. Hur tycker du att det stämmer in på hur det är på din skola?
Andel som svarat "stämmer helt" eller "stämmer till stor del"

C3d. Andel som instämmer i att problem förekommer: Utveckling över tid
Årskurs 8

Vid en jämförelse mellan Högsby, regionsnittet och rikssnittet framgår det att unga i Högsby i högre grad svarar att de olika problemen förekommer. Högsby skiljer sig i högst grad från rikssnittet gällande huruvida våld förekommer i skolan.

C3e. Andel som instämmer i att problem förekommer: Jämförelser

	Mobbning förekommer i min skola	Rasism förekommer i min skola	Sexuella trakasserier förekommer i min skola	Våld förekommer i min skola
Högsby	23%	24%	15%	31%
Region	16%	17%	10%	21%
Rikssnitt	14%	17%	9%	17%

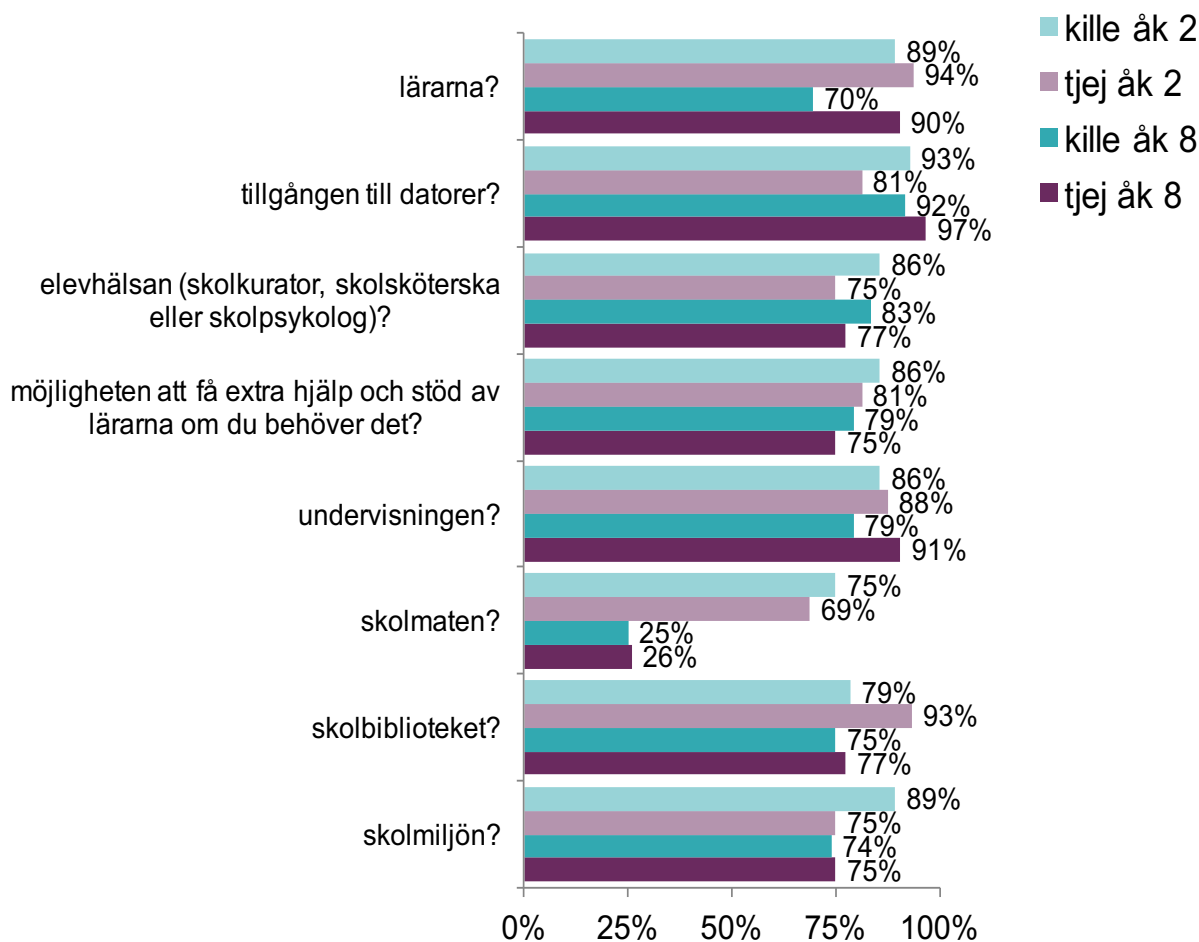
Omdöme skola

Lupp-enkäten innefattar även frågor om en rad centrala aspekter av ungdomarnas skolsituation, så som skolbiblioteket, skolmiljön, skolmaten, undervisningen, lärarna, elevhälsovården, tillgången till datorer samt möjligheten att få extra hjälp eller stöd. Vad som framgår i diagram C4 är att en hög andel, mellan 86-92 %, är nöjda med lärarna, undervisningen och tillgången till datorer. Skolmaten är det som ungdomarna är minst nöjda med, speciellt i årskurs 8.

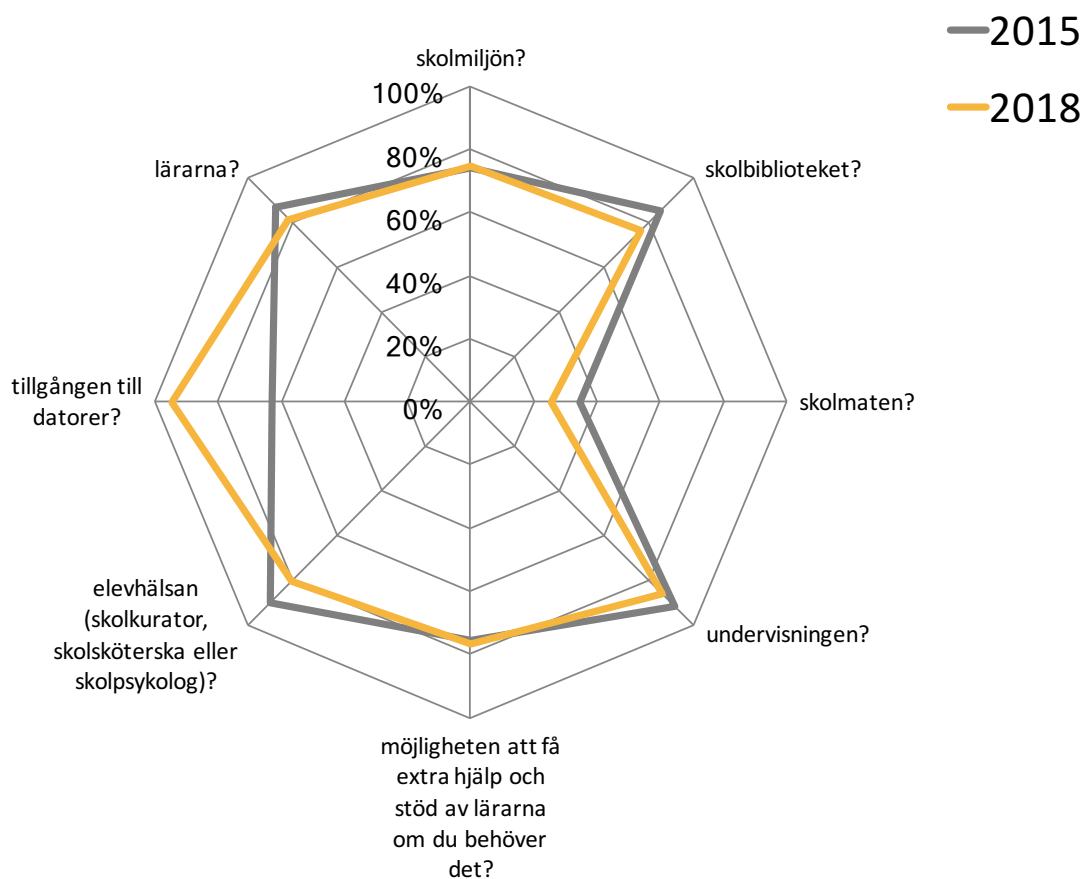
I diagram C4a redovisas frågorna över tid. Vad som framgår är att det skett en tydlig positiv förändring avseende tillgången till datorer i årskurs 8. I övrigt har inga större förändringar skett jämfört med 2015.

I tabell C4b på sida 28 framgår att resultatet för Högsby är på en liknande nivå som i regionsnittet och rikssnittet i flertalet frågor. Unga i Högsby är dock något mer nöjda med tillgången till datorer samt skolbiblioteket.

C4. Nu kommer några frågor om din skola. Vad tycker du om...
Andel som svarat "mycket bra" eller "ganska bra"

C4a. Nu kommer några frågor om din skola. Vad tycker du om...
Andel som svarat "mycket bra" eller "ganska bra" Utveckling över tid
Årskurs 8

C4b. Nu kommer några frågor om din skola. Vad tycker du om...
Andel som svarat "mycket bra" eller "ganska bra" Jämförelser

	skolmiljön?	skolbiblioteket?	skolmaten?	undervisningen?	möjligheten att få extra hjälp och stöd?	elevhälsan?	tillgången till datorer?	lärarna?
Högsby	79%	80%	47%	86%	80%	81%	92%	86%
Region	80%	76%	51%	86%	82%	80%	89%	85%
Rikssnitt	77%	75%	44%	86%	81%	81%	86%	85%

Elevinflytande

Lupp-enkäten innehåller ett antal frågor som rör elevinflytande. Ungdomarna svarade på frågor om hur mycket de skulle vilja vara med och bestämma om i skolan samt hur mycket de anser att de får bestämma i dagsläget. Skolverket påpekar att det finns ett tydligt samband mellan elevers möjlighet till delaktighet och inflytande samt kunskapsresultat och välmående i skolan. I en av statens offentliga utredningar från 2009¹ tar man även upp att ju mer inflytande en elev upplever att den har om en aspekt, desto mer positivt ser eleven på den aspekten i skolan. Med andra ord korrelerar möjligheter till inflytande med nöjdhet.

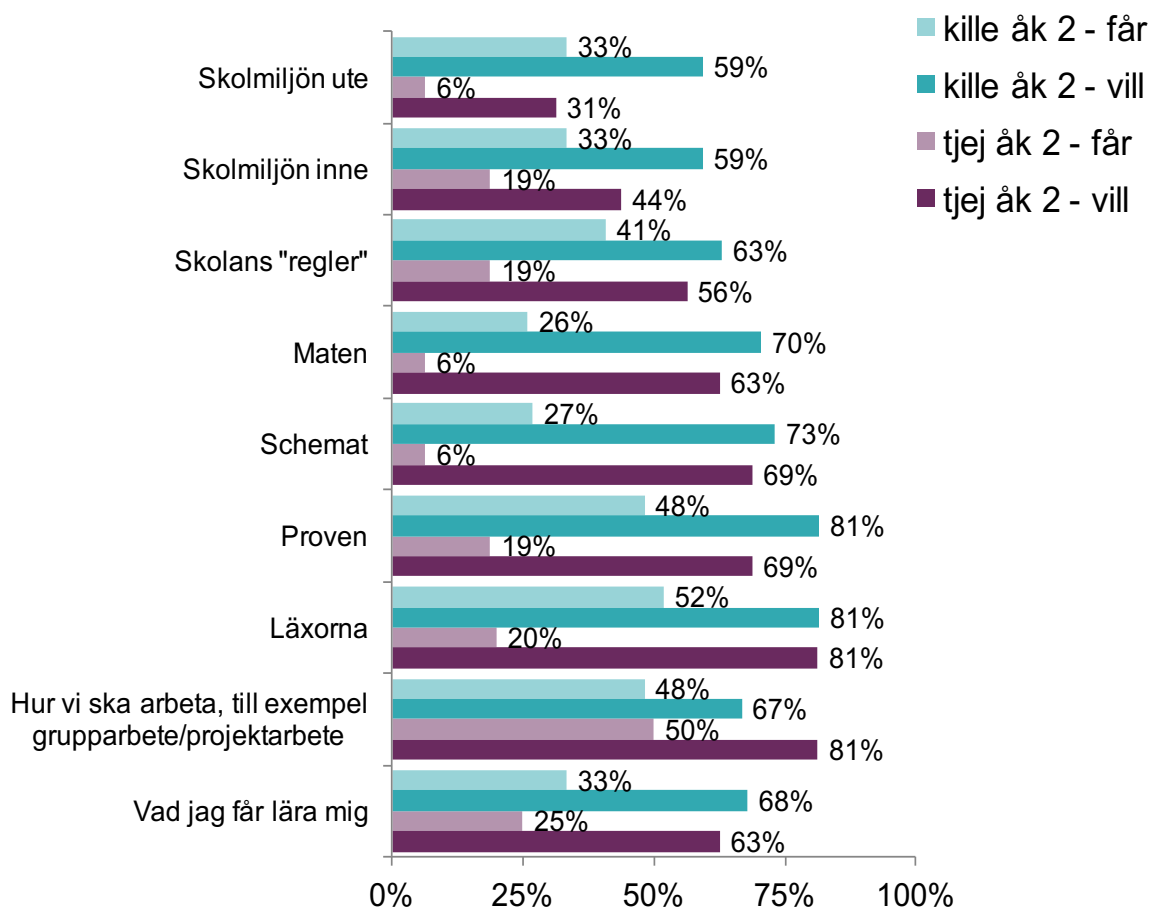
I diagram C5a på nästa sida ser vi att andelen gymnasieungdomar som vill vara med och påverka är klart större än andelen som upplever att de får vara med och påverka. Differensen mellan önskat och upplevt inflytande är störst vad gäller läxorna, proven, schemat och maten.

När det kommer till viljan att vara med och påverka svarar killar i något högre grad än tjejer att de vill vara med och bestämma. Undantag gäller för påståendet "Hur vi ska arbeta, till exempel grupparbete/projektarbete", där tjejer vill vara med och bestämma i högre grad. Killar svarar även i högre grad än tjejer att de upplever att de får vara med och bestämma om de olika aspekterna.

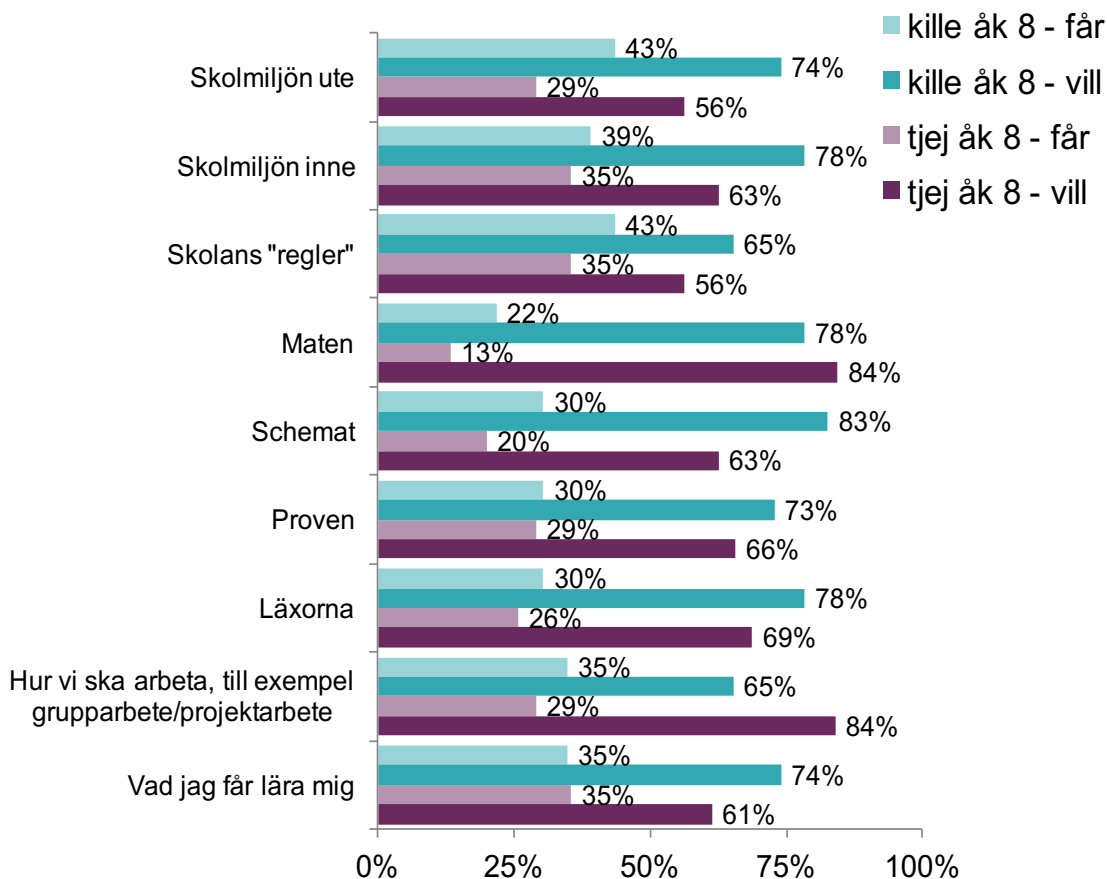
I diagram C5b redovisas resultat för högstadiet. Differensen mellan önskat och upplevt inflytande är även i högstadiet störst i frågorna som rör maten, schemat, proven och läxorna.

¹ SOU 2009:64 Flickor och pojkar i skolan - hur jämställt är det?

C5a. Årskurs 2: Hur mycket eller lite vill/får du som elev vara med och bestämma om följande? Andel som svarat "våldigt mycket" eller "ganska mycket"

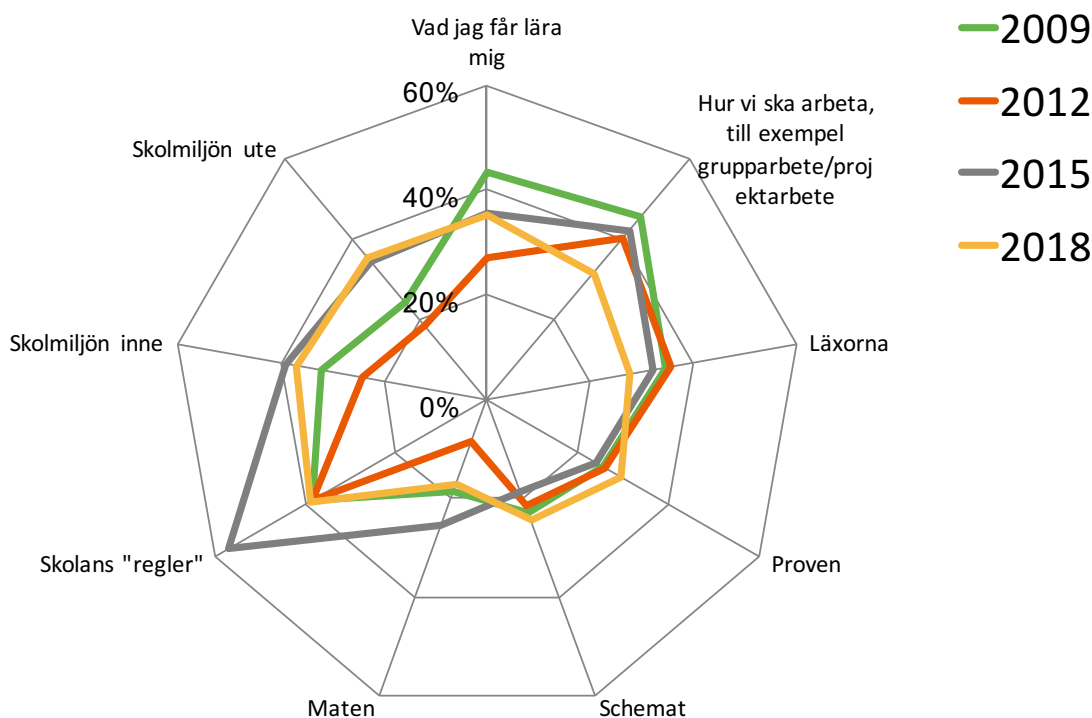
C5b. Årskurs 8: Hur mycket eller lite vill/får du som elev vara med och bestämma om följande? Andel som svarat "våldigt mycket" eller "ganska mycket"

Upplevt inflytande över tid

I spindeldiagrammet nedan redovisas andelen högstadieungdomar som svarat att de får vara med och bestämma om de olika sakerna i skolan över tid. I flera frågor tenderar det upplevda inflytandet vara på en relativt konstant nivå. Det upplevda inflytandet över skolans "regler" har dock minskat tydligt sedan 2015.

C6b. Andelen i årskurs 8 som upplever att de får bestämma om saker i skolan:
Utveckling över tid

Vad gäller flera aspekter i skolan är resultatet i Högsby på en något högre nivå än regionsnitt och rikssnitt. Den största skillnaden avser skolans "regler", där andelen som instämmer i Högsby är klart högre.

C6c. Andelen som upplever att de får bestämma om saker i skolan: Jämförelser

	Vad jag får lära mig	Hur vi ska arbeta	Läxorna	Proven	Schemat	Maten	Skolans "regler"	Skolmiljön inne	Skolmiljön ute
Högsby	34%	40%	34%	34%	23%	19%	37%	34%	31%
Region	32%	43%	28%	31%	18%	19%	25%	30%	27%
Rikssnitt	31%	41%	26%	29%	19%	17%	25%	29%	26%

Delaktighet och inflytande

Ungdomars inflytande är ett av de tre prioriterade områdena i Sveriges ungdomspolitiska handlingsprogram. I utredningen "Låt fler forma samhället"¹ nämns att flera forskare har varnat för att stödet för demokratin och det politiska engagemanget bland unga i Sverige har sjunkit. Enligt vissa forskare har unga också lägre politisk kunskap, lägre politiskt intresse och mindre förtroende för de politiska institutionerna än tidigare generationer. I utredningen kommer man dock fram till att intresset och engagemanget hos unga har varit relativt stabilt över tid, liksom förtroendet för de politiska institutionerna och stödet för demokratis värdegrund.

Forskning visar också att ungdomar är lika samhällsintresserade som vuxna. Däremot är förutsättningarna för unga att delta och påverka ofta sämre på grund av bland annat ålder, utbildning och erfarenhet. Trösklarna för deltagande kan vara högre då unga ofta har ett svagare politiskt kapital än vuxna².

Intresse för olika frågor

Ungdomarna svarade på frågor om hur intresserade de är av politik, samhällsfrågor i allmänhet och vad som händer i andra länder, se diagram D1 på följande sida.

Det som flest unga i Högsby, totalt 54 %, är intresserade av är vad som händer i andra länder. En andel om 43 % svarar att de är intresserade av samhällsfrågor i allmänhet och 34 % är intresserade av politik. Vad som också framgår i diagram D1 är att gymnasieungdomar i högre grad än högstadieungdomar är intresserade av de olika frågorna. Intresset är som högst bland gymnasietjejer.

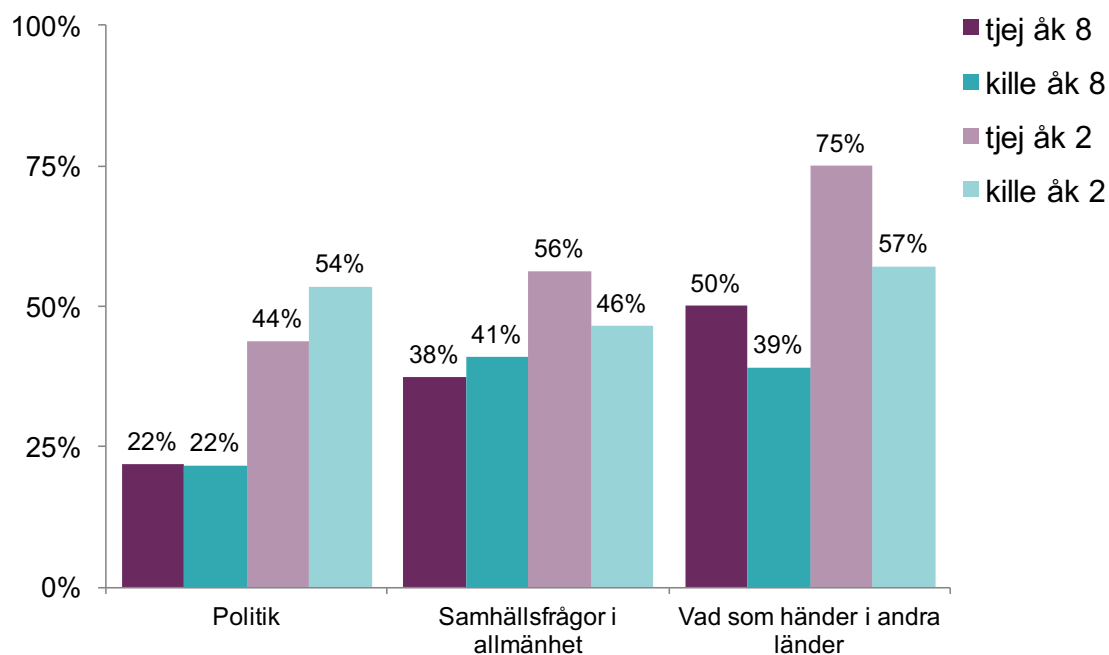
Vad gäller utveckling över tid bland högstadieungdomarna framgår i diagram D1a att andelen som är mycket eller ganska intresserade av de olika frågorna minskat sedan 2015. I diagram D1b framgår vidare att andelen ungdomar totalt som är intresserade av frågorna är lägre i Högsby jämfört med resultatet för regionen och rikssnittet.

¹ SOU 2016:5 "Låt fler forma framtiden" del A

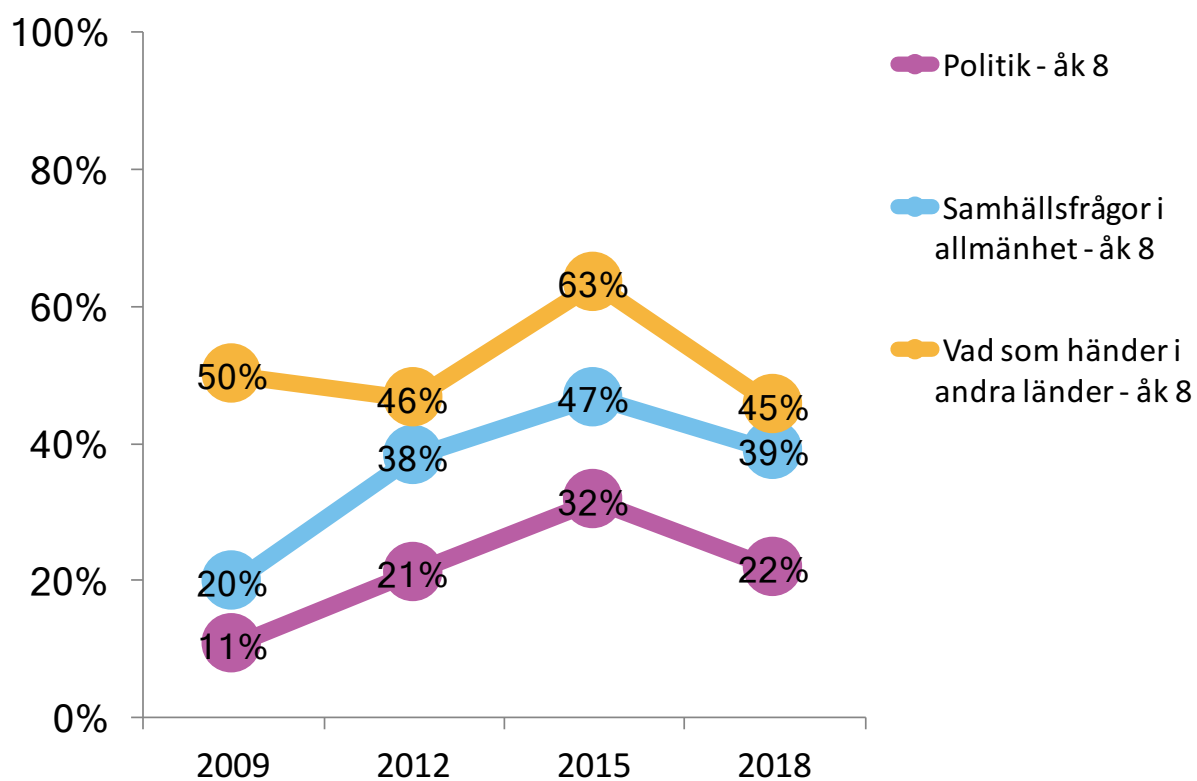
² SKL 2014: Ungas inflytande och delaktighet

D1. Hur intresserad är du av följande?

Andel som svarat "mycket intresserad" eller "ganska intresserad"

D1a. Andel mycket eller ganska intresserade: Totalnivå: Utveckling över tid

D1b. Andel mycket eller ganska intresserade: Jämförelser

	Politik	Samhällsfrågor i allmänhet	Vad som händer i andra länder
Högsby	34%	43%	54%
Region	41%	48%	58%
Rikssnitt	40%	46%	57%

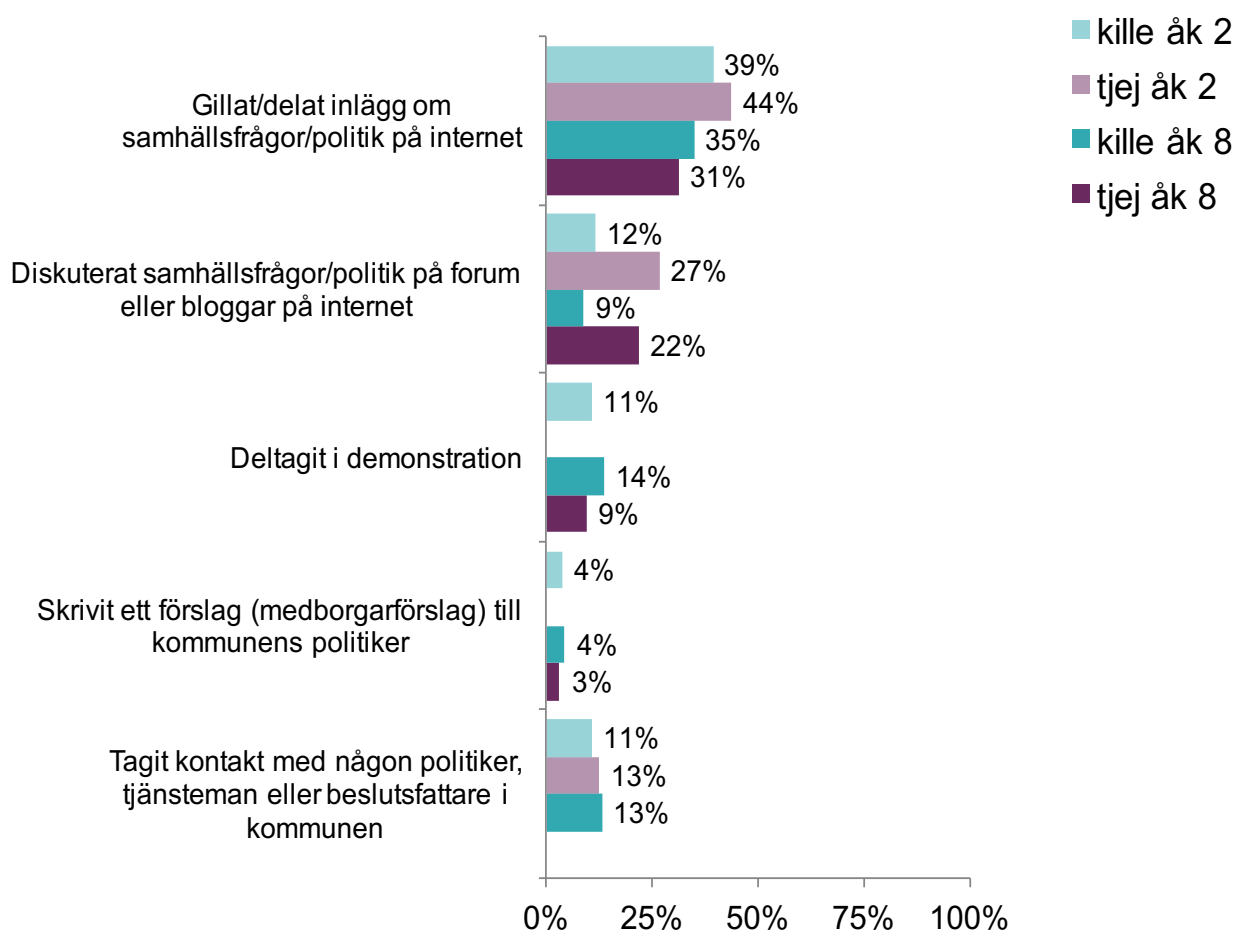
Aktivt samhällsengagemang

Formerna för det politiska engagemanget bland unga har som tidigare nämnts förändrats under senare år. Antalet unga som väljer att bli medlemmar i politiska partier och som är engagerade i de traditionella folkrörelseorganisationerna har minskat. Tidigare nämndes även att det inte nödvändigtvis behöver vara något negativt, men denna utveckling leder samtidigt till att färre unga får erfarenheter av den representativa demokratis beslutsprocesser, som exempelvis gemensamt beslutsfattande. Dessa erfarenheter är viktiga och ses som bidragande till känslan av delaktighet, tillhörighet och ansvarstagande¹.

I Lupp-enkäten ställs inte någon fråga om politiskt engagemang i partier, men däremot finns en fråga om ungdomarna gjort någon aktiv politisk handling eller någon form av engagemang under det senaste året. Vad som framgår i diagram D2 nedan är att flest ungdomar i Högsby, oavsett kön eller ålder, har gillat eller delat inlägg om politik eller samhällsfrågor på internet. Mellan 31-44 % av ungdomarna anger att de gjort detta det senaste året. Näst vanligast är det att ha diskuterat samhällsfrågor eller politik på internet, som mellan 9-27 % svarar att de gjort det senaste året.

De övriga formerna för engagemang är mindre vanliga bland ungdomarna.

D2. Under de senaste 12 månaderna, har du gjort något av följande?
Andel som svarat "ja"

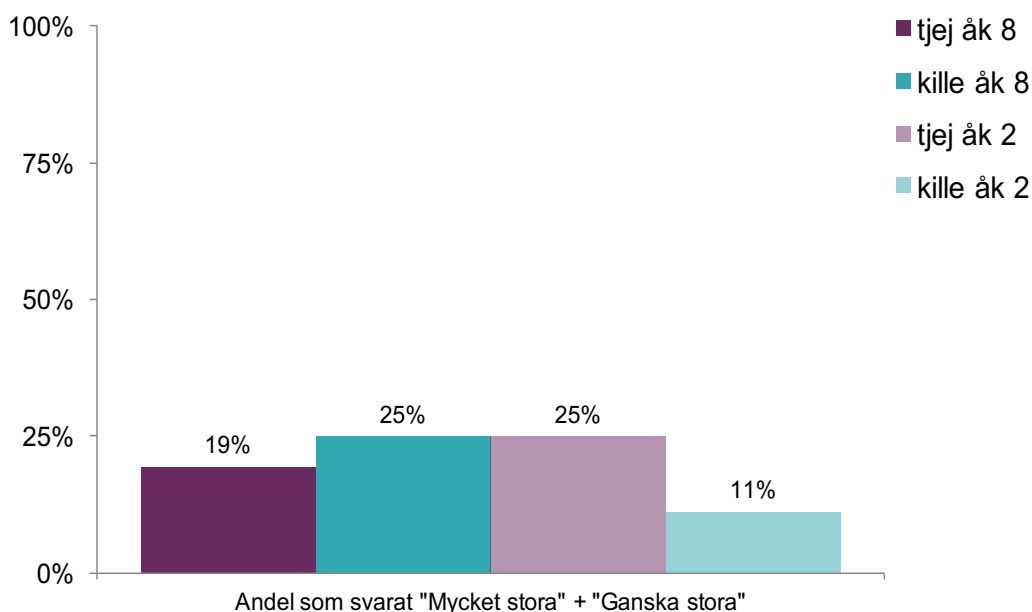
¹ Kommittédirektiv 2014:111

Möjligheter att påverka

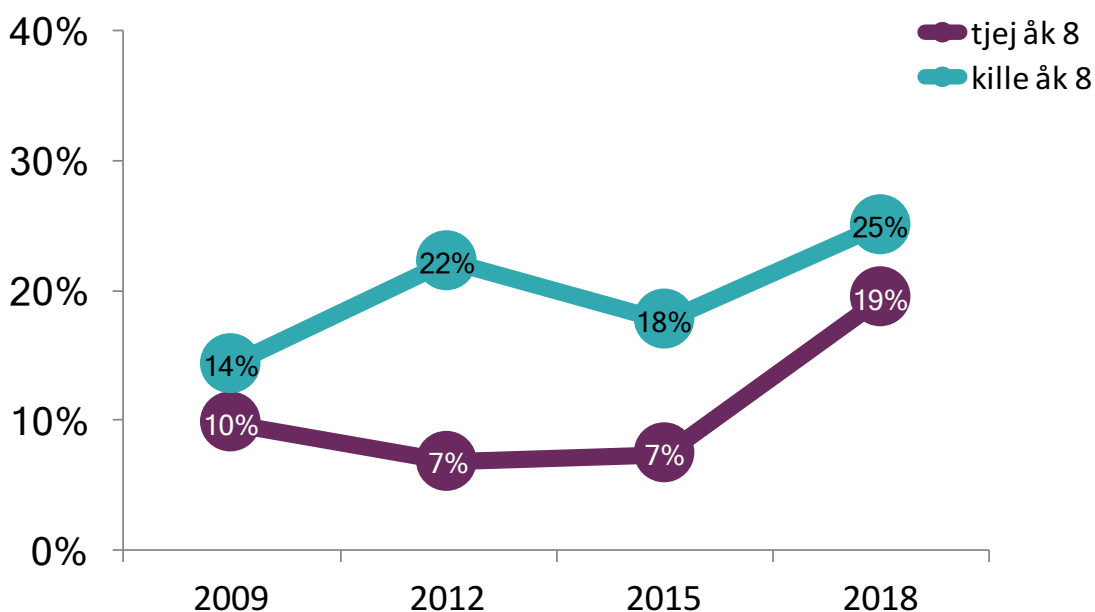
En viktig faktor för att kunna öka ungas delaktighet i kommunen och samhället är att unga faktiskt ser att de har möjligheter att få sin röst hörd. En andel om mellan 11-25 % av ungdomarna i regionen svarar att de har mycket eller ganska stora möjligheter att påverka. Tjejer i årskurs 2 och killar i årskurs 8 svarar i högst grad att de har möjligheter att föra fram sina åsikter. Över tid har det skett en tydlig positiv förändring, framförallt bland högstadietjejerna, se diagram D3a.

Jämfört med regionsnitt och rikssnitt anser sig ungdomarna i Högsby dock i något lägre grad ha möjlighet att föra fram sina åsikter, se diagram D3b på nästa sida.

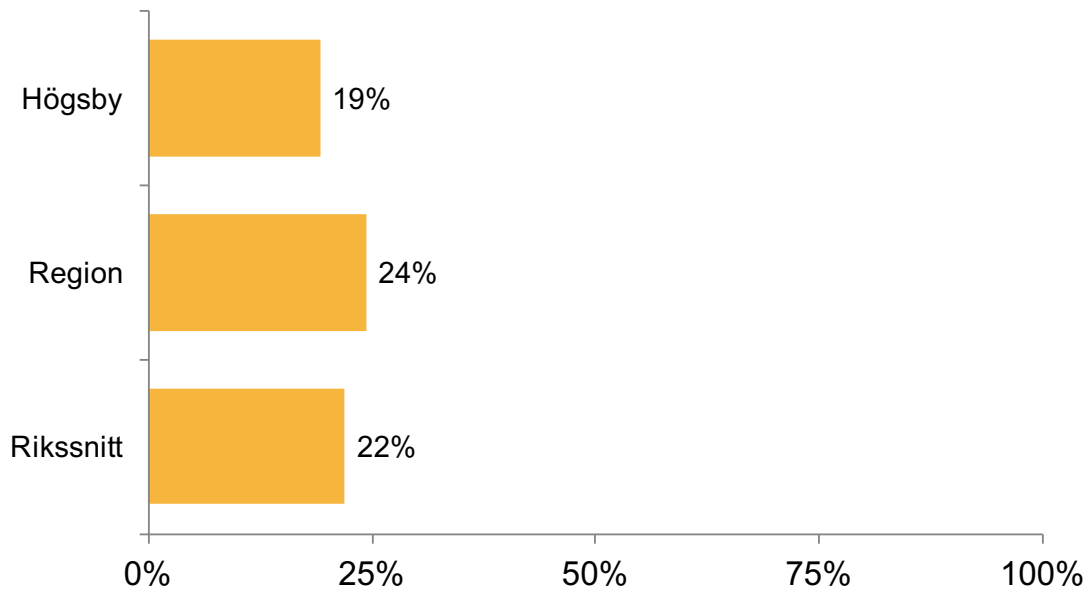
D3. Vilka möjligheter har du att föra fram dina åsikter till dem som bestämmer i kommunen? Andel som svarat "mycket stora" eller "ganska stora" möjligheter

D3a. Andel som ser sig ha mycket eller ganska stora möjligheter: Utveckling över tid

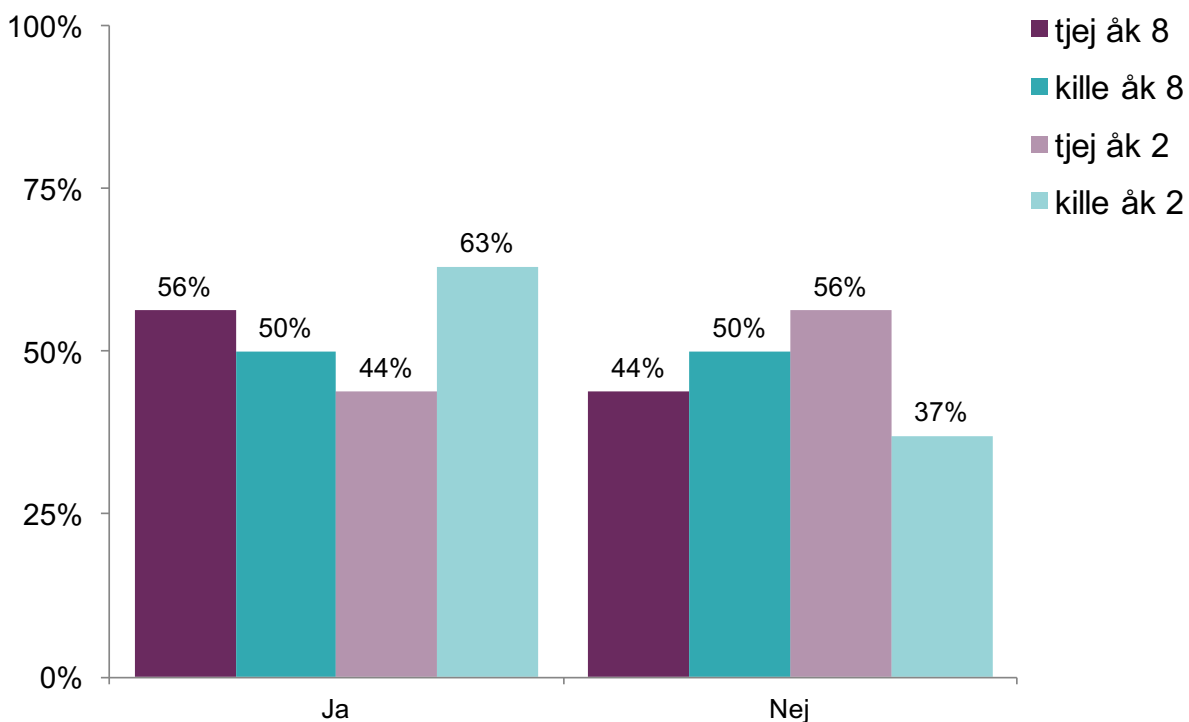
D3b. Andel som ser sig ha mycket eller ganska stora möjligheter: Jämförelser

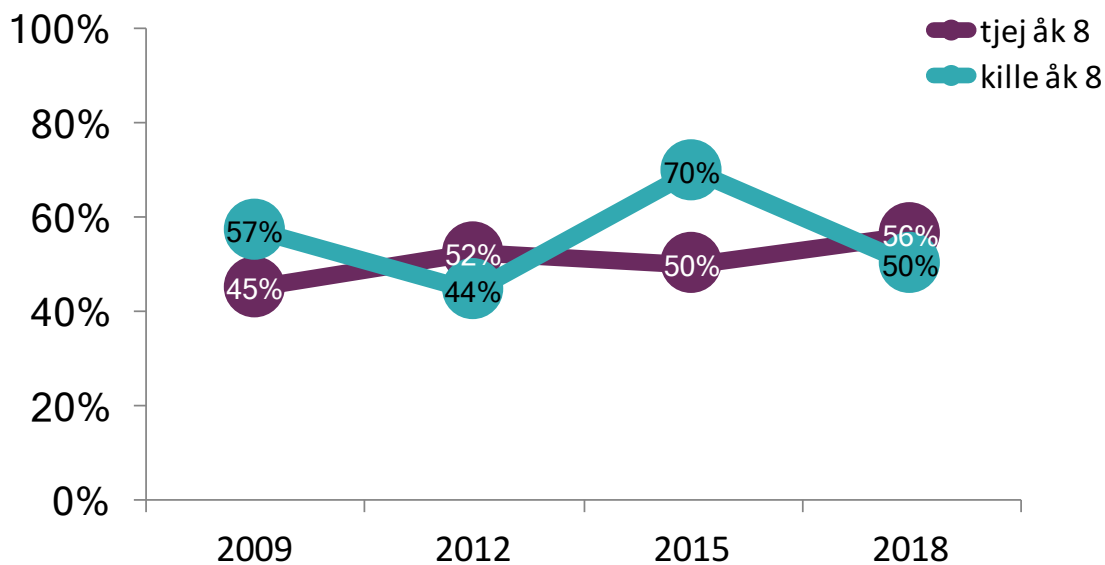
Vill vara med och påverka

Ungdomarna svarade på en fråga om de vill vara med och påverka i frågor som rör deras kommun. Mellan 44–56 % av tjejerna och 50–63 % av killarna svarar att de vill vara med och påverka. Gymnasiekillarna svarar i högst grad att de vill vara med och påverka. Över tid kan vi se att det skett en tydlig negativ utveckling jämfört med 2015 bland högstadiekillarna, se diagram D4a på nästa sida. Andelen högstadietjejer som vill påverka har däremot ökat något.

D4. Vill du vara med och påverka i frågor som rör din kommun?

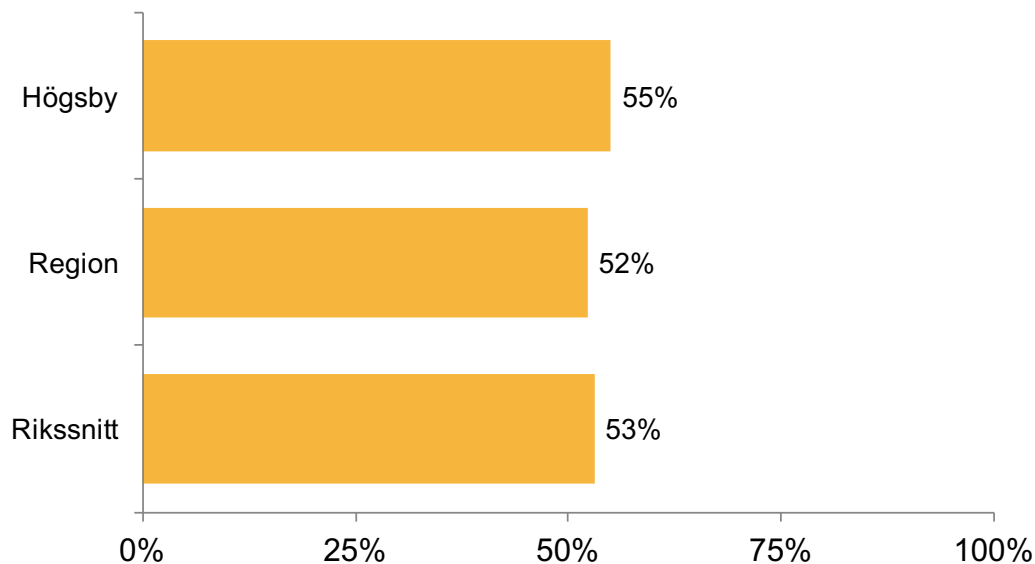

D4a. Andel som vill påverka i kommunen: Utveckling över tid

Gällande frågan huruvida man vill vara med och påverka i kommunen ligger resultatet för Högsby på en liknande nivå som för regionsnitt och rikssnittet, se diagram D4b nedan.

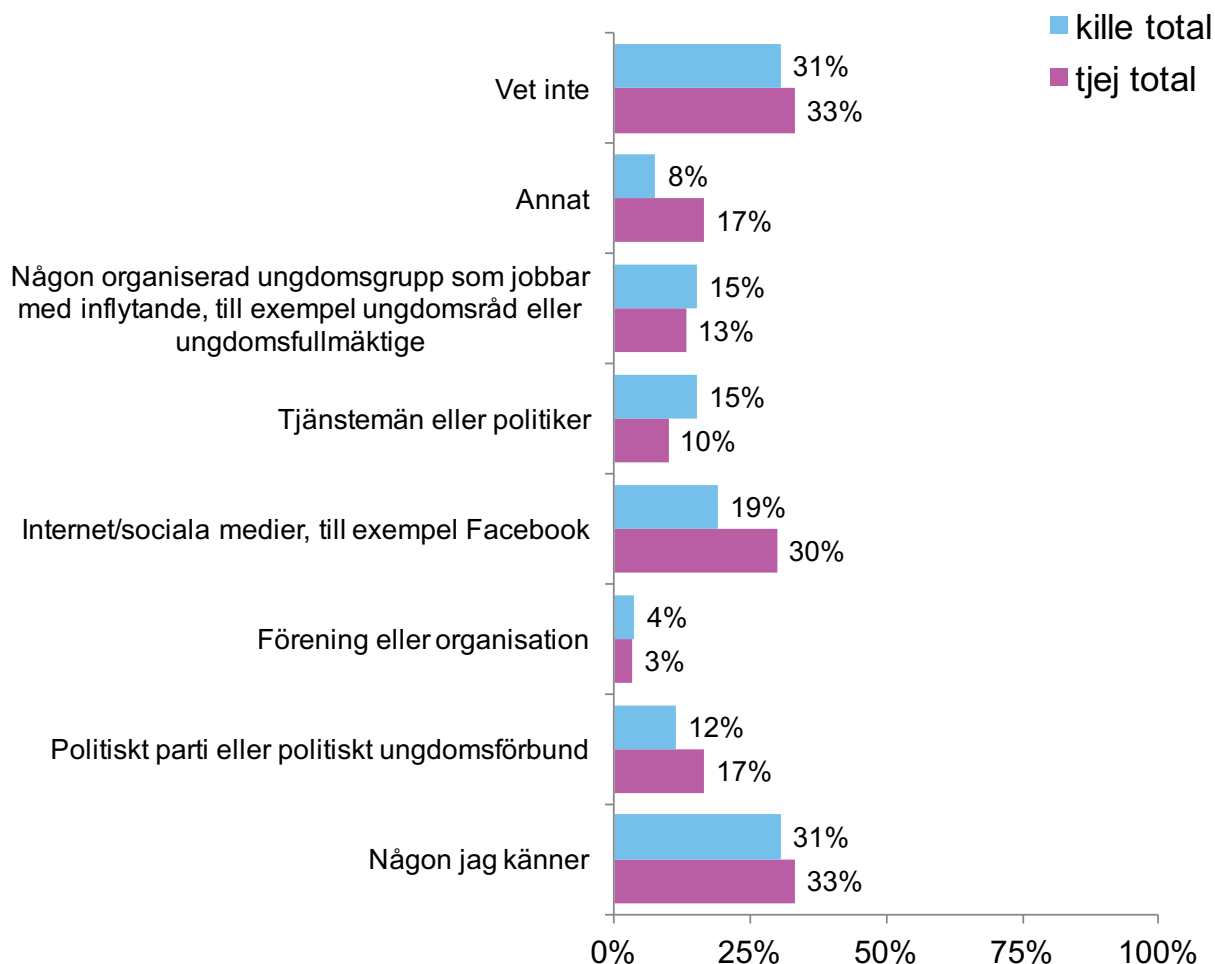
D4b. Andel som vill påverka i kommunen: Jämförelser

De som svarade att de vill påverka i kommunen fick en följdfråga gällande vem de skulle vända sig till om de vill påverka något. En andel om 32 % totalt svarar att de inte vet vart de skulle vända sig. En lika stor andel skulle vända sig till någon de känner. 30 % av tjejerna och 19 % av killarna skulle vända sig till internet/sociala medier.

D4c. Till vem eller vart vänder du dig om du vill påverka något i din kommun?

Besvarades endast av de som svarat att de vill påverka

D4c. Vad vill du påverka?

Ungdomarna som svarade att de ville påverka kunde även i fritext ta upp vad för typ av frågor de skulle vilja påverka.

Flera ungdomar nämner att de vill påverka frågor som rör kollektivtrafiken. Några nämner att de vill påverka utbudet av fritidsaktiviteter i kommunen. Ytterligare saker som nämns är miljöfrågor, arbetsmarknaden och frågor som rör ungdomar.

Några utvalda citat redovisas på följande sida.

"Att det ska finnas mer bussar/tåg som tar oss fram och tillbaka och mer ställen att vara på."

"Jag vill kunna påverka så att min kommun blir en attraktiv kommun för ungdomar med en bra miljö för både barn och vuxna att växa i men vill även se till så att det blir en varierad kommun både för gamla som små. Det är mina mål med min kommun."

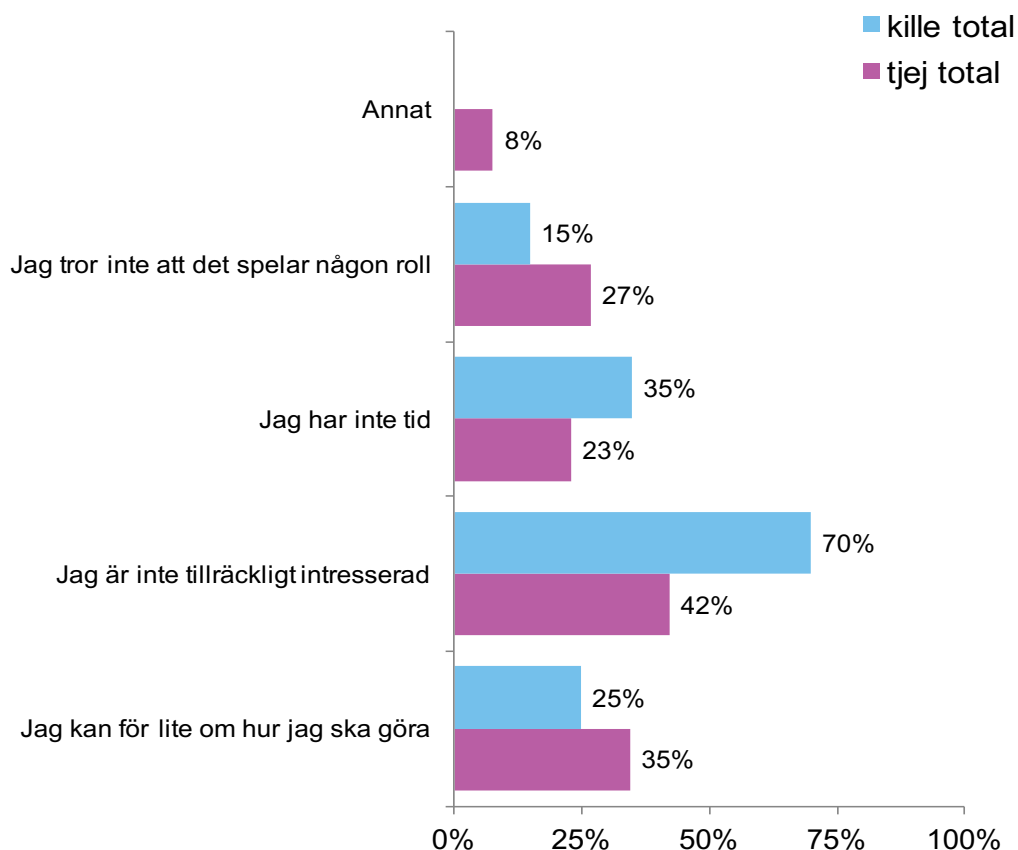
"Hur ungdomarna har det i kommunen och vad det finns att göra/fritidsaktiviteter."

De som inte vill påverka

De som på fråga D4 svarade att de inte vill vara med och påverka i kommunen fick svara på en fråga om varför de inte vill det, se diagram D4d nedan.

Majoriteten, 70 % av killarna och 42 % av tjejerna svarar att de inte är tillräckligt intresserade. 25 % av killarna och 35 % av tjejerna svarar att de kan för lite om hur de ska göra. En lika stor andel killar och tjejer svarar att de kan för lite om hur de ska göra.

D4d. Vilken eller vilka är anledningarna till att du inte vill vara med och påverka?
Besvarades endast av de som svarat att de inte vill påverka

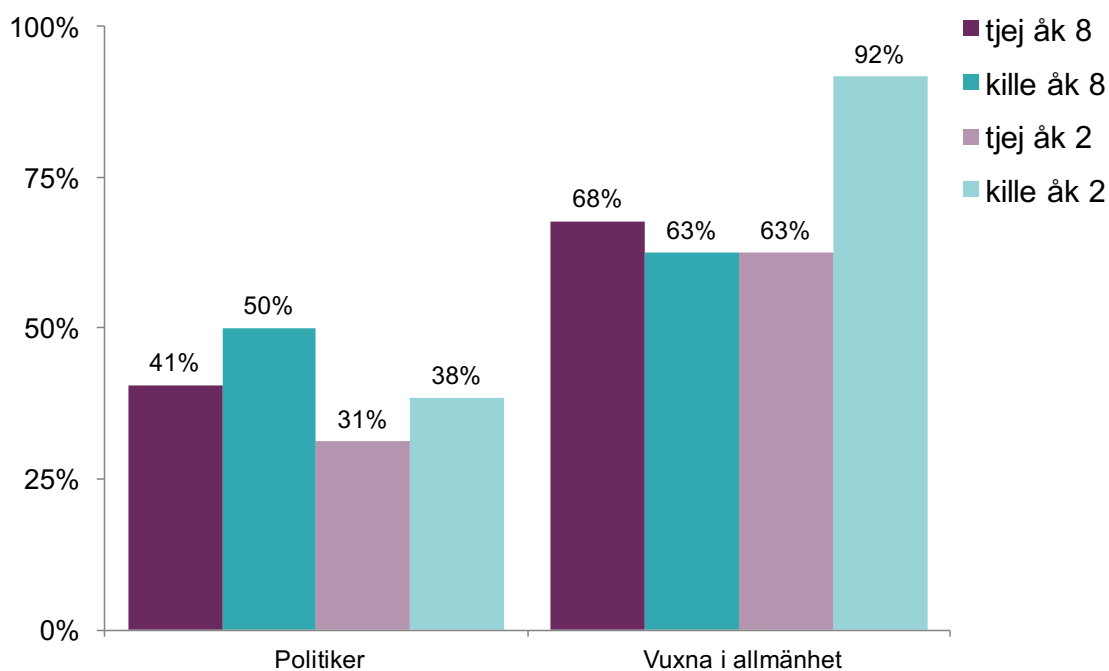

Förtroende för vuxna och politiker

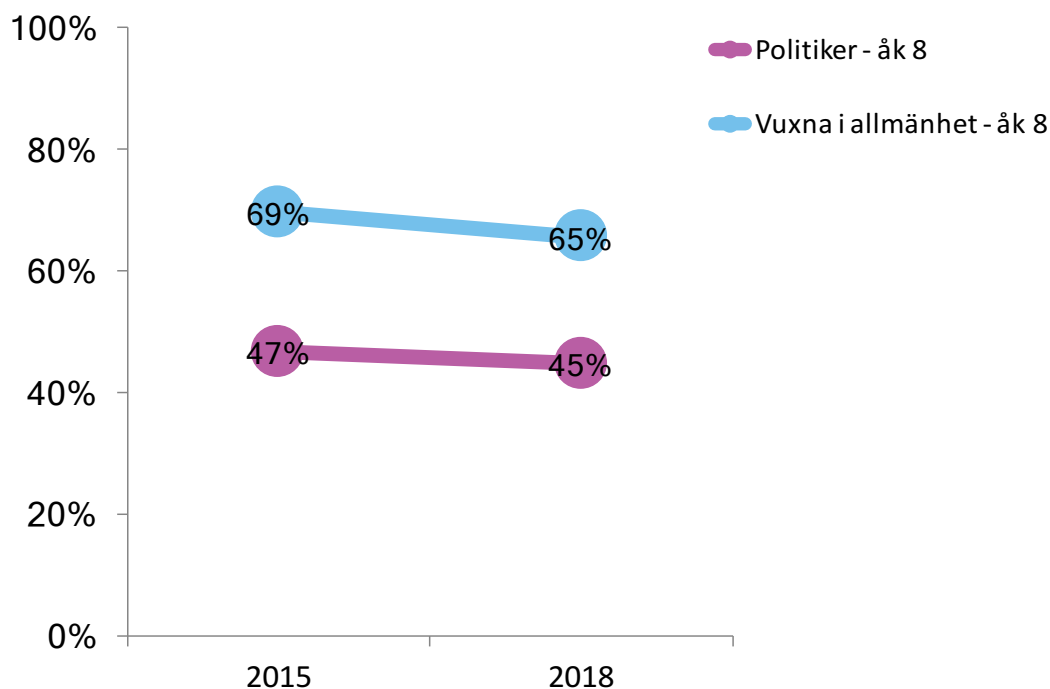
Ungdomarna svarade på en fråga om hur stort förtroende de har för vuxna i allmänhet respektive politiker. Vad som framgår är att cirka 70 % av ungdomarna totalt i kommunen svarar att de har ett mycket eller ganska stort förtroende för vuxna i allmänhet. Högst förtroende för vuxna har killar i årskurs 2. Förtroendet för politiker är tydligt lägre.

Över tid ser vi att andelen högstadiungdomar som svarar att de har förtroende för vuxna har minskat något sedan år 2015.

D5. Hur stort eller litet förtroende har du för följande vuxna personer?
Andel som svarat "mycket stort" eller "ganska stort" Utveckling över tid

D5a. Hur stort eller litet förtroende har du för följande vuxna personer?
Andel som svarat "mycket stort" eller "ganska stort" Utveckling över tid

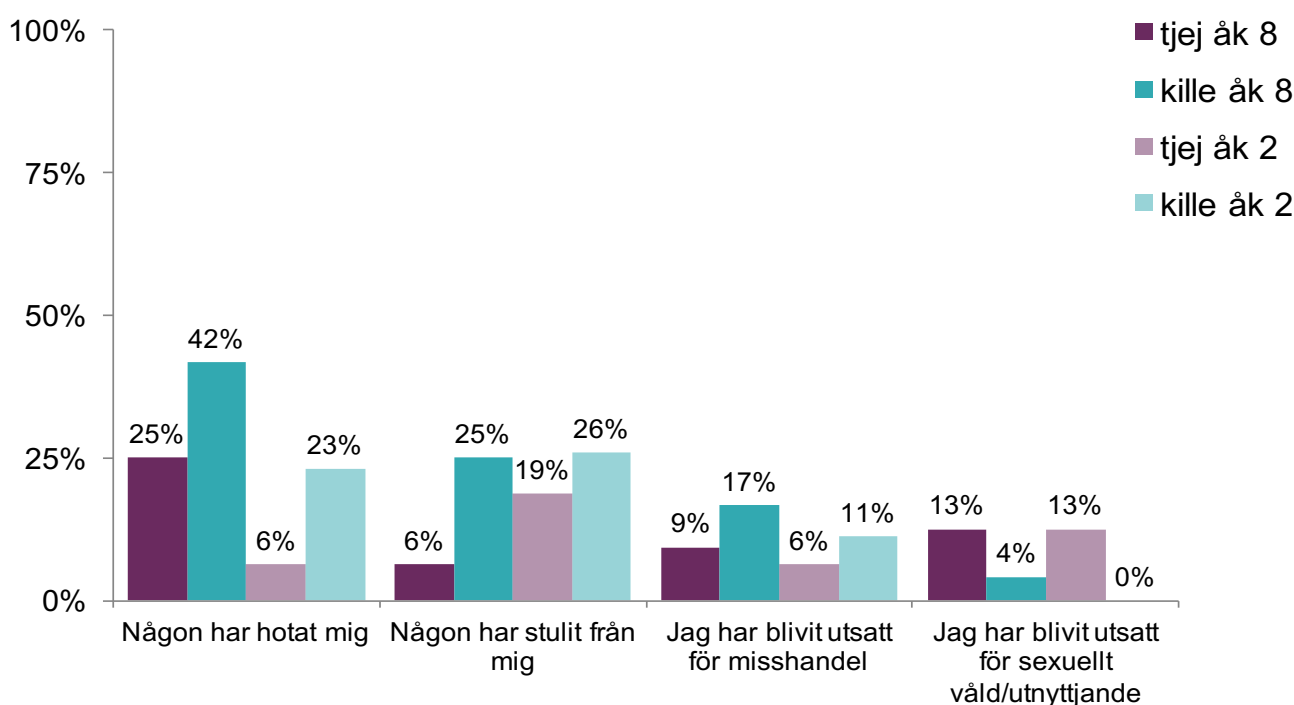
Att så många unga som möjligt får trygga uppväxtvillkor möjliggör en bra start i livet och goda möjligheter att utvecklas. Utsatthet för mobbning, kränkningar, trakasserier och våld påverkar hälsan och känslan av trygghet hos unga. MUCF konstaterar att en av de faktorer som påverkar ungas hälsa i störst utsträckning är om man under den senaste tiden har blivit utsatt för någon form av mobbning, men även andra former av utsatthet tas upp (hot, misshandel, utnyttjande)¹. Otrygghet och utsatthet kan även påverka den utsattes möjligheter till kunskapsutveckling i skolan och således potentiellt påverka möjligheterna för individen i framtiden. Att få bukt med denna typ av problem är därmed viktigt ur flera perspektiv.

Utsatthet för brott och otrygga situationer

I enkäten ställdes en fråga om man har blivit utsatt för någon otrygg situation de senaste sex månaderna. Högst andel, totalt 25 % av ungdomarna i Högsby, svarar att de utsatts för hot. 18 % totalt svarar att de utsatts för stöld. Vad som också framgår är att killar har utsatts för hot, stöld och misshandel i högre grad än tjejer, men tjejer har utsatts för sexuellt våld/utnyttjande i högre grad än killar.

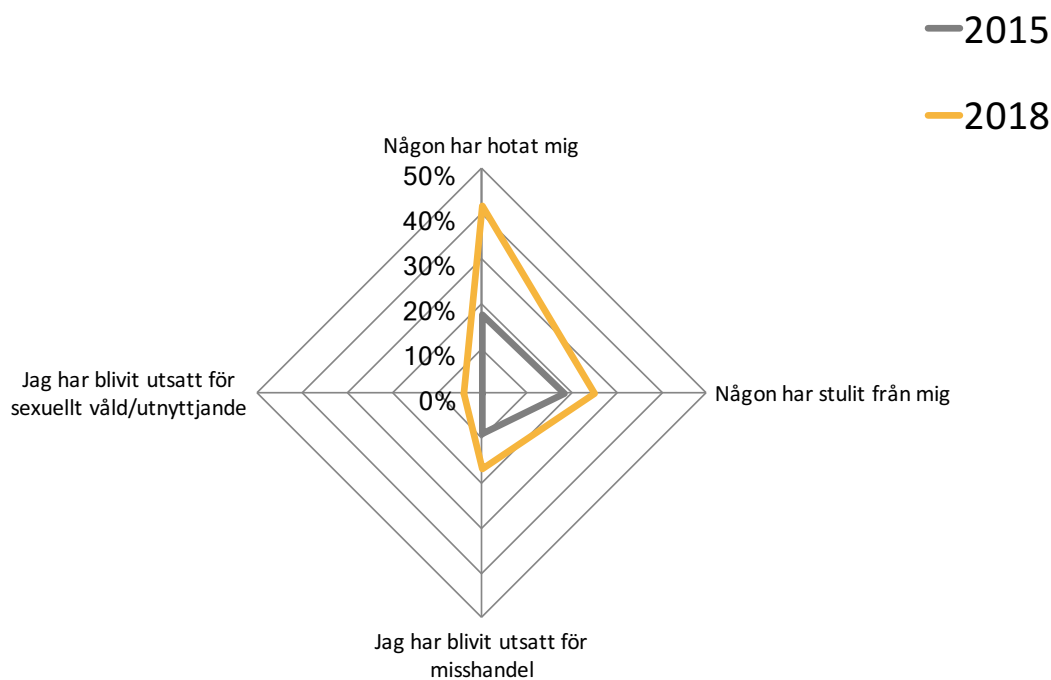
På följande sida kan vi se att andelen högstadiekillar som svarar att de utsatts för de olika typerna av otrygga situationer generellt ökat från år 2015. Bland tjejerna har utsatthet för hot ökat samtidigt som utsatthet för stöld har minskat. Även utsatthet för sexuellt våld har ökat något bland tjejerna.

E1. Nu vill vi att du tänker tillbaka på de senaste sex månaderna. Har något av detta hänt dig? Andel som svarat "ja"

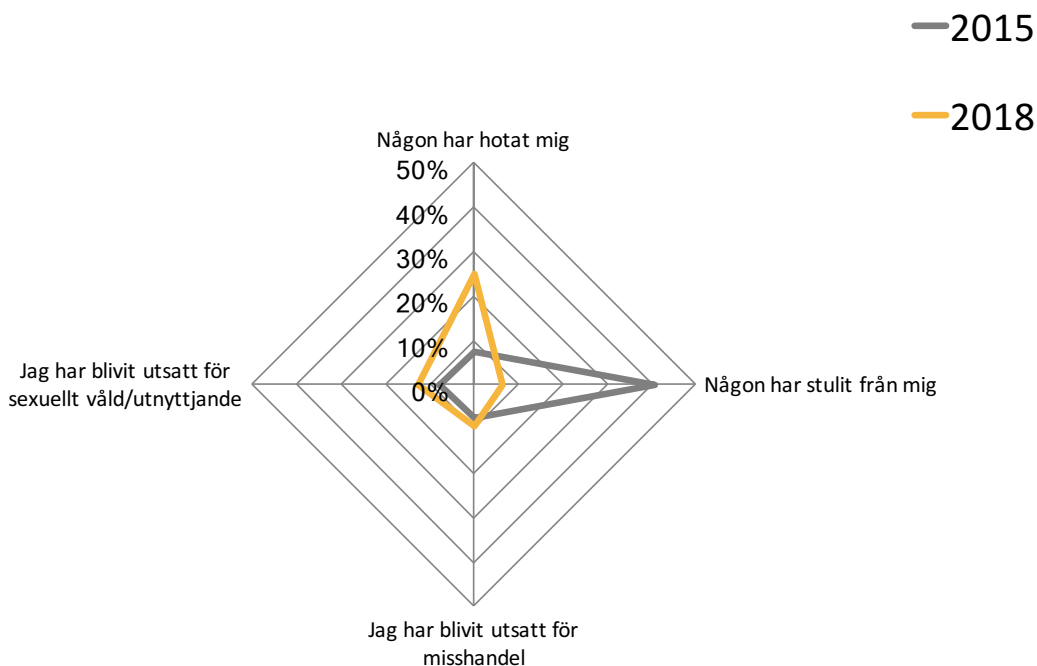

¹ MUCF 2007: Fokus 07: En analys av ungas hälsa och utsatthet

E1a. Killar åk 8: Har något av detta hänt dig? Andel "ja"
Utveckling över tid

E1b. Tjejer åk 8: Har något av detta hänt dig? Andel "ja"
Utveckling över tid

Andelen som utsatts för de olika otrygga situationerna är generellt högre i Högsby jämfört med regionsnittet och rikssnittet, se diagram E1c på nästa sida.

E1c. Har något av detta hänt dig? Andel ja: Jämförelser

	Någon har hotat mig	Någon har stulit från mig	Jag har blivit utsatt för misshandel	Jag har blivit utsatt för sexuellt våld/utnyttjande
Högsby	25%	18%	11%	7%
Region	19%	13%	6%	6%
Rikssnitt	19%	14%	5%	5%

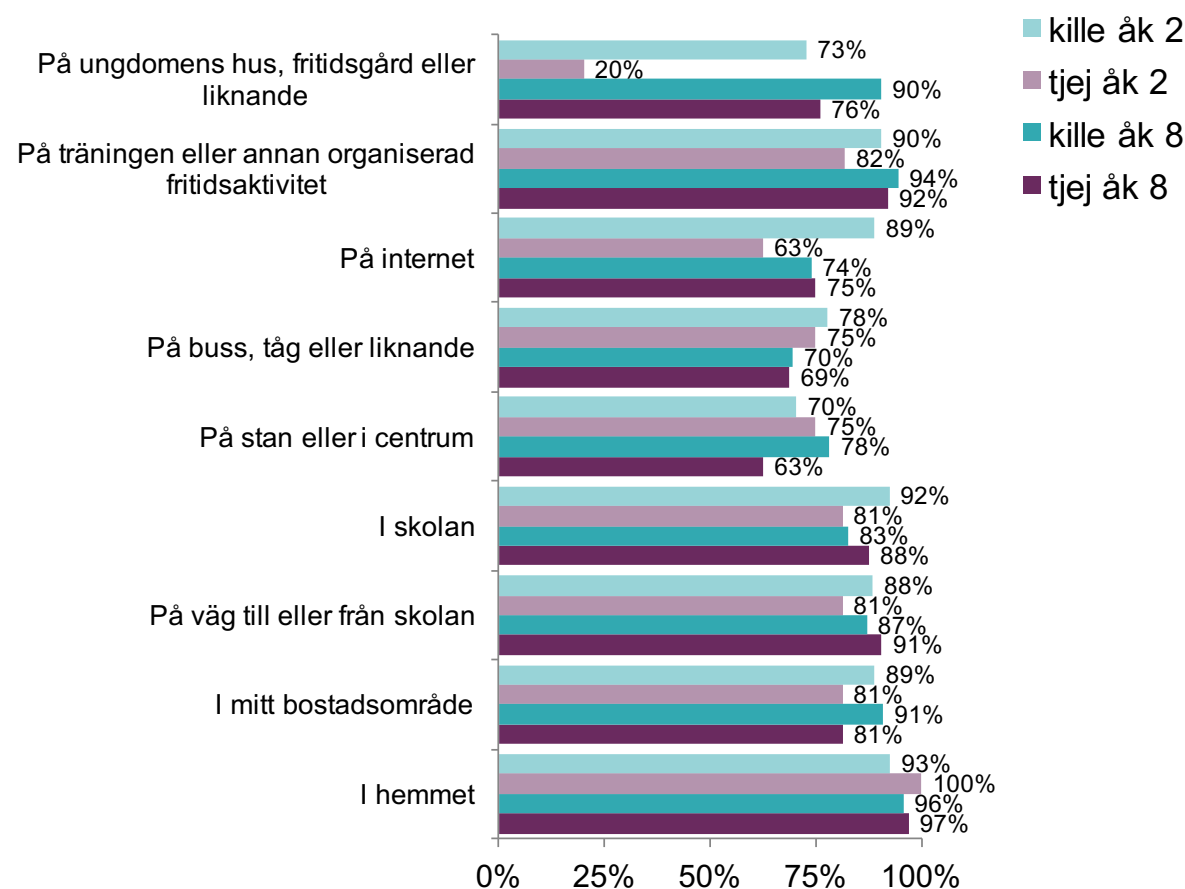
Trygghet

Ungdomarna fick svara på en fråga om hur trygga de upplever att de är på olika fysiska platser i kommunen samt på internet. Som det framgår i diagram E2 är en hög andel, 96 % totalt, alltid eller oftast trygga i hemmet. 91 % är även trygga på träningen och 86–89 % i sitt bostadsområde, på väg till eller från skolan samt i skolan. Tryggheten är generellt något lägre på stan eller i centrum, i kollektivtrafiken, på internet samt på fritidsgård eller liknande. Tjejer känner sig i lägre grad än killar trygga på fritidsgård eller liknande, speciellt tjejer i årskurs 2.

Över tid har inga större förändringar skett, se diagram E2a och E2b på nästa sida. Högstadietjejerna känner sig dock något tryggare än föregående år på flera av de uppräknade platserna.

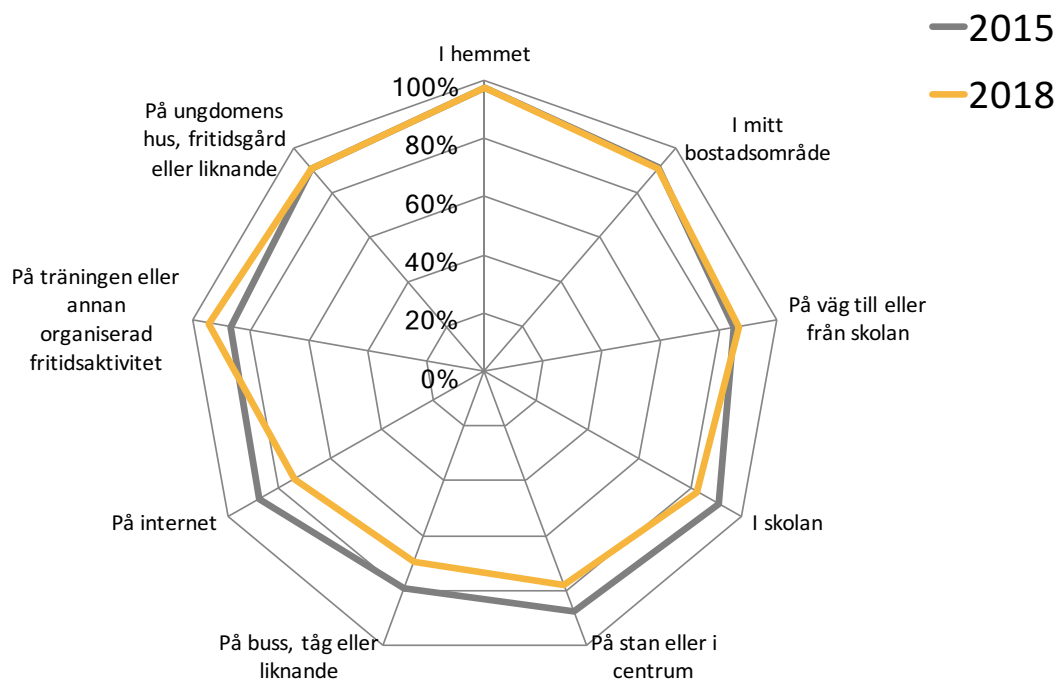
I tabell E2b framgår att ungdomarna i Högsby i lägre grad känner sig trygga på stan/i centrum samt i kollektivtrafiken jämfört med både regionsnitt och rikssnitt.

E2. Hur ofta känner du dig trygg på följande ställen?* Andel som svarat att de "alltid" eller "oftast" är trygga

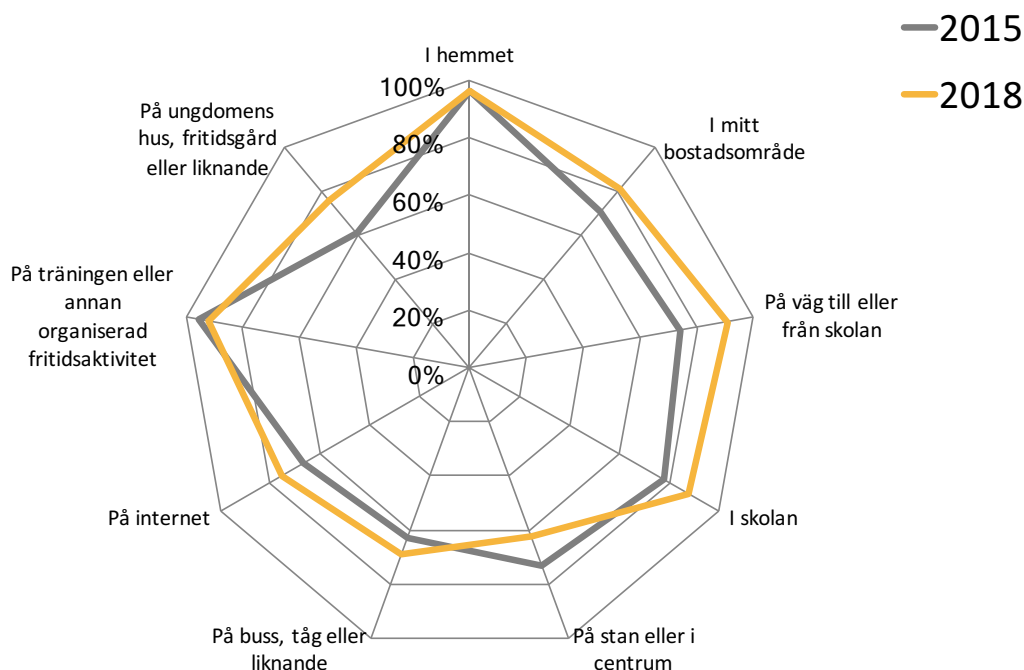

*Siffrorna i diagrammet och tabellen ovan visar endast de som svarat på frågan, dvs. svarsalternativet "ej aktuellt" är borträknat på alternativen "på ungdomens hus, fritidsgård" samt "på träningen eller annan fritidsaktivitet" samt "i skolan" och "på väg till/från skolan". Andelen som svarat "ej aktuellt" på fritidsgårdsalternativet är 36 %. Andelen som svarat vet ej på träning/fritidsaktivitet är 17 %. Andelen som svarat ej aktuellt på övriga är omkring 1 %.

E2a. Kille åk 8: Hur ofta känner du dig trygg på följande ställen?* Andel som svarat "alltid" eller "oftast"
Utveckling över tid

E2b. Tjej åk 8: Hur ofta känner du dig trygg på följande ställen?* Andel som svarat "alltid" eller "oftast"
Utveckling över tid

E2c. Hur ofta känner du dig trygg på följande ställen?* Andel som svarat "alltid" eller "oftast"
Jämförelser

	I hemmet	I mitt bostadsområde	På väg till eller från skolan	I skolan	På stan eller i centrum	På buss, tåg eller liknande	På internet	På träningen	På fritidsgård
Högsby	96%	86%	88%	87%	71%	73%	77%	91%	76%
Region	97%	93%	93%	90%	81%	80%	89%	93%	81%
Rikssnitt	97%	94%	93%	91%	81%	80%	88%	92%	79%

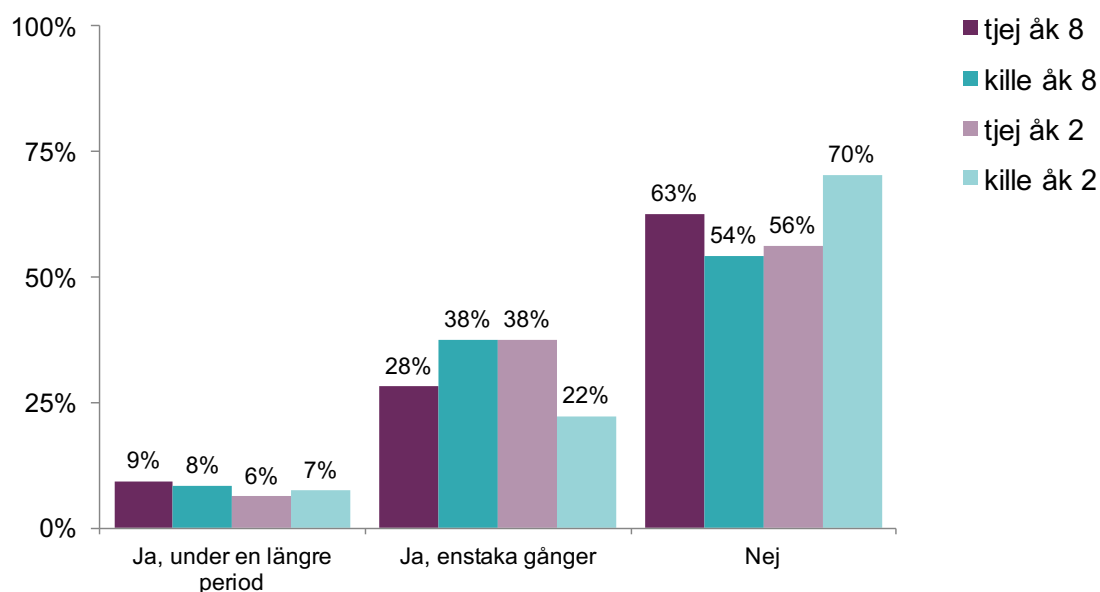
*Siffrorna i diagrammet och tabellen ovan visar endast de som svarat på frågan, dvs. svarsalternativet "ej aktuellt" är borträknat

Mobbning och trakasserier

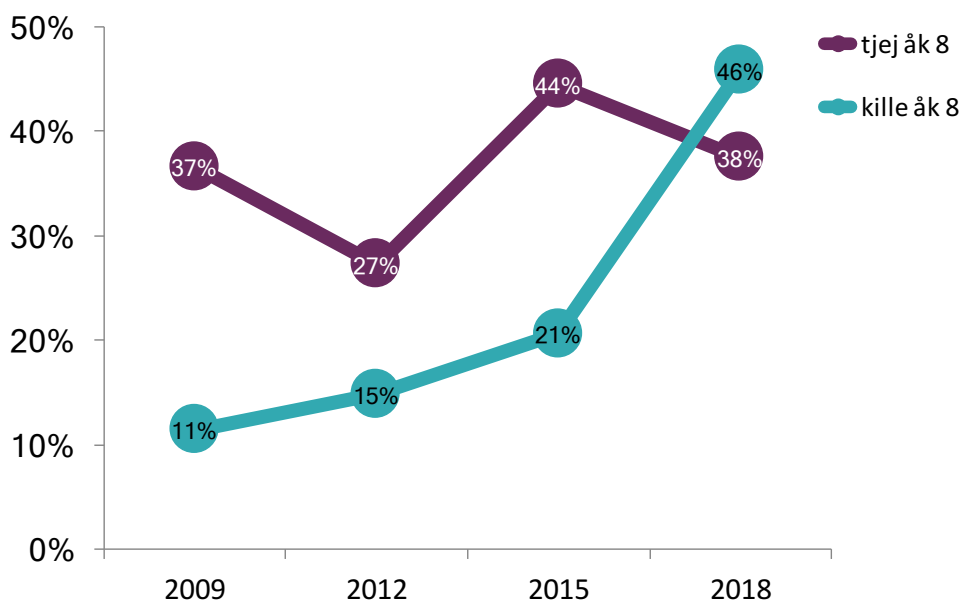
I denna del redovisas frågor som rör utsatthet för mobbning och trakasserier. Som tidigare nämnt är utsatthet för mobbning något som tydligt påverkar hälsan. Vad som framgår är att tjejer i årskurs 2 och killar i årskurs 8 är mest utsatta. Cirka 45 % av både högstadietjejer och gymnasietjejeerna svarar att de utsatts under det senaste året.

I diagram E3a framgår att andelen högstadietjejer som utsatts ökat över tid. Andelen utsatta högstadietjejer har däremot minskat något sedan 2015, men ökat sedan 2012. I jämförelsen med regionsnitt och rikssnitt i diagram E3b på nästa sida framgår även att andelen unga som utsatts i Högsby är klart högre.

E3. Under de senaste sex månaderna, har du blivit mobbad, trakasserad eller utfryst?

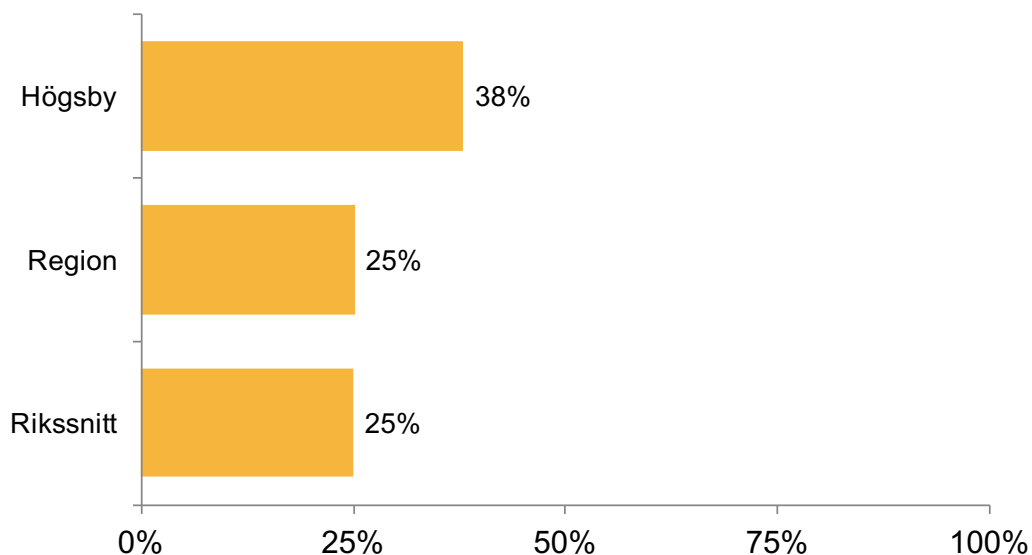

E3a. Andel som svarat "ja" på frågan om mobbning/trakasserier/utfrysning
Utveckling över tid**

**OBS! 2012 och tidigare fanns endast alternativen "ja" och "nej". I 2015 och 2018 års enkät fanns "ja, längre period", "ja, enstaka gånger", "nej". I diagrammet ovan är dessa sammanslagna. Detta påverkar jämförbarheten till år 2012 och tidigare.

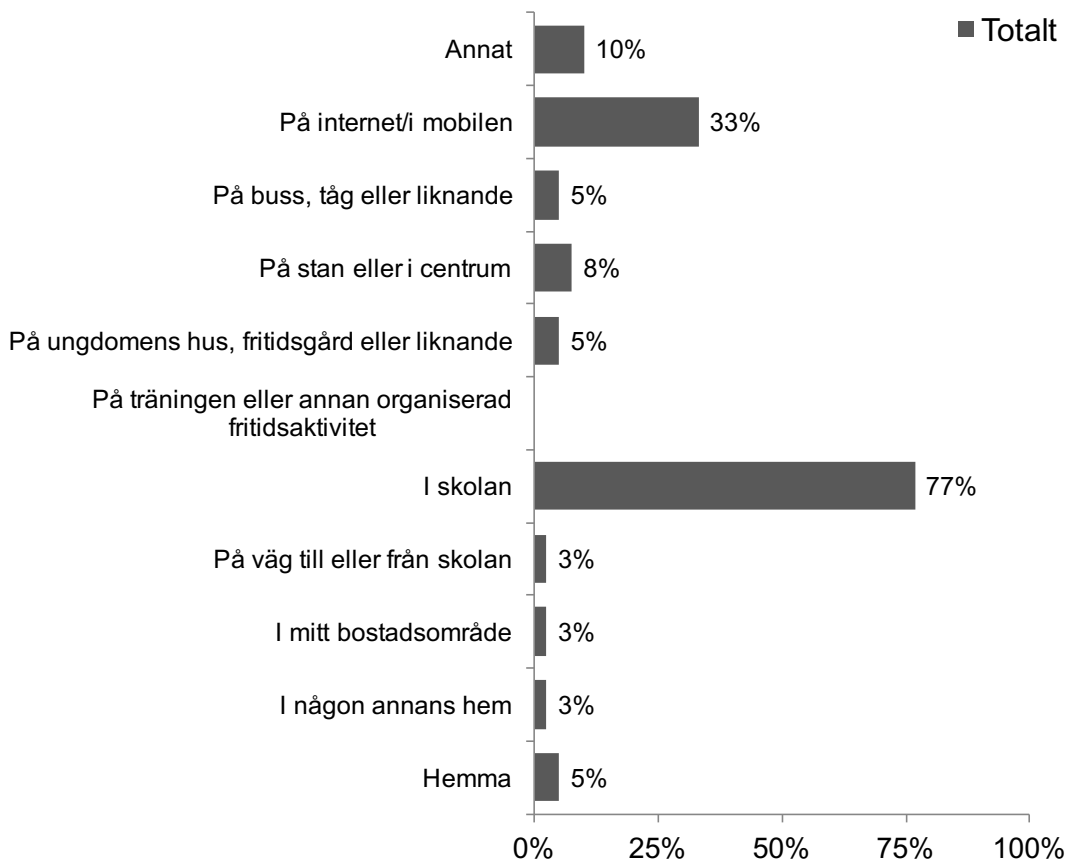
E3b. Andel som svarat "ja" på frågan om mobbning/trakasserier/utfrysning: Jämförelser

Majoriteten, 77 %, av de som utsatts för mobbning det senaste året svarar att de blivit utsatta i skolan. En tredjedel svarar att de utsatts på internet/i mobilen.

E3c. Var blev du mobbad, trakasserad eller utfrysad?

Besvarades endast av de som svarat att de utsatts för mobbning/trakasserier/utfrysning

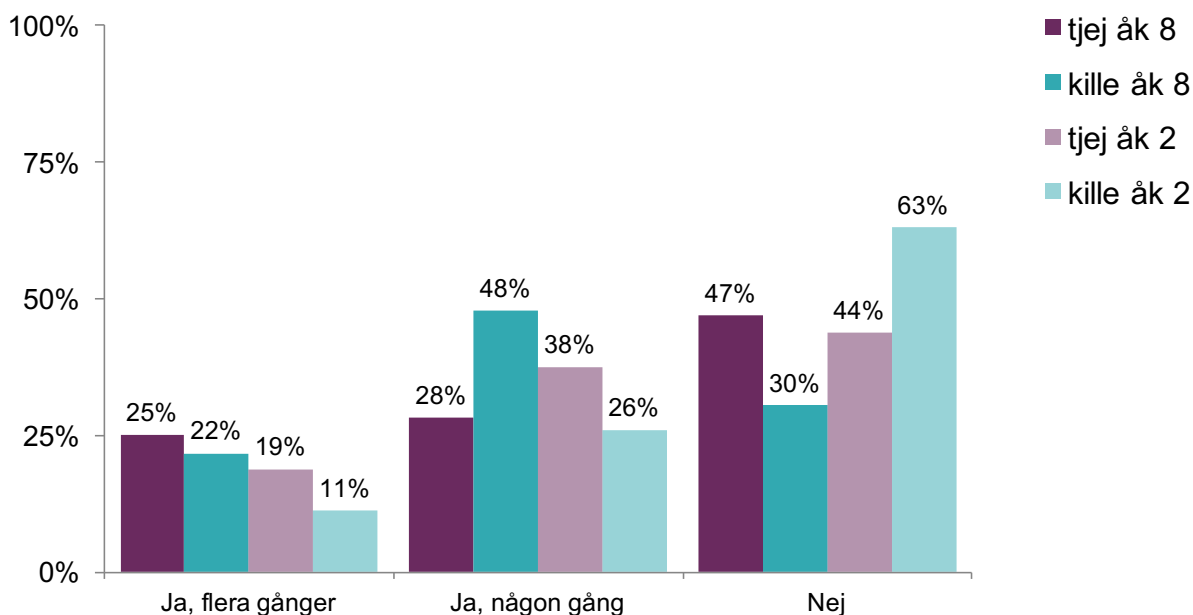

Orättvis behandling

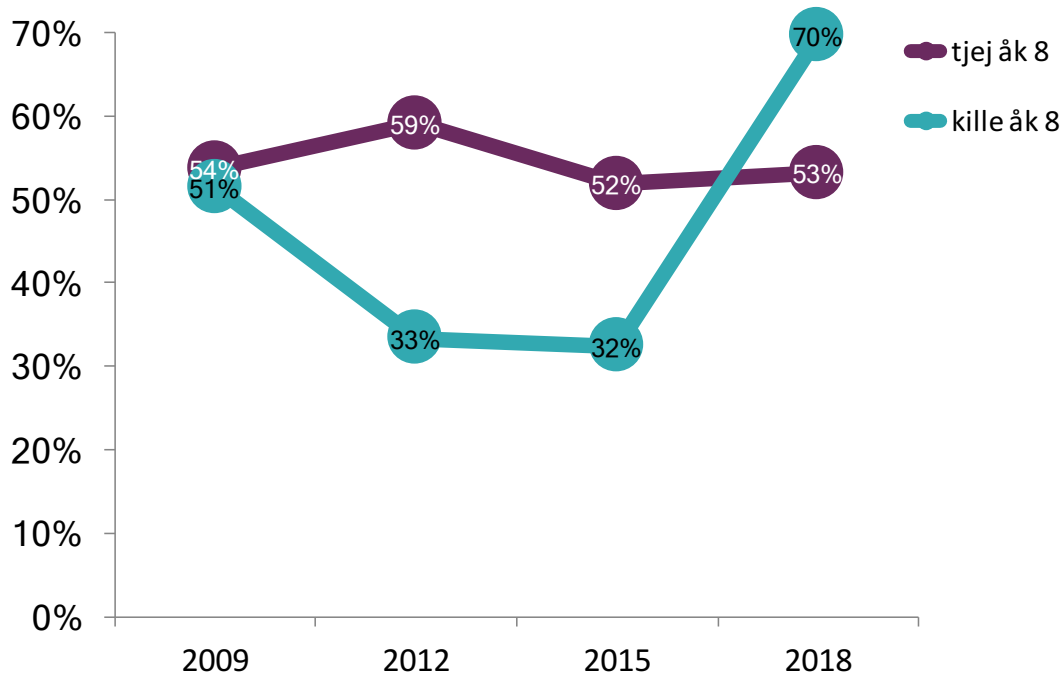
Ungdomarna fick även ange om de blivit orättvist behandlade på ett sätt som gjort att de mått dåligt. Högstadietjejer är den grupp som i högst grad svarar att de utsatts en eller flera gånger under det senaste året. I diagram E4a nedan framgår även att andelen högstadietjejer som utsatts har ökat över tid. Andelen högstadietjejer som utsatts är på en liknande nivå, 52-53 %, i år som år 2015.

I diagram E4b på följande sida framgår att majoriteten av de som utsatts har blivit utsatta av andra elever eller ungdomar.

E4. Har du de senaste sex månaderna, har du upplevt att du har blivit orättvist behandlad på ett sätt så att du har mått dåligt?

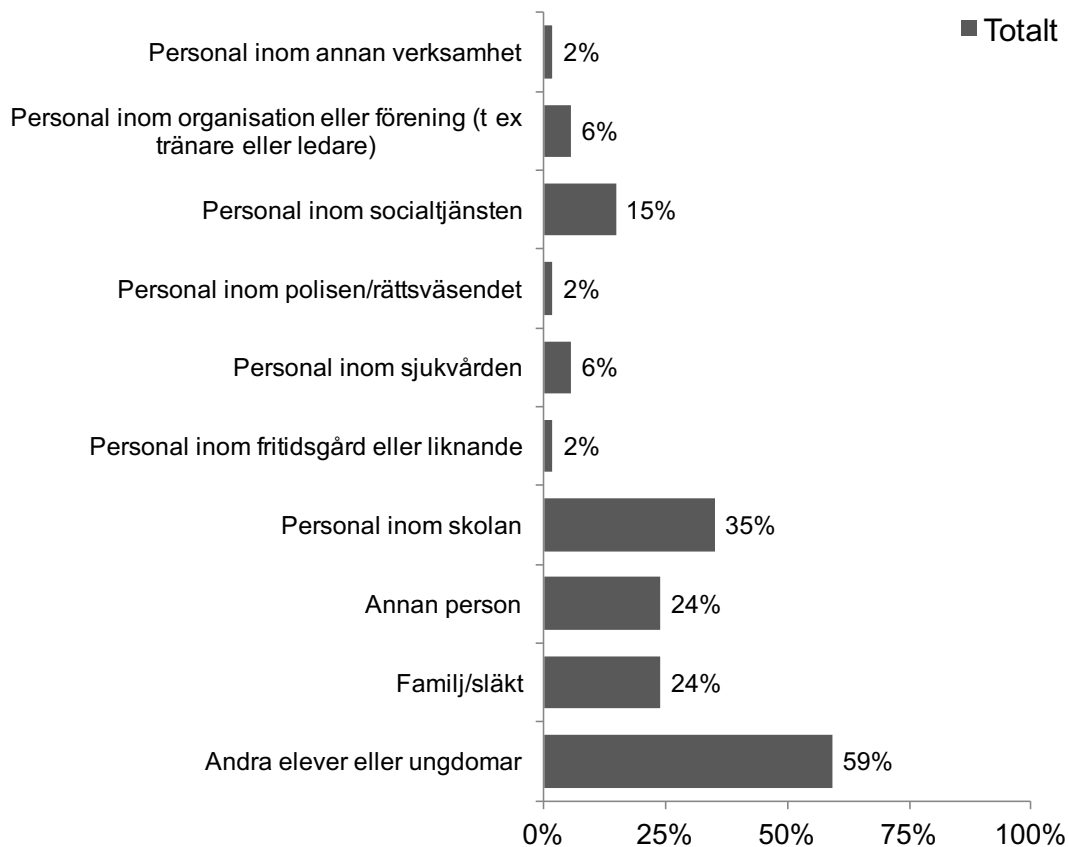

E4a. Andel utsatta för orättvis behandling (flera gånger + någon gång)
Utveckling över tid

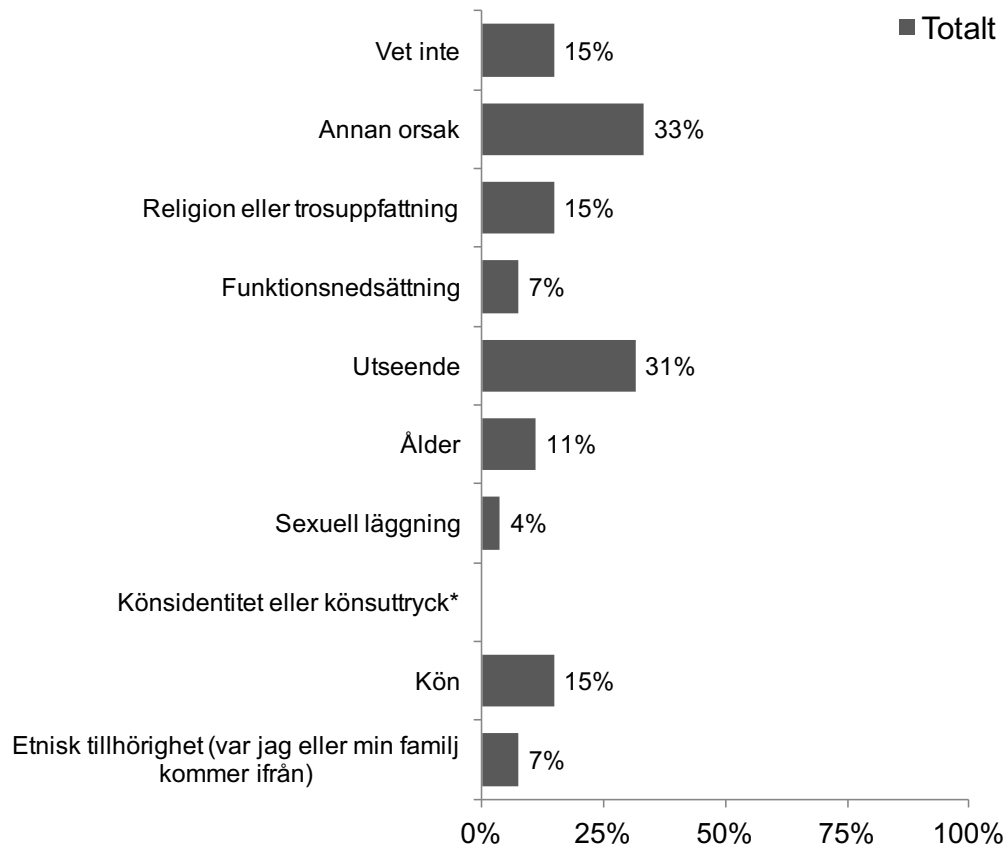
E4b. Vem eller vilka har du känt dig orättvist behandlad av?

Besvarades endast av de som svarat att de utsatts för orättvis behandling

E4c. Av vilken eller vilka orsaker tror du att du blev orättvist behandlad?

Besvarades endast av de som svarat att de utsatts för orättvis behandling

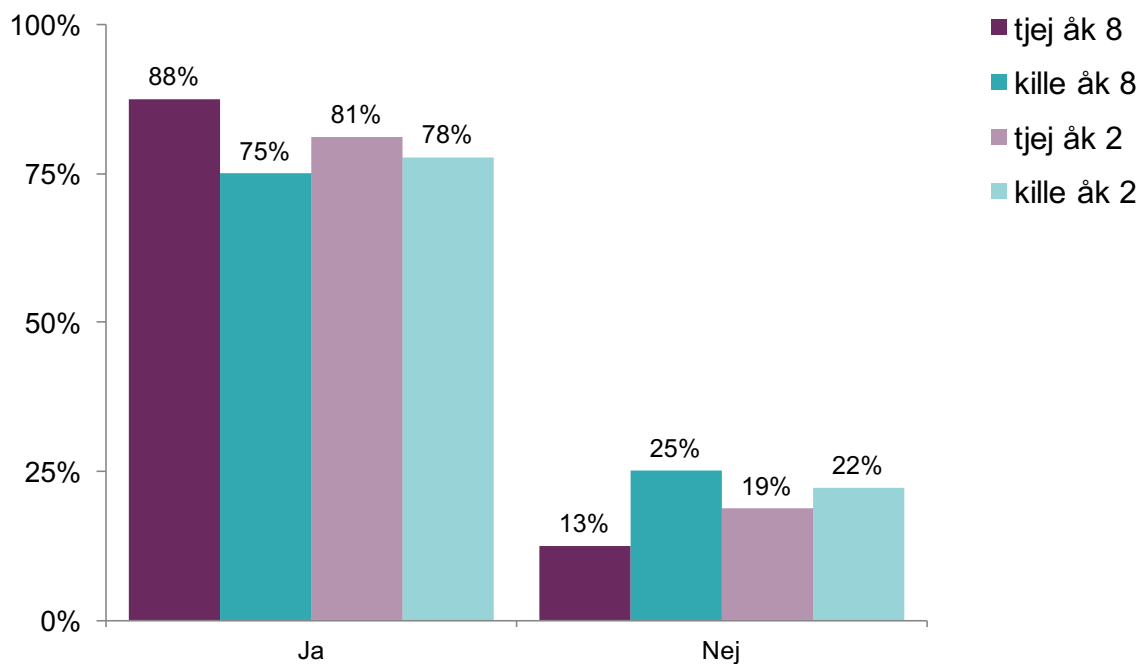

Stöd och hjälp

En hög andel, mellan 75–88 % av alla ungdomar i Högsby, svarar att de vet vart de kan vända sig om de blir illa behandlade eller mår dåligt. Tjejer vet i högre grad än killar vart de kan vända sig.

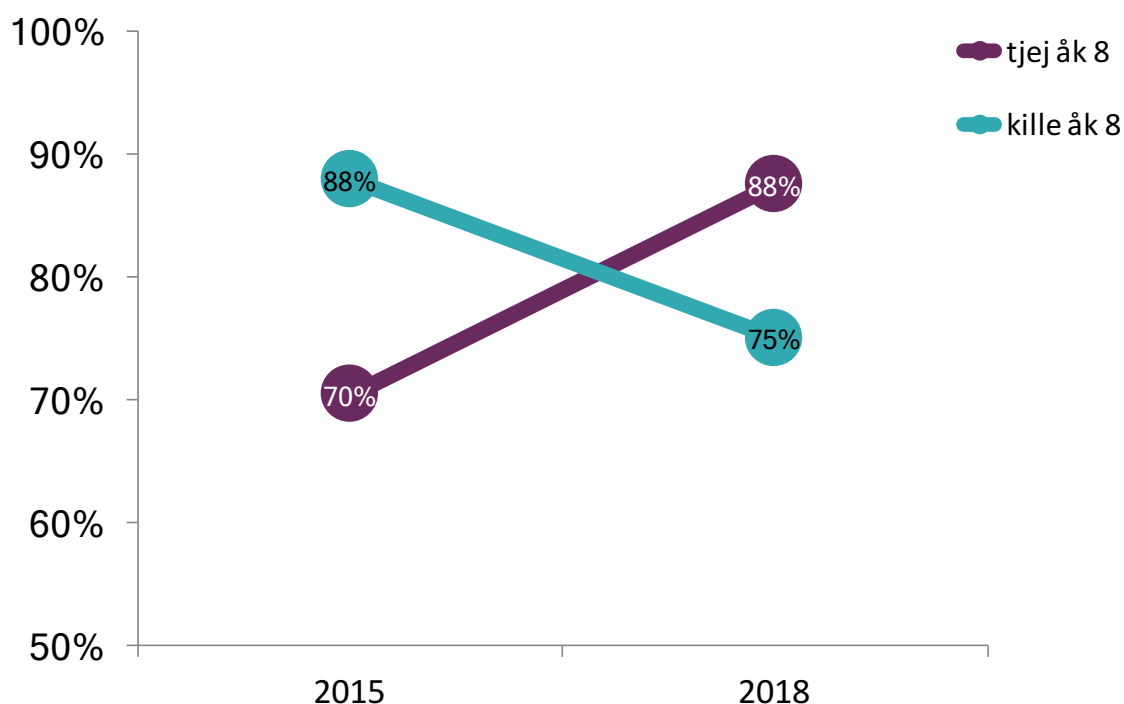
Över tid har en negativ utveckling skett för högstadieskillarna, från 88 % till 75 %, medan en positiv utveckling skett bland högstadietjejerna, från 70 % till 88 %.

E5. Vet du vart du kan vända dig för att få stöd om du skulle bli illa behandlad eller må dåligt?

E5a. Vet du vart du kan vända dig för att få stöd om du skulle bli illa behandlad eller må dåligt?

Andel ja: Utveckling över tid

I Lupp-enkäten finns även ett avsnitt som rör ungas hälsa. En god hälsa tidigt i livet leder till att unga kan skapa goda sociala relationer och tillgodogöra sig utbildning. Detta påverkar i sin tur bland annat möjligheterna till trygghet, arbete och inkomst. Ungas hälsa är därför avgörande för flertalet andra aspekter senare livet. Idag finns det dock stora skillnader i ungas hälsa, bland annat utifrån om man är kille eller tjej, vilken bakgrund man har och familjens ekonomiska situation. Det finns också hälsoskillnader mellan personer i särskilt utsatta situationer och den övriga befolkningen. Särskilt tydliga är dessa skillnader för personer med funktionsnedsättning, HBTQ-personer och vissa nationella minoriteter¹.

Ungas hälsa, i synnerhet den psykiska hälsan, har uppmärksammats i ett flertal rapporter under 2000-talet. Det konstateras att de flesta ungdomar i Sverige mår bra, men att psykisk ohälsa och psykosomatiska besvär har ökat betydligt de senaste årtiondena, för att under den senaste åren ha stannat på en relativt konstant och hög nivå i jämförelse med resten av befolkningen². Ungas psykiska hälsa är därför även ett av de prioriterade områdena i den nationella ungdomspolitik.

Relationer och nöjdhet med livet

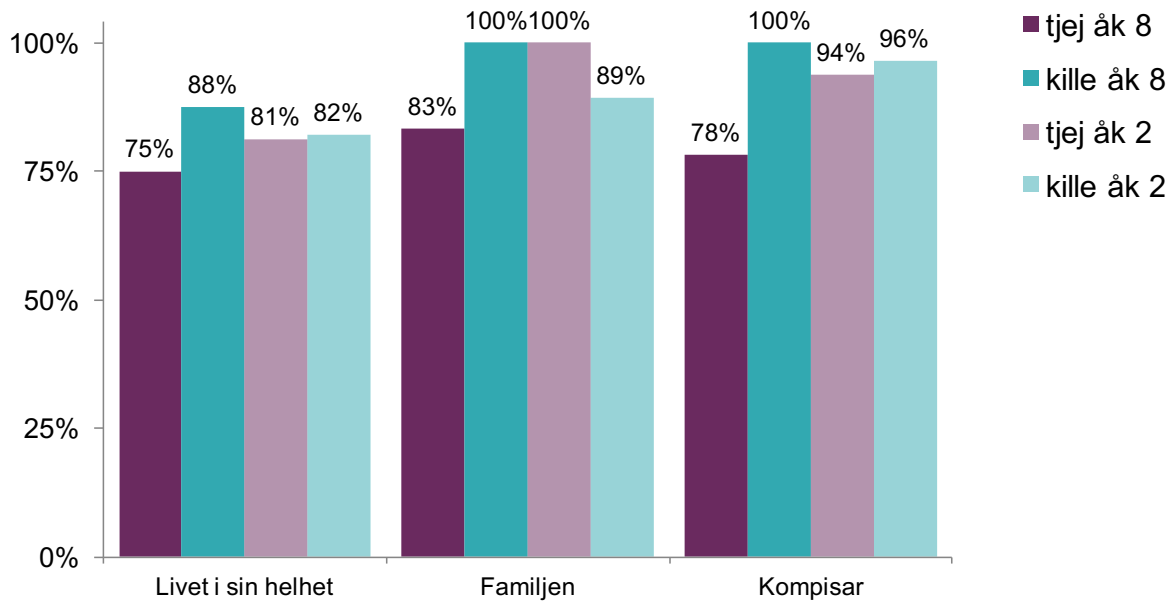
Familje- och kompisrelationer samt andra sociala nätverk är bestämningsfaktorer som påverkar en individs hälsa. Hur individen ser på livet som helhet är en fråga som ofta, med lite olika formuleringar, även används för att avspegla psykisk hälsa. I diagram F0 på följande sida ser vi att en klar majoritet är nöjda med sina familje- och kompisrelationer. Andelen som är nöjda med livet i sin helhet är något lägre, speciellt bland tjejer i högstadiet och gymnasieungdomarna.

Nöjdheten med kompis- och familjerelationerna är på en något lägre nivå än 2015, se diagram F0a på nästa sida. Nivån för nöjdheten med livet i sin helhet är dock oförändrad.

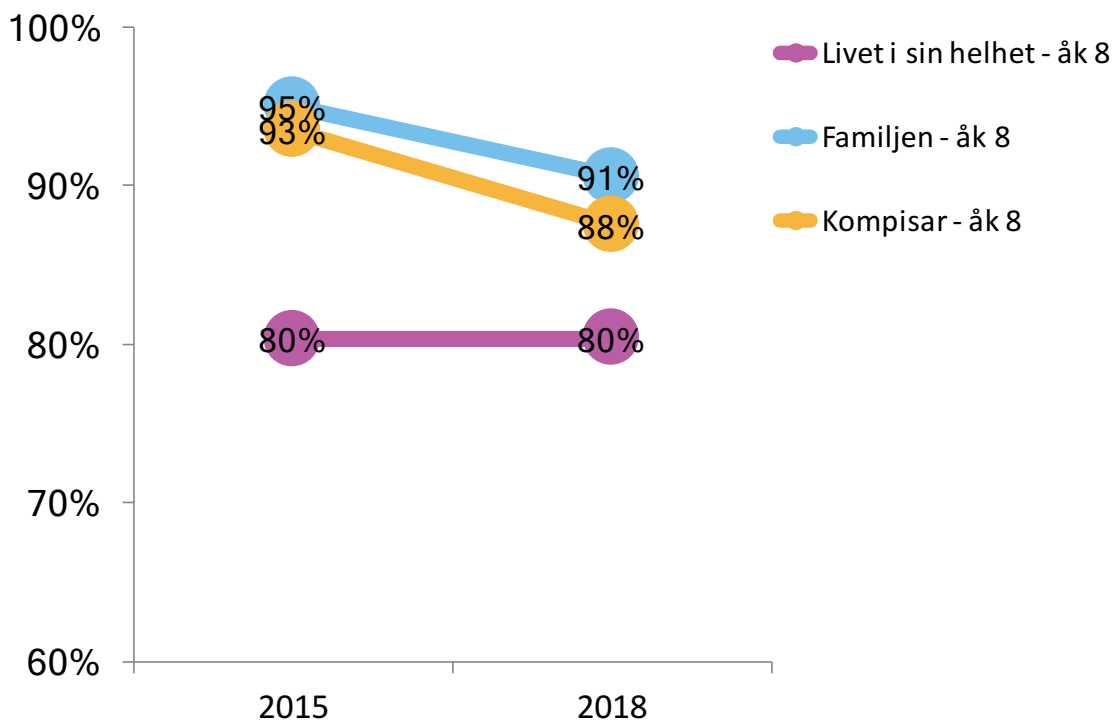
¹ SOU 2016:55, Mörk, Sjögren & Svaleryd 2014: Hellre rik och frisk – om familjebakgrund och barns hälsa

² Regeringens proposition 2013/14:191

F0. Hur nöjd är du med ditt liv när det handlar om följande?
 Andel som svarat "mycket nöjd" eller "ganska nöjd"

F0a. Andel nöjda med livet, familjen och kompisarna: Totalnivå. Utveckling över tid

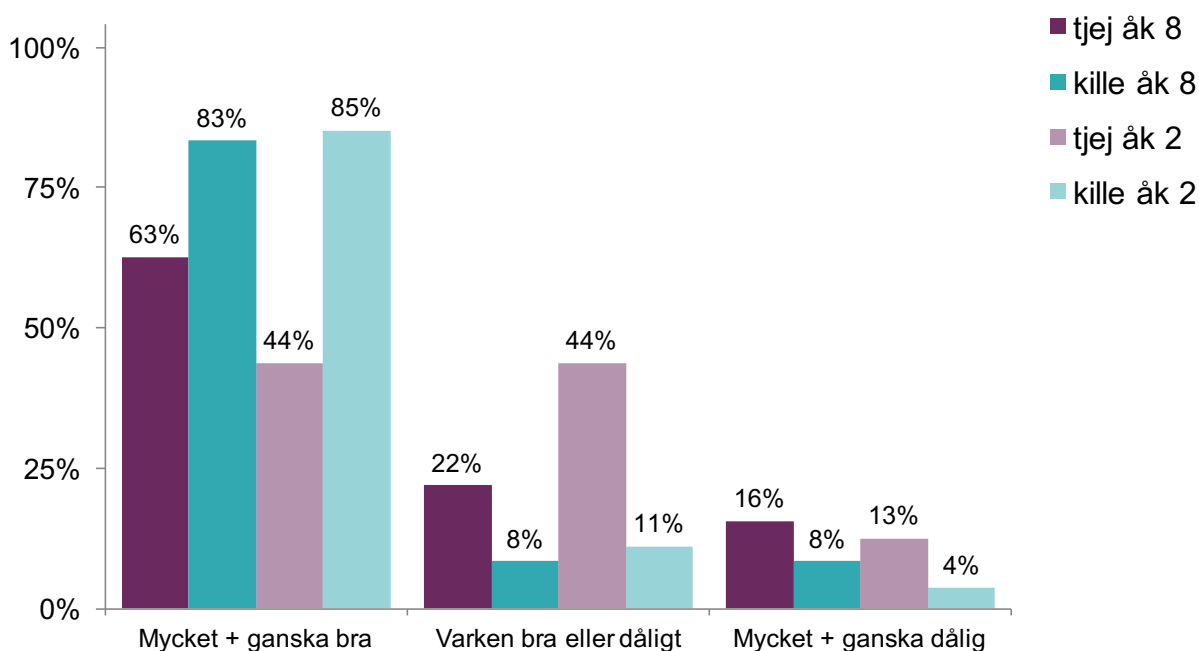

Självskattad hälsa

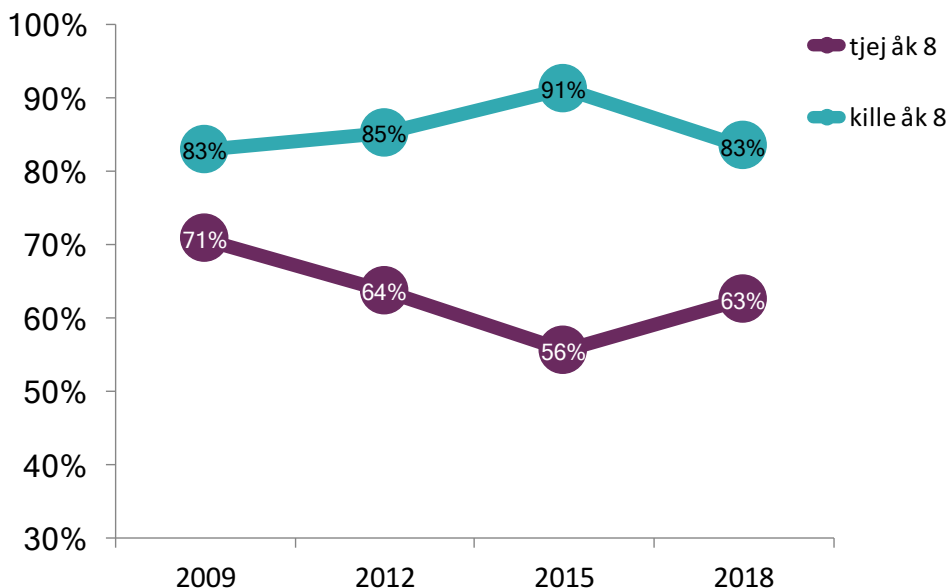
Självskattad hälsa innebär att individer ombeds att själva skatta sitt allmänna hälsotillstånd på en skala. Den självskattade hälsan är med andra ord ett subjektivt mått. Resultat av detta slag ifrågasätts ibland på grund av det subjektiva inslaget, men har visat sig stämma väl överens med mer objektiva och medicinska mått på hälsa¹.

Vad som framgår är att killar i klart högre grad än tjejer svarar att de mår mycket eller ganska bra. 84 % av killarna och 54 % av tjejerna svarar att de mår bra. Vidare svarar omkring 15 % av tjejerna att de mår mycket eller ganska dåligt. I diagram F1a framgår det även att det sedan 2015 skett en positiv utveckling bland högstadietjejerna och en negativ utveckling bland högstadiekillarna.

F1. Under de senaste sex månaderna, hur bedömer du din hälsa, hur du mår eller känner dig?

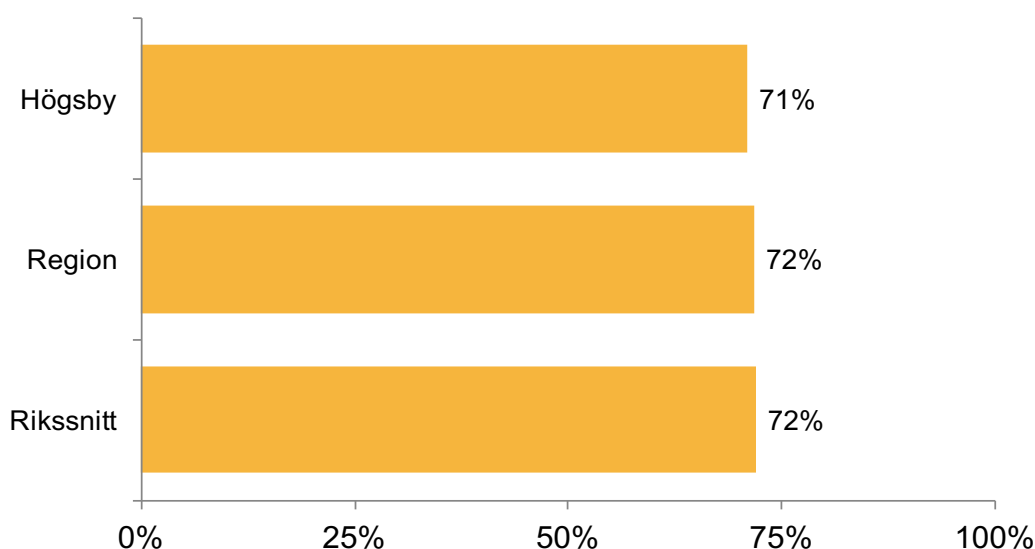

F1a. Andel som bedömer sin hälsa som mycket eller ganska bra: Utveckling över tid

Andelen ungdomar som mår bra i Högsby ligger på en liknande nivå som i regionsnittet och rikssnittet, se diagrammet nedan.

F1b. Andel som bedömer sin hälsa som mycket eller ganska bra: Jämförelser

Psykiska och somatiska besvär

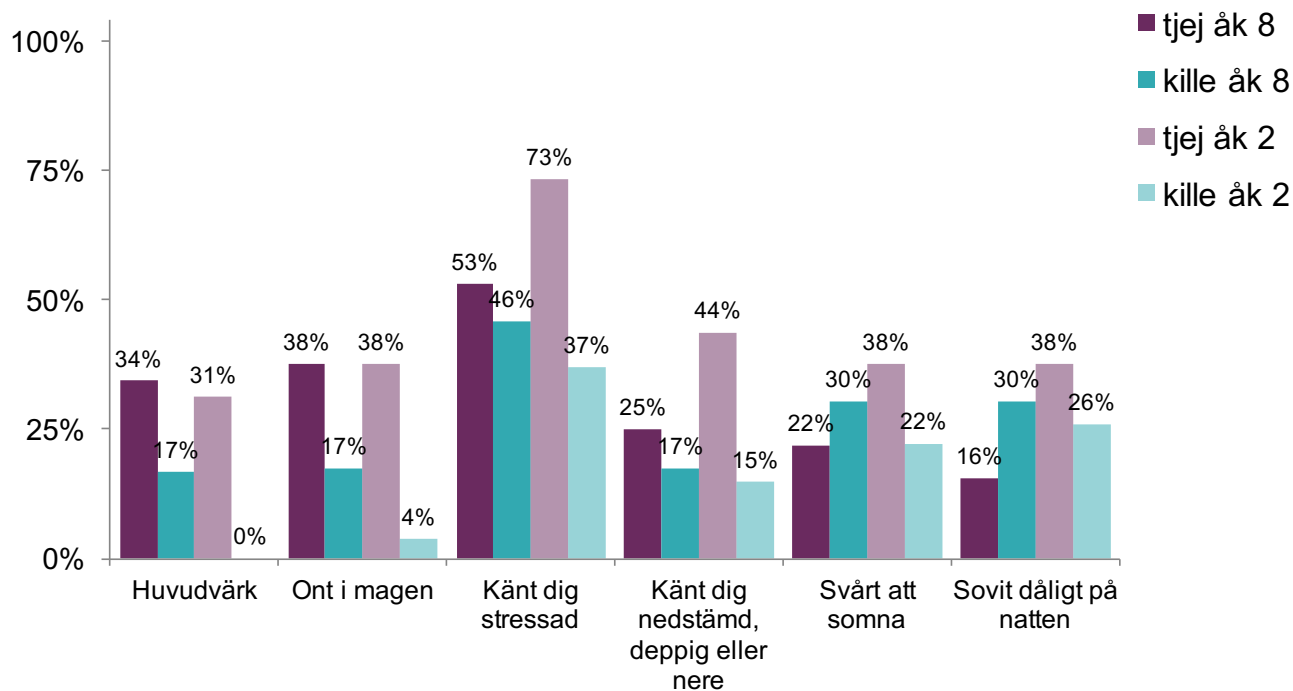
Ungdomarna fick svara på frågor om hur ofta de upplever olika psykiska och somatiska besvär, så som stress, huvudvärk, ont i magen, sömnsvårigheter och nedstämdhet. Enligt MUCF indikerar förekomsten av sådana besvär ohälsa om de förekommer flera gånger i veckan eller oftare under en längre period. Liknande kategorisering görs i Folkhälsomyndighetens undersökning "Hälsa på lika villkor".

I diagram F2 redovisas andelen ungdomar som har de listade besvären regelbundet, det vill säga flera gånger i veckan eller oftare. En relativt stor andel av både tjejer och killar uppger att de har problem med stress, omkring 60 % av tjejerna och drygt 40 % av killarna. Gymnasietjejer känner sig stressade i högst grad.

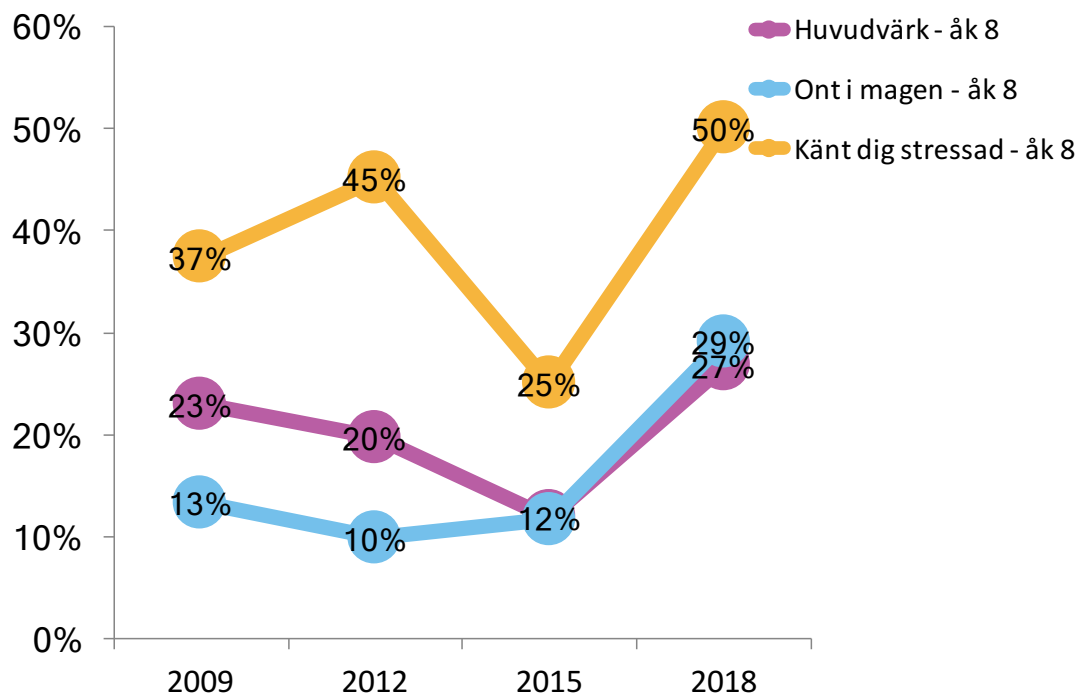
I diagram F2a på följande sida redovisas andelen högstadieungdomar som regelbundet stressar, har ont i magen och har huvudvärk över tid. En ökning har skett avseende alla tre psykosomatiska besvär, speciellt vad gäller stress, från 2015 till 2018. I tabellen F2b redovisas besvären över tid per kön för högstadieungdomarna. Vad som framgår är att det skett en ökning gällande majoriteten av de olika besvären bland både tjejer och killar.

I jämförelsen mellan Högsby, regionsnitt och rikssnitt på sida 54 framgår att ungdomarna i Högsby i högre grad känner sig stressade och har ont i magen, men i något lägre grad känner sig nedstämda, deppiga eller nere.

F2. Hur ofta har du haft följande besvär under de senaste sex månaderna?
Andel som svarat "flera gånger i veckan" eller oftare

F2a. Andel med besvär flera gånger i veckan eller oftare: Utveckling över tid, totalnivå

F2b. Andel med besvär flera gånger i veckan eller oftare: Utveckling över tid per kön¹

	Tjeje åk 8		Kille åk 8	
	2015	2018	2015	2018
Huvudvärk	24%	34%	3%	8%
Ont i magen	19%	38%	5%	10%
Kämt dig stressad	35%	53%	19%	41%
Svårt att somna	38%	22%	19%	26%
Kämt dig nedstämd, deppig eller nere	33%	25%	14%	16%

¹ Vissa av delfrågorna var formulerade på ett annat sätt eller fanns inte innan år 2015, varför jämförelser endast görs mellan 2015-2018

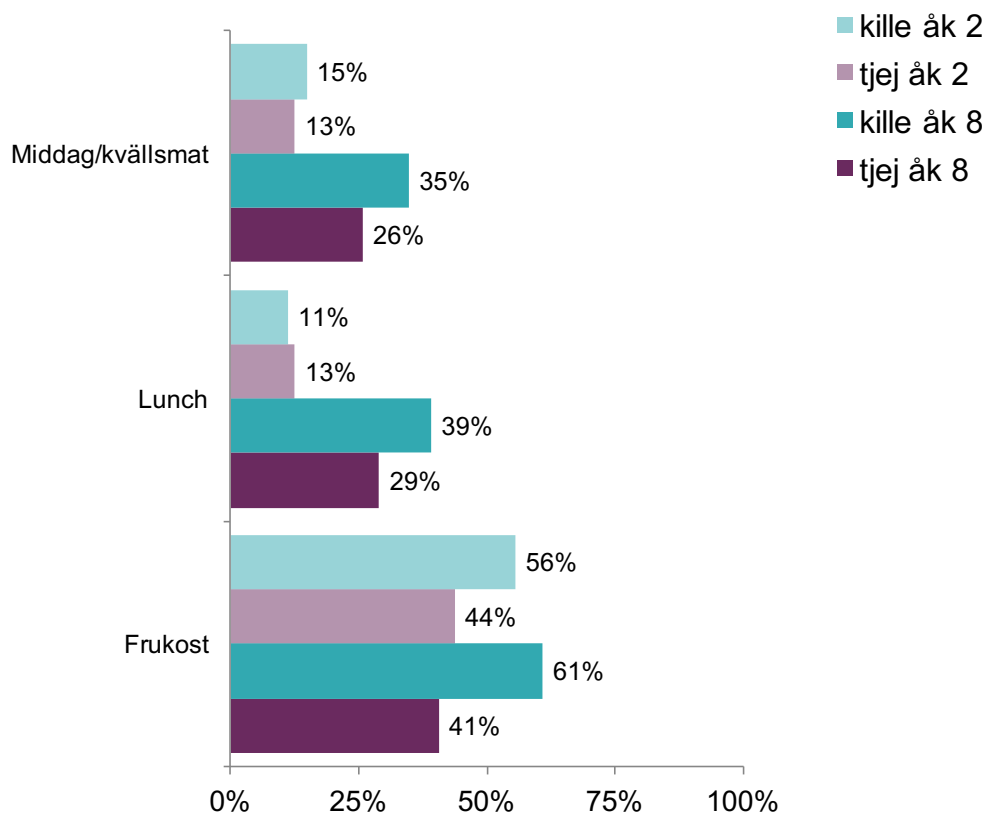
F2c. Andel med besvär flera gånger i veckan eller oftare: Jämförelser

	Huvudvärk	Ont i magen	Känt dig stressad	Svårt att somna	Känt dig nedstämd, deppig eller nere	Sovit dåligt på natten
Högsby	20%	23%	49%	26%	23%	25%
Region	21%	15%	42%	29%	28%	26%
Rikssnitt	18%	14%	43%	27%	28%	25%

Hoppa över måltider

I diagram F3 nedan redovisas andelen ungdomar som svarat att de hoppar över måltider flera gånger i veckan eller oftare. En hög andel i alla åldersgrupper, mellan 41-61 % hoppar över frukosten flera gånger i veckan eller oftare. Andelen som hoppar över övriga måltider är lägre.

F3. Hur ofta händer det att du hoppar över följande måltider?
Andel som svarat "flera gånger i veckan" eller oftare

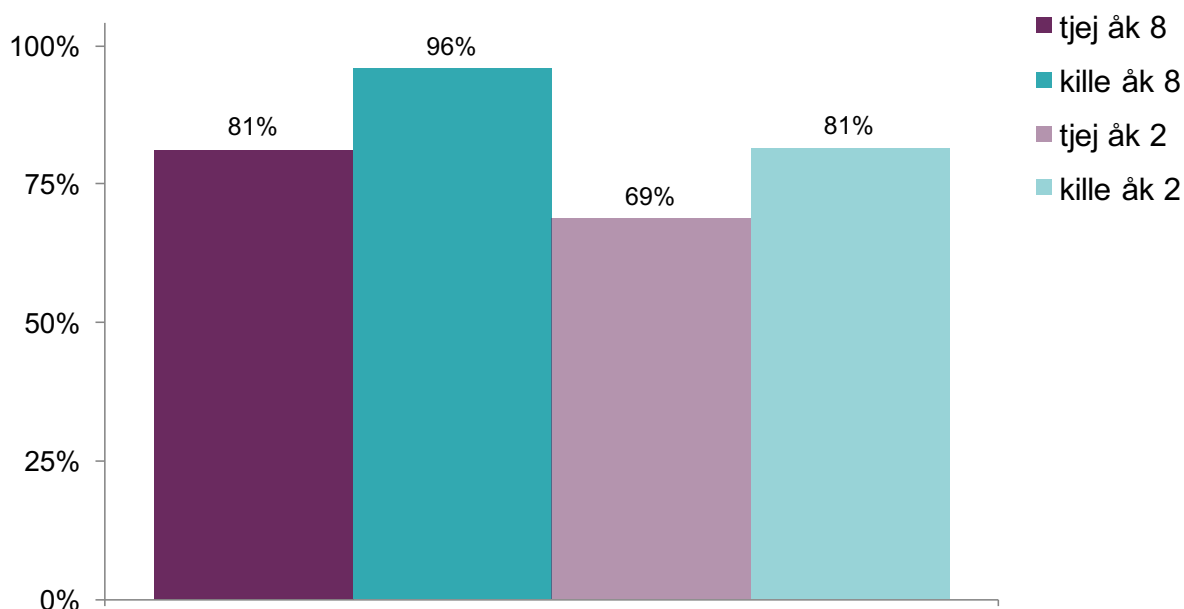
Träning och motion

Fysisk aktivitet är relaterat både till fysisk och psykisk hälsa. Andelen skolbarn som uppnår den rekommenderade mängden fysisk aktivitet (1 timme per dag enligt WHO) är fortsatt låg i Sverige. Det är en levnadsvana som inte har förbättrats över tid, konstaterar Folkhälsomyndigheten¹.

Vad som framgår i diagram F4 är att en andel mellan 69-96 % tränar minst en gång i veckan. En klart högre andel killar än tjejer tränar minst en gång i veckan. Vad gäller utveckling över tid har andelen högstadieungdomar som tränar regelbundet ökat, se diagram F4a på nästa sida.

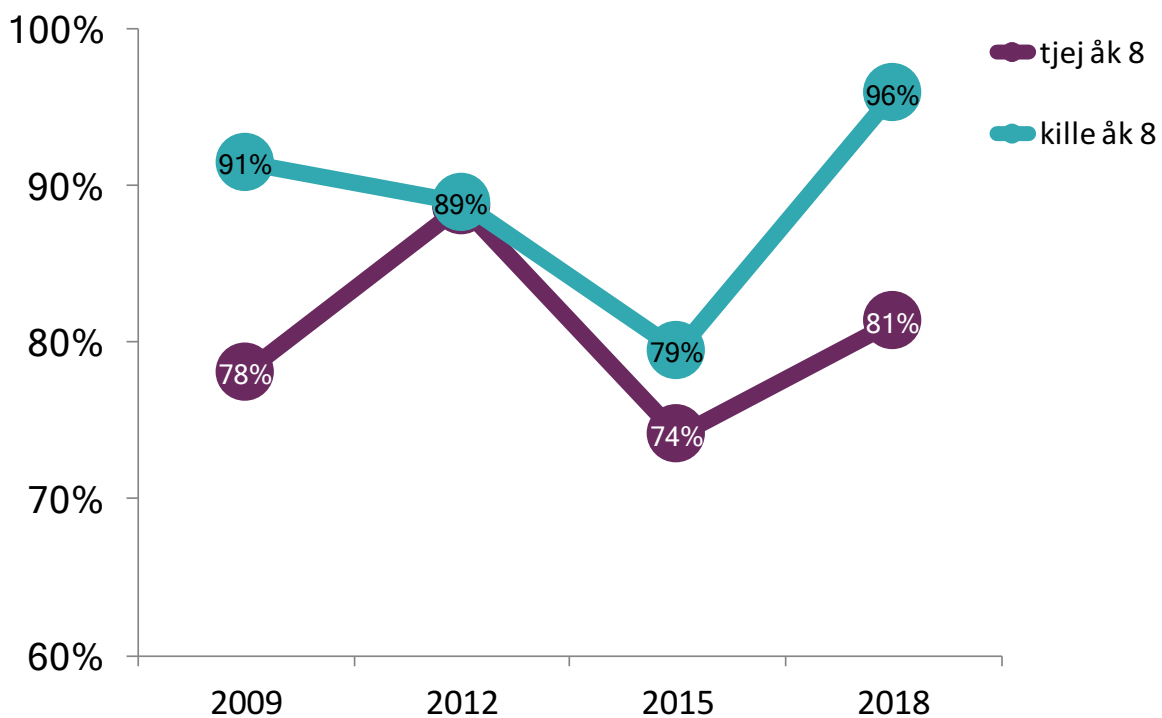
I diagram F4b framgår därutöver att unga som tränar regelbundet i Högsby inte skiljer sig från regionsnitt och rikssnittet.

F4. Hur ofta brukar du träna så att du blir andfådd eller svettas?
Andel som svarat "en gång i veckan" eller oftare

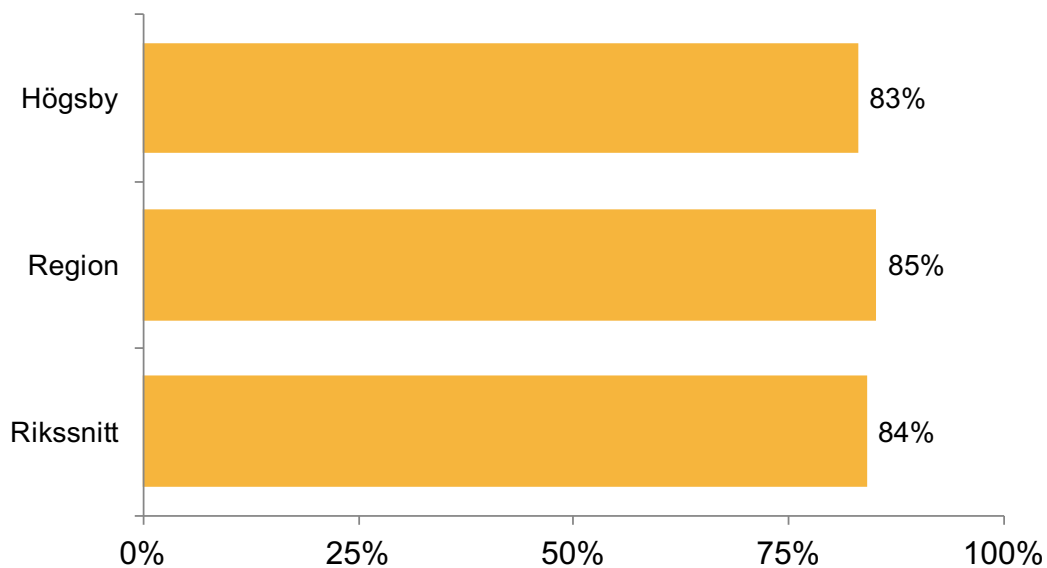

¹ Folkhälsomyndigheten: Skolbarns hälsovanor 2013-2014

F4a. Andel som tränar minst en gång i veckan
Utveckling över tid

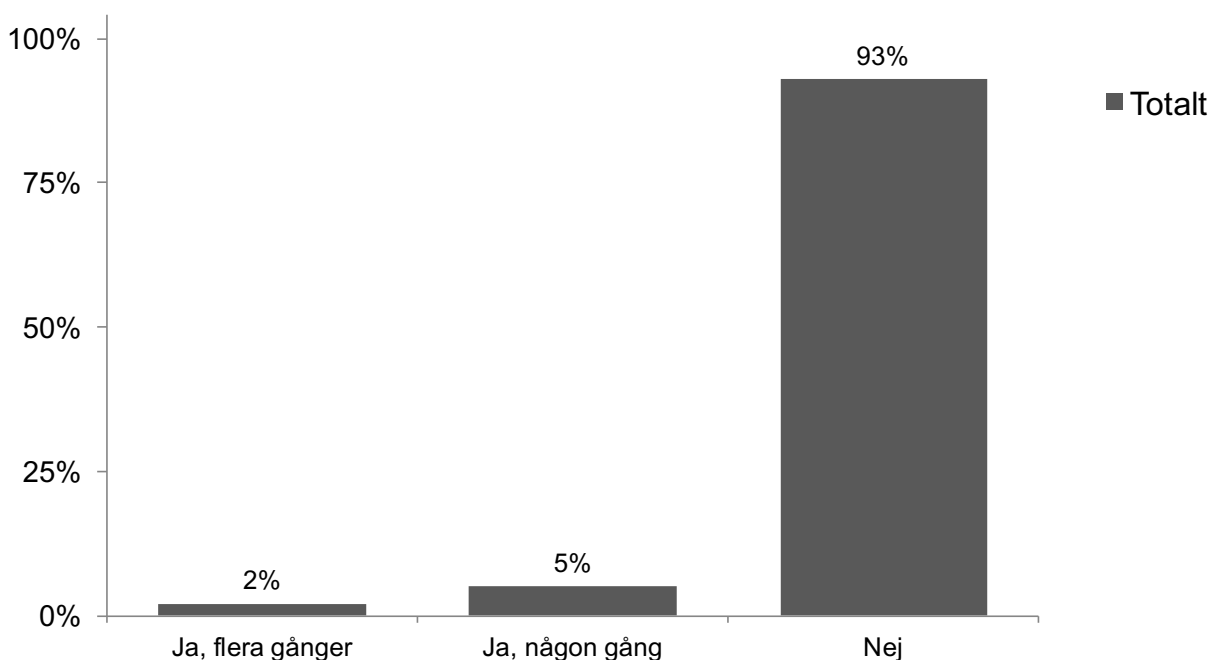
F4b. Andel som tränar minst en gång i veckan
Jämförelser

Prestationshöjande medel

I Lupp-enkäten ställs en fråga om användningen av anabola steroider eller motsvarande medel. Totalt svarar 7 % av ungdomarna i Högsby att de använt denna typ av medel någon gång.

F5. Har du någon gång använt anabola steroider eller andra motsvarande prestationshöjande medel?

Alkohol, tobak och snus

Lupp-enkäten innefattar också frågor om hur ofta man röker, snusar och dricker alkohol. I tabell F6 på följande sida redovisas resultaten för dessa frågor. Vad som framgår i Lupp-resultatet är att andelen som röker minst en gång i veckan är högst bland tjejer i gymnasiet. En fjärdedel av gymnasietjejerna svarar att de röker minst en gång i veckan. Andelen som snusar minst en gång i veckan är däremot högst bland gymnasiekillarna, 35 %.

Över tid kan vi se att regelbunden rökning och snusning har ökat bland högstadiekillarna i Högsby. Andelen högstadieungdomar totalt som dricker alkohol en gång per månad har också ökat.

Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN) konstaterar att andelen skolelever i Sverige som använder tobak minskat de senaste åren. Vad gäller alkohol konstaterar CAN att såväl andelen alkoholkonsumenter som alkoholkonsumtionen bland svenska elever är på fortsatt historiskt låga nivåer.¹

¹ CAN: Skolevers drogvanor 2018

F6. Hur ofta brukar du...

	Tjej åk 8		Kille åk 8		Tjej åk 2		Kille åk 2	
	2015	2018	2015	2018	2015	2018	2015	2018
Röka cigaretter?								
Aldrig/Sällan/En gång i månaden	93%	94%	100%	91%	75%		85%	
Minst en gång per vecka	7%	6%	0%	9%	25%		15%	
Snusa?								
Aldrig/Sällan/En gång i månaden	100%	100%	97%	87%	100%		65%	
Minst en gång per vecka	0%	0%	3%	13%	0%		35%	
Dricka folköl?								
Aldrig/Sällan	81%	84%	88%	70%	94%		75%	
Minst en gång per månad	19%	16%	12%	30%	6%		25%	
Dricka starköl, starkcider, alkoholisk vin eller sprit?								
Aldrig/Sällan	81%	75%	82%	65%	31%		44%	
Minst en gång per månad	19%	25%	18%	35%	69%		56%	
Hur ofta dricker du så mycket alkohol att du känner dig full?*								
Aldrig/Sällan	33%	25%	29%	38%	10%		13%	
Minst en gång per månad	67%	75%	71%	63%	90%		87%	

*Av de som vid något tillfälle druckit alkohol

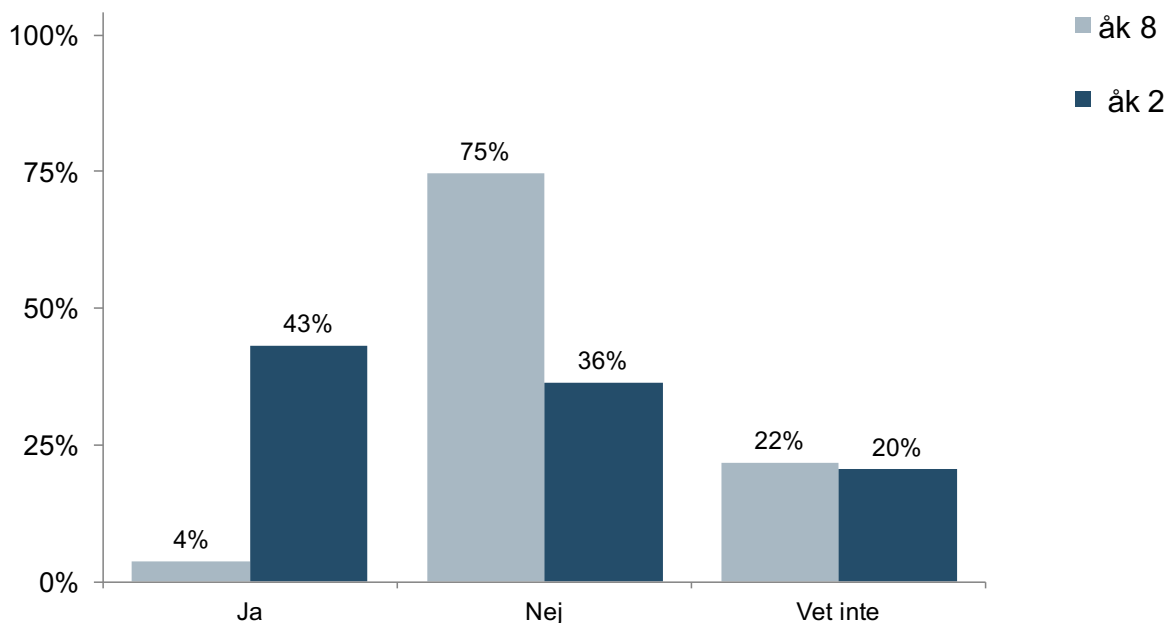
50 % av ungdomarna i Högsby kommun svarar att de får tag i alkohol via kompisar, kompisars syskon eller en partner. 27 % svarar "Från en annan vuxen" (ej föräldrar) och 18 % "På annat sätt".

F6a. Hur får du oftast tag på alkohol?

Besvarades endast av de som någon gång druckit alkohol

	Andel 2018
Köper själv i affären	5%
Beställer på internet	7%
Handlar utomlands	7%
Tillverkar själv	9%
Får från mina föräldrar	9%
Tar från mina föräldrar utan att de vet om det	16%
Från syskon	9%
Från kompisar, kompisars syskon, flickvän/pojkvän/partner	50%
Från annan vuxen	27%
På annat sätt	18%

F7. Får du dricka alkohol för din/dina föräldrar?

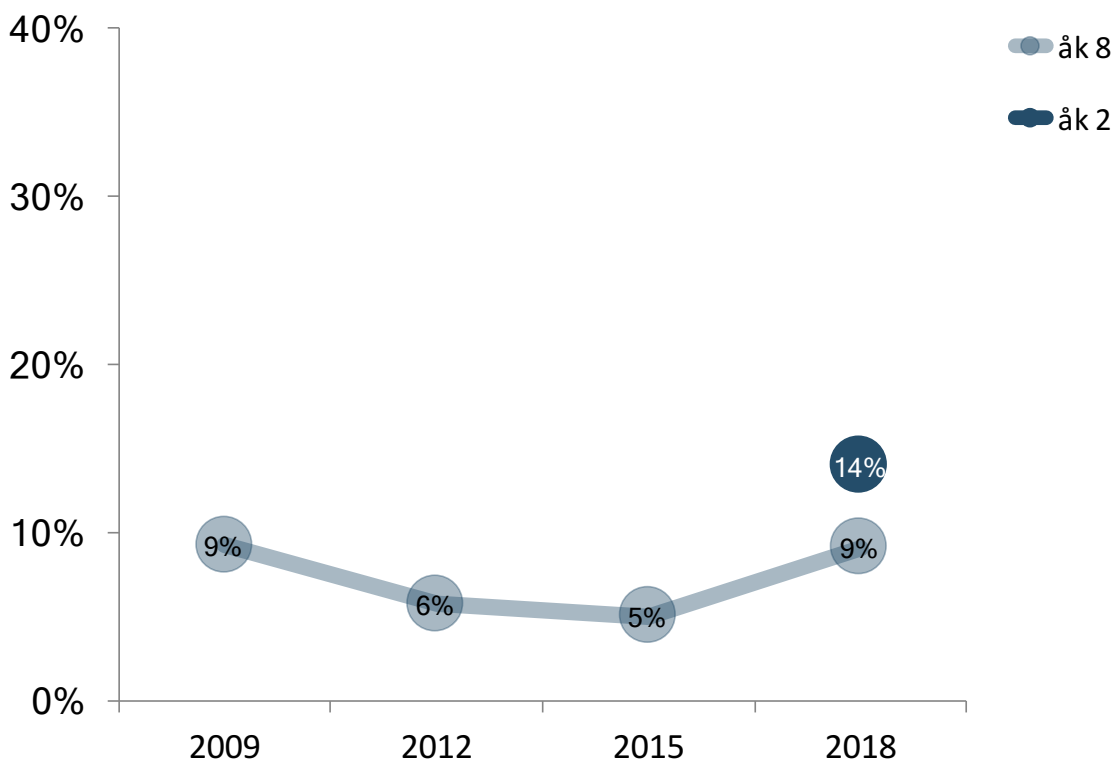

Narkotika

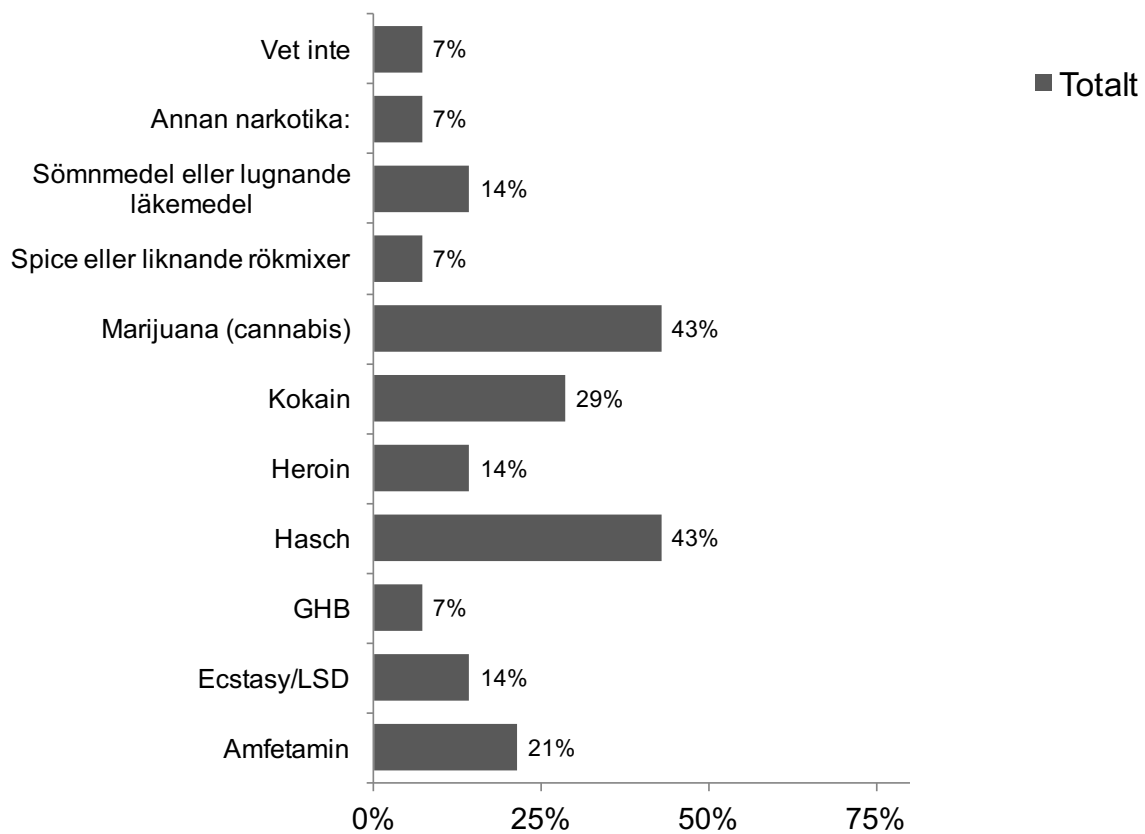
Lupp-enkäten innefattar också frågor om narkotikaanvändning. I diagram F8 framgår att 9 % av högstadieungdomarna och 14 % av gymnasieungdomarna svarar att de en eller flera gånger har använt narkotika. I diagrammet framgår också att andelen högstadieungdomar som någon gång använt narkotika är på samma nivå som år 2009, men har ökat sedan 2012.

På följande sida ser vi att hasch och marijuana är de narkotikasorter som flest ungdomar använt.

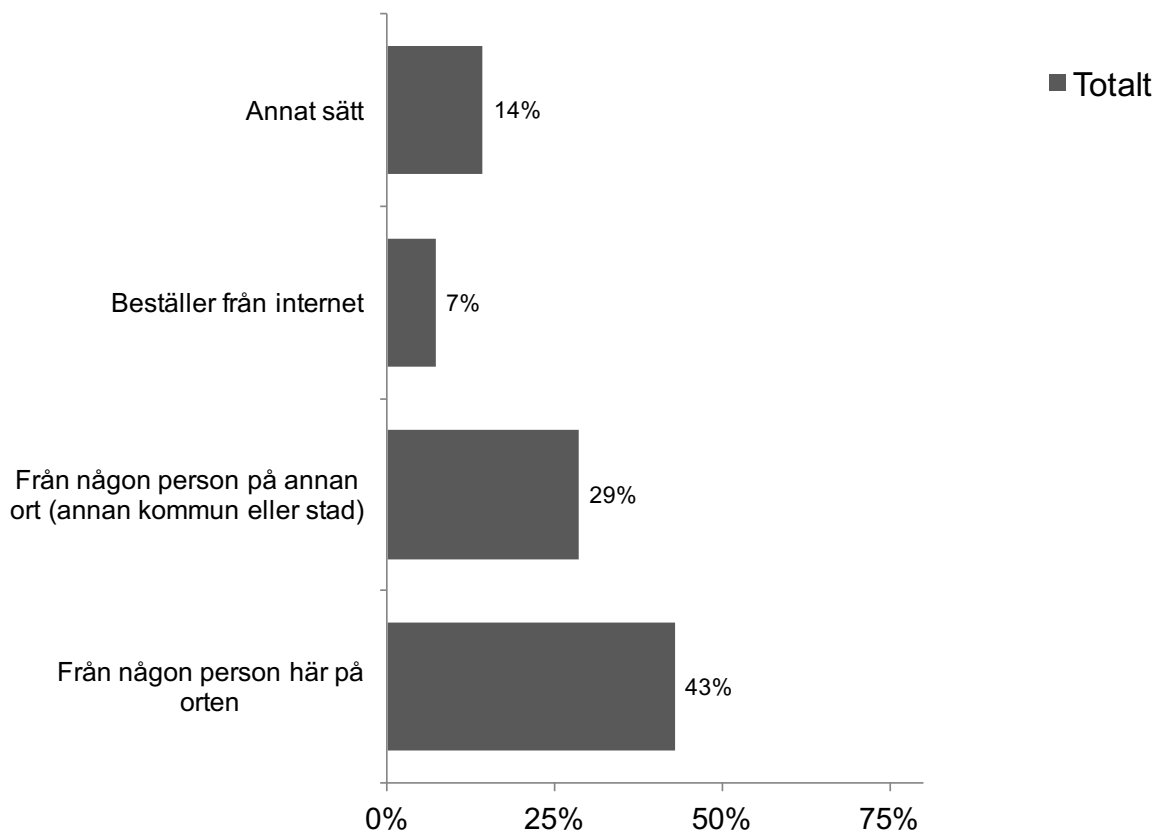
F8. Andel som använt narkotika över tid

F8a. Vilken eller vilka typer av narkotika har du använt?
Besvarades endast av de som någon gång använt narkotika

F8b. Hur fick du/får du tag på narkotika?
Besvarades endast av de som någon gång använt narkotika

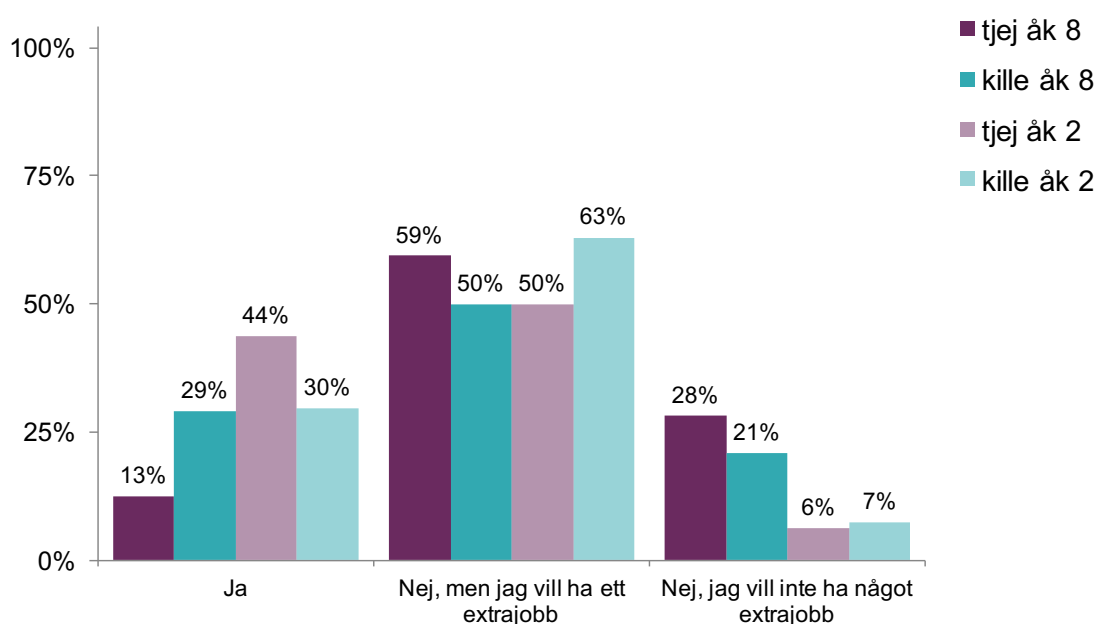

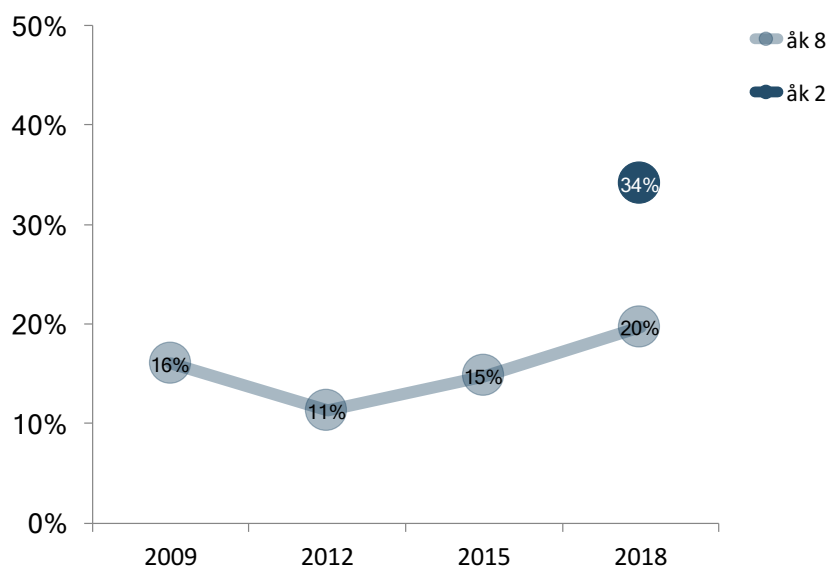
Arbete

I detta avsnitt redovisas några frågor gällande ungdomarnas relation till arbetsmarknaden. Totalt svarar 20 % i årskurs 8 och 34 % i årskurs 2 att de har ett extrajobb. Över tid har en ökning av andelen högstadieungdomar med extrajobb ökat, se diagram G1a. Andelen som svarar att de har ett extrajobb är något högre i Högsby jämfört med regionsnitt och rikssnittet, se diagram G1b på nästa sida.

G1. Har du något extrajobb just nu?

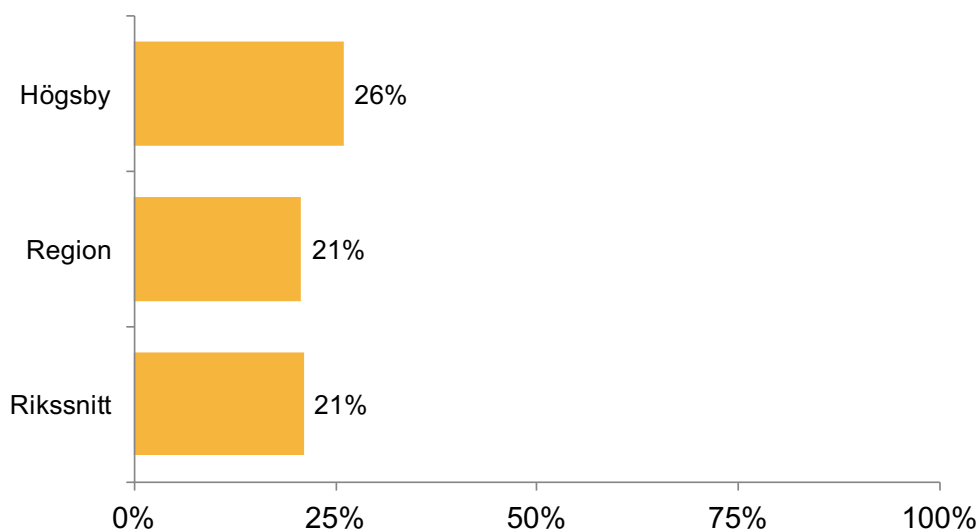

G1a. Andel med extrajobb: Utveckling över tid*

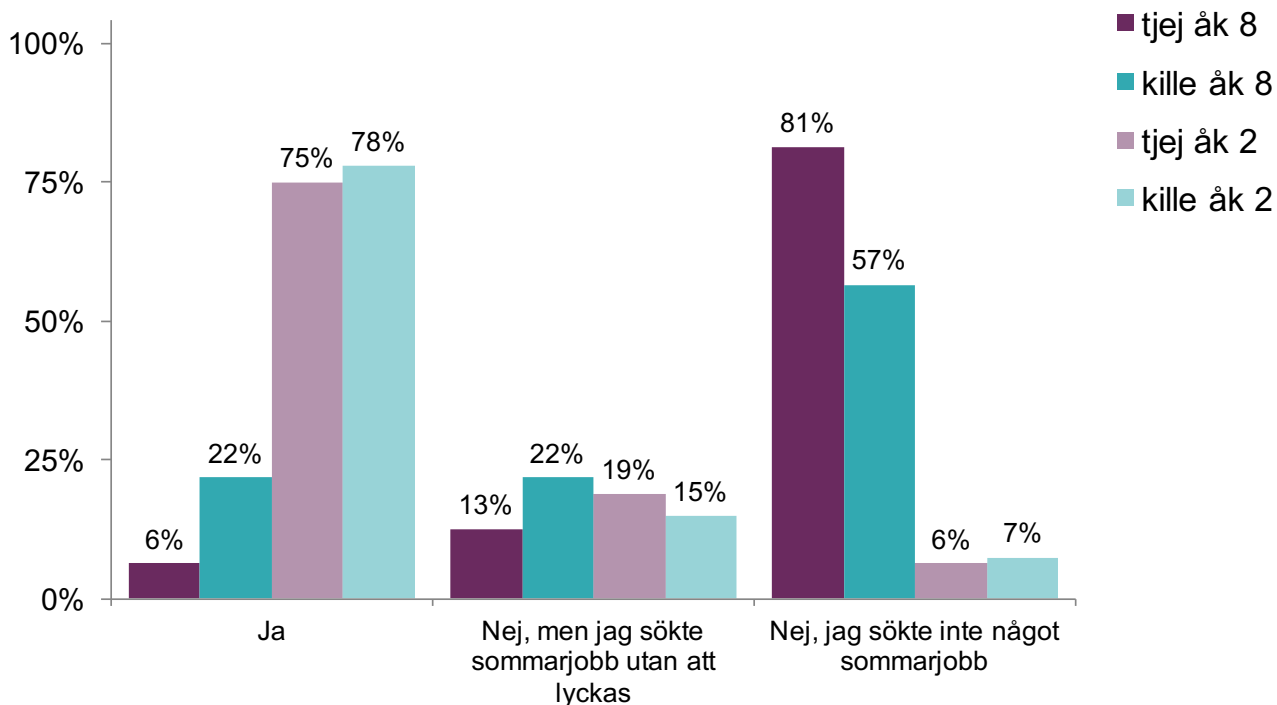
*Obs! 2009 och tidigare var svarsalternativen på frågan endast "ja" eller "nej" för att år 2012 och senare vara "ja", "nej", "nej men jag vill ha ett extrajobb" vilket kan påverka jämförbarheten.

G1b. Andel med extrajobb: Jämförelser

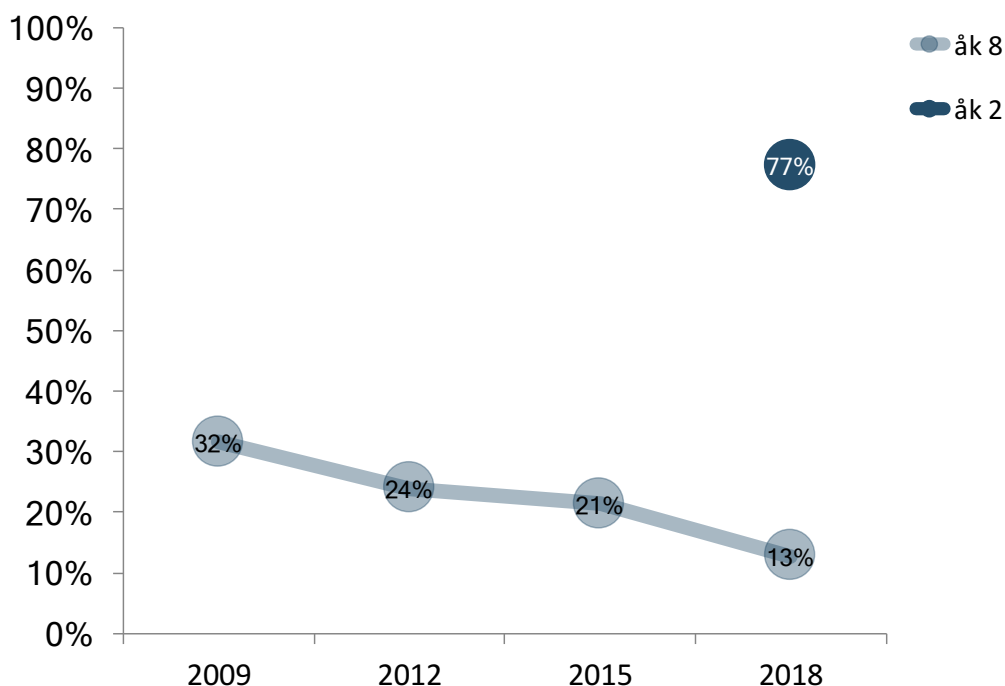

Totalt svarar 13 % av högstadieungdomarna och 77 % av gymnasieungdomarna att de hade ett sommarjobb i somras. En betydligt högre andel högstadiekillar hade sommarjobb i somras än andelen högstadietjejer. Andelen högstadieungdomar totalt som har haft ett sommarjobb den senaste sommaren har minskat över tid, se diagram G2a på följande sida.

G2. Hade du ett sommarjobb i somras?

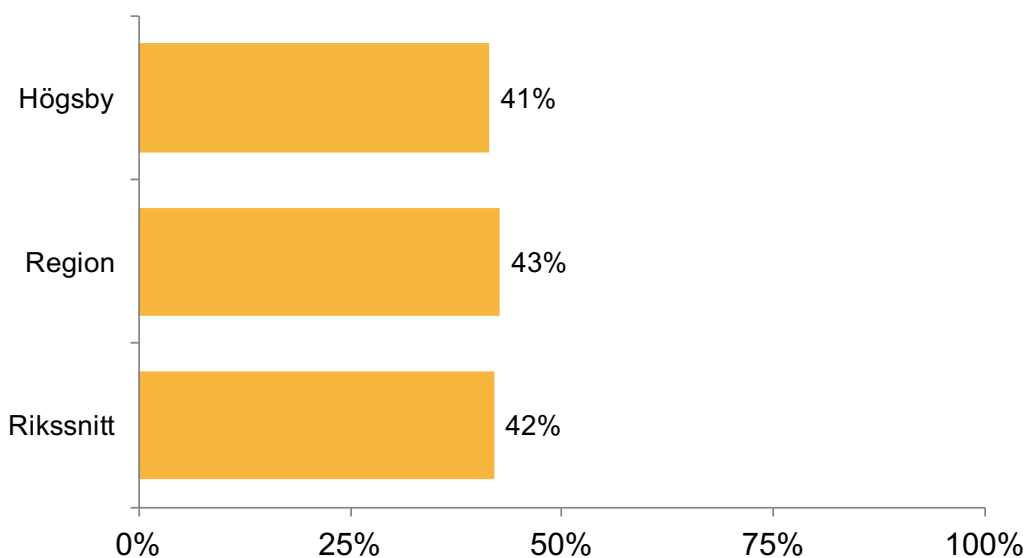
G2a. Andel med sommarjobb den senaste sommaren
Utveckling över tid

I diagram G2b nedan framgår att andelen ungdomar med sommarjobb den senaste sommaren i Högsby är på en liknande nivå som regionsnitt och rikssnittet.

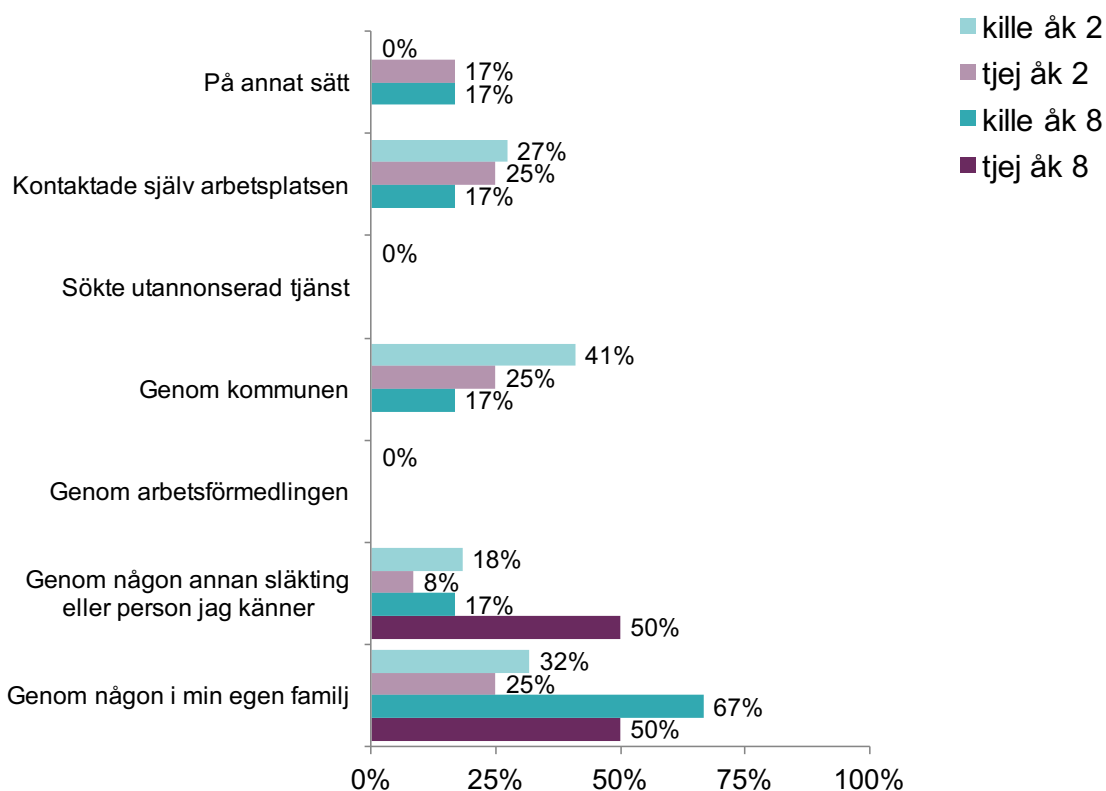
Bland de som hade ett sommarjobb svarar majoriteten av högstadieungdomarna att de fick jobbet genom någon i den egna familjen eller annan person eller släkting. Gymnasieungdomarna svarar i högst grad att de fick jobbet genom den egna familjen, genom att själva kontakta arbetsplatsen eller genom kommunen.

G2b. Andel med sommarjobb den senaste sommaren
Jämförelser

G2c. Hur fick du ditt sommarjobb?

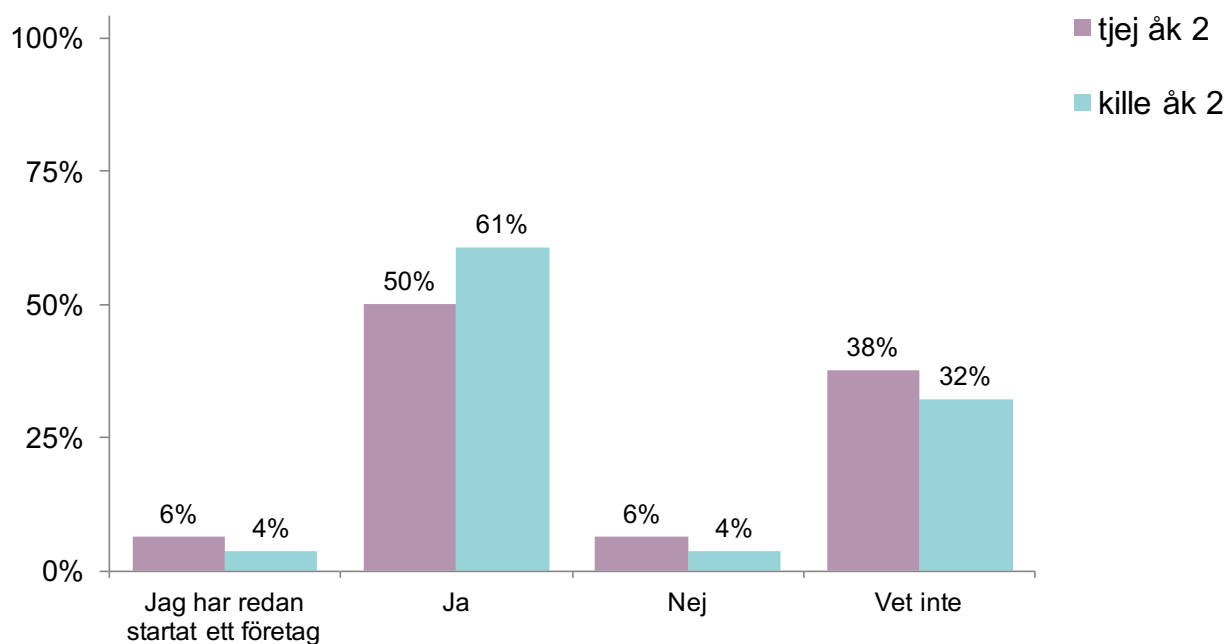
Besvarades endast av de som hade ett sommarjobb i somras

Inställning till eget företagande

Gymnasieungdomarna fick svara på en fråga om deras inställning till att starta eget företag. En andel om 5 % totalt svarar att de redan har ett företag medan 50 % av tjejerna och 61 % av killarna svarar att de skulle kunna tänka sig att starta eget företag i framtiden. En relativt högt andel, mellan 32-38 %, svarar att de inte vet.

G3. Skulle du kunna tänka dig att starta eget företag i framtiden?

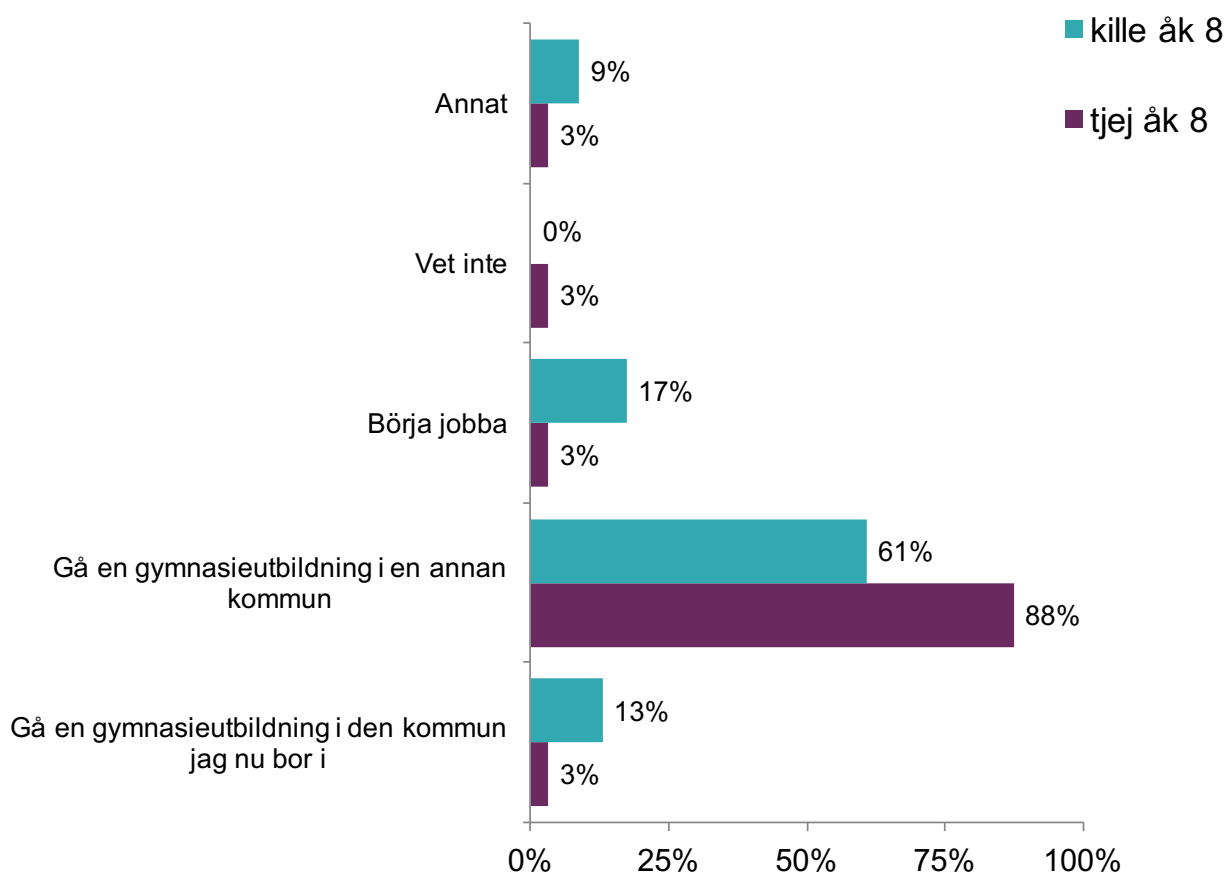
I det sista avsnittet i Lupp-enkäten ställs frågor om hur ungdomarna ser på framtiden, vad de vill göra och huruvida de planerar att flytta från kommunen.

Vad unga i årskurs 8 vill och tror att de kommer att göra

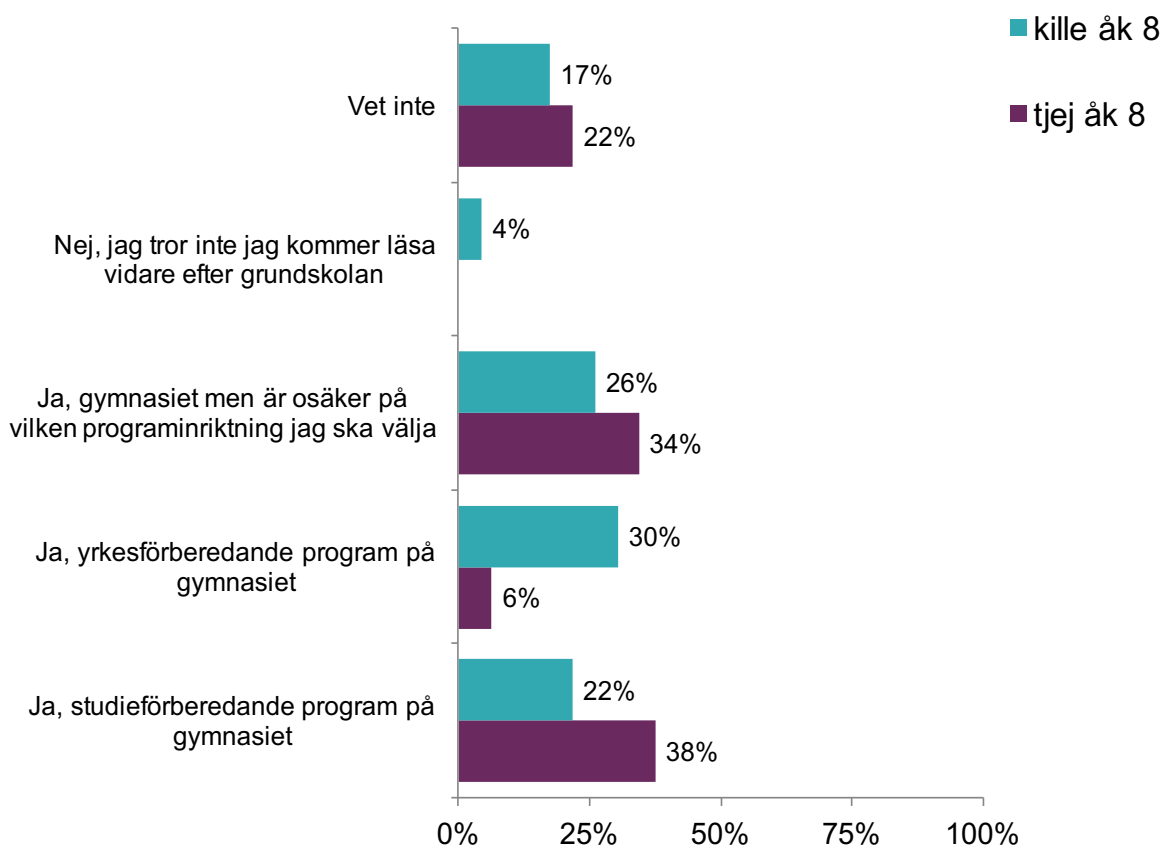
74 % av killarna och 91 % av tjejerna i årskurs 8 skulle helst gå en gymnasieutbildning direkt efter grundskolan, se diagram H1a. 17 % av killarna skulle helst jobba. Motsvarande siffra bland tjejerna är 3 %. Det finns alltså en könsskillnad i frågan.

Vad gäller planer på vidare studier är det en väldigt stor andel som tror de kommer läsa vidare direkt eller senare, se diagram H1b på följande sida. Endast 4 % av killarna tror inte att de kommer läsa vidare. 17 % av killarna och 22 % av tjejerna är osäkra och svarar "vet inte".

H1a. Vad skulle du helst vilja göra direkt efter grundskolan?

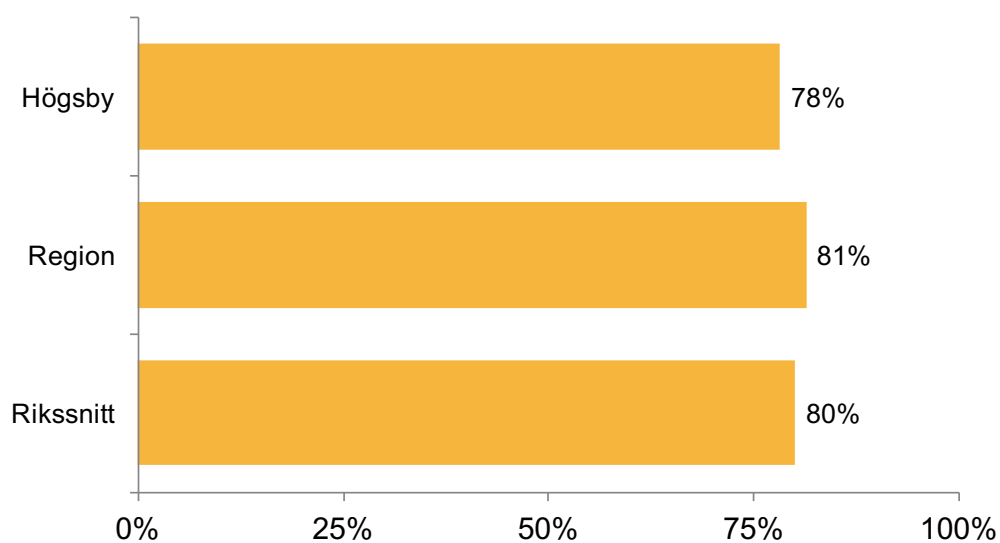

H1b. Tror du att du kommer läsa vidare efter grundskolan (direkt eller senare)?

Andelen högstadieungdomar som tror att de kommer att läsa vidare är på en liknande nivå i Högsby som både regionsnitt och rikssnitt.

H1c. Tror du att du kommer läsa vidare efter grundskolan (direkt eller senare)? Andel ja: Jämförelser

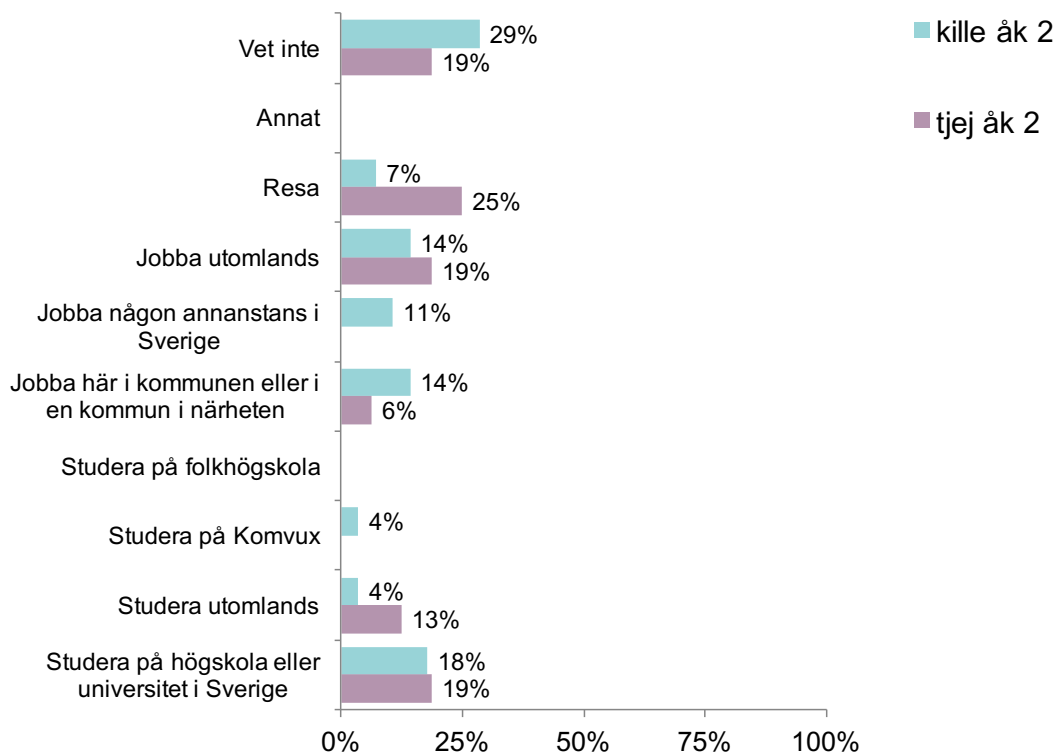

Vad unga i årskurs 2 vill och tror att de kommer att göra

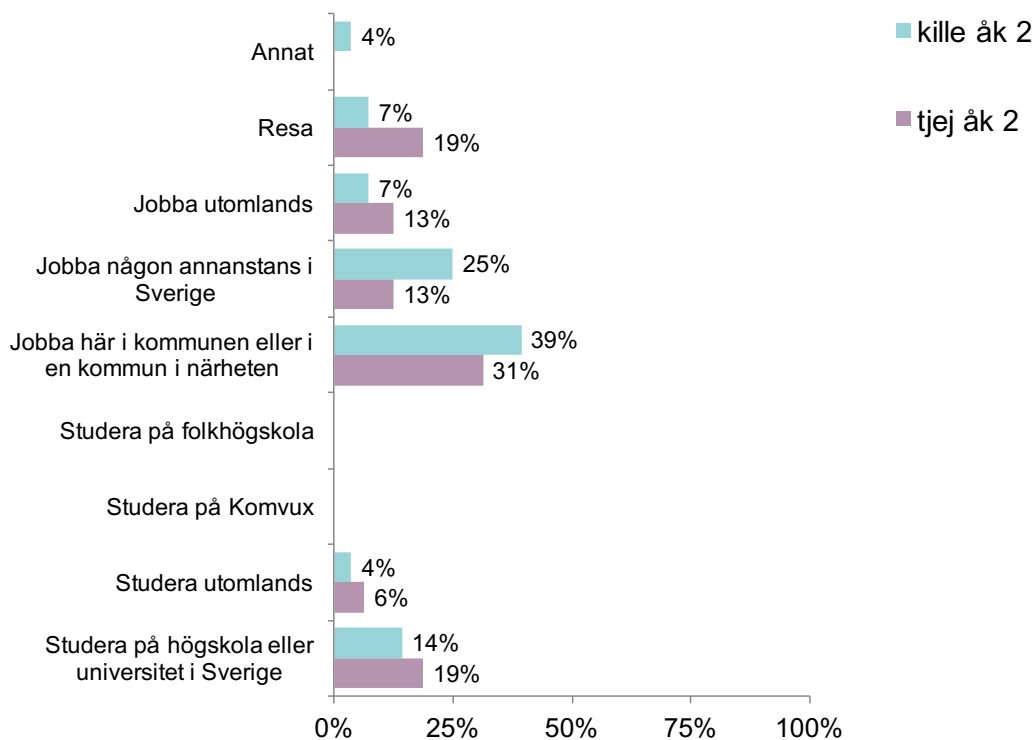
Vad gäller frågan om vad ungdomarna i årskurs 2 helst skulle vilja göra direkt efter gymnasiet svarar 18-19 % att de vill studera på högskola eller universitet i Sverige, se diagram H2a. 7 % av killarna och 25 % av tjejerna skulle helst vilja resa.

I diagram H2b framgår att en majoritet av ungdomarna i Högsby tror att de kommer att jobba i den egna kommunen eller en kommun i närheten direkt efter gymnasiet. I diagram H2c framgår därutöver att 75 % av tjejerna och 44 % av killarna tror att de kommer att läsa vidare efter gymnasiet. Det finns alltså en tydlig könsskillnad i frågan.

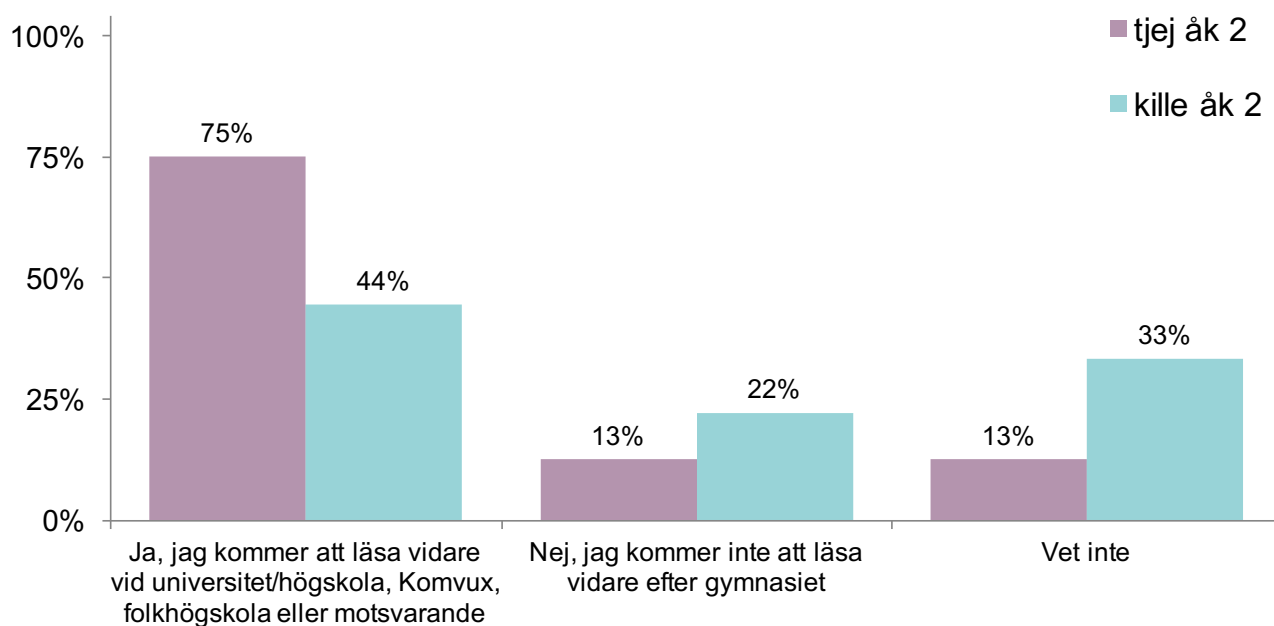
H2a. Vad skulle du helst vilja göra direkt efter gymnasiet?

H2b. Vad tror du att du kommer göra direkt efter gymnasiet?

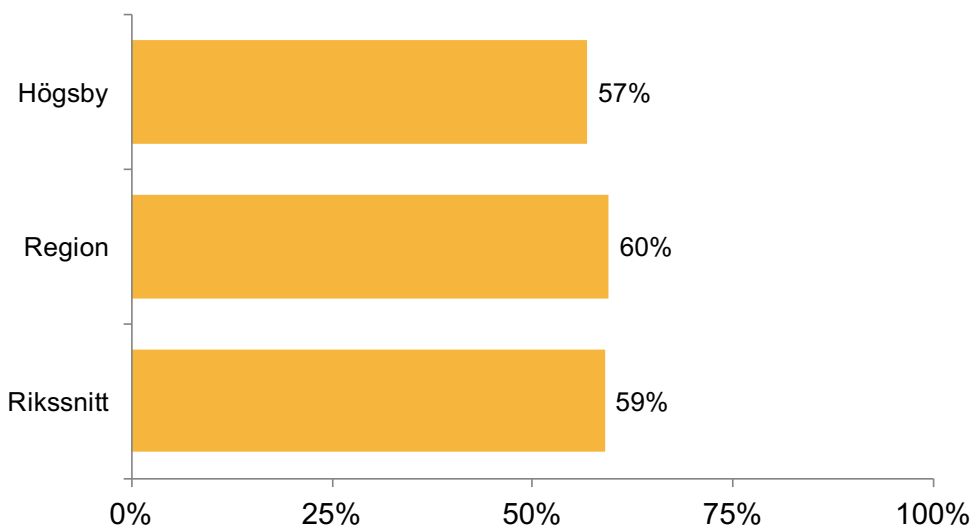

H3. Tror du att du kommer läsa vidare efter gymnasiet, direkt eller senare?

Andelen unga i Högsby som tror att de kommer att läsa vidare efter gymnasiet är på en liknande nivå som i regionsnittet och rikssnittet.

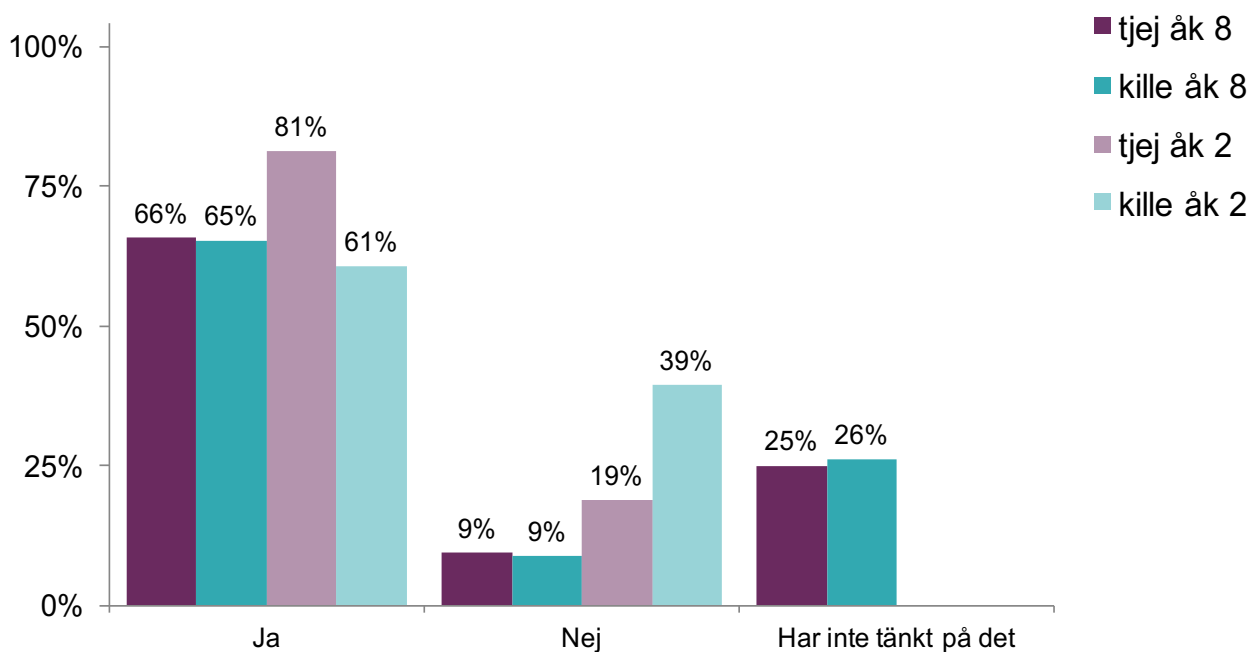
H3a. Tror du att du kommer läsa vidare efter gymnasiet (direkt eller senare)? Andel ja: Jämförelser

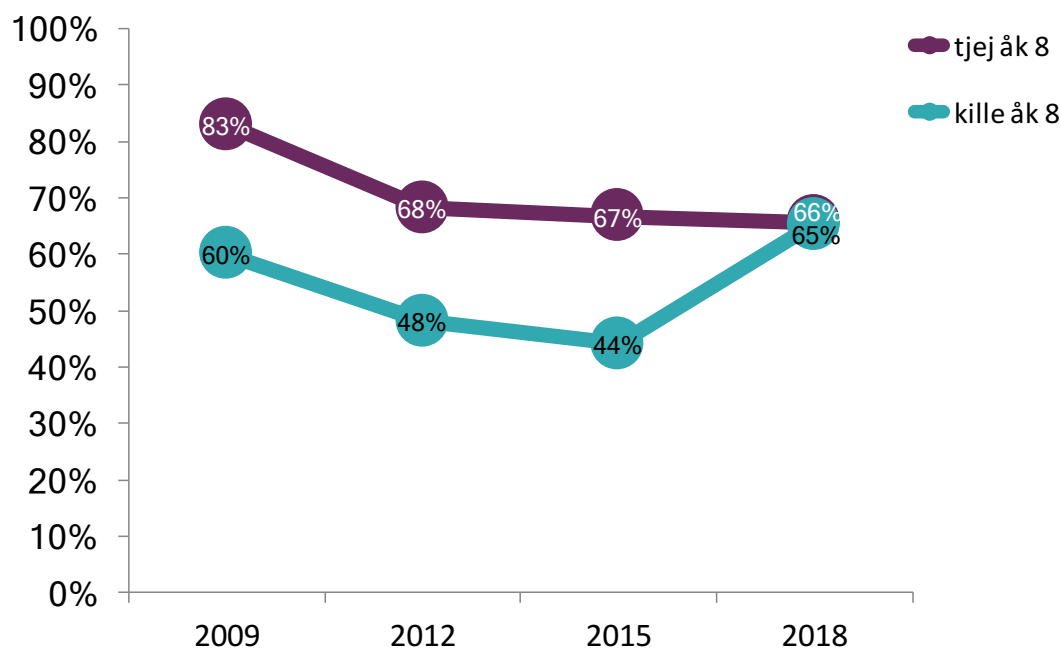
Flytta eller stanna i kommunen

Drygt en fjärdedel av ungdomarna i årskurs 8 svarar att de inte tänkt på huruvida de tror att de kommer flytta från kommunen de bor i eller inte, medan 65–66 % svarar att de tror att de kommer flytta. Bland gymnasieungdomarna är andelen som tror att de kommer flytta högre. 81 % av tjejerna och 61 % killarna i årskurs 2 tror att de kommer flytta. Andelen som tror att de kommer flytta från kommunen har ökat bland högstadieskillarna, se diagram H4a. I diagram H4b på nästa sida framgår även att ungdomarna i Högsby i något högre grad än ungdomarna i regionen totalt att de kommer att flytta. Andelen är även högre än rikssnittet.

H4. Tror du att du kommer att flytta från kommunen där du bor?

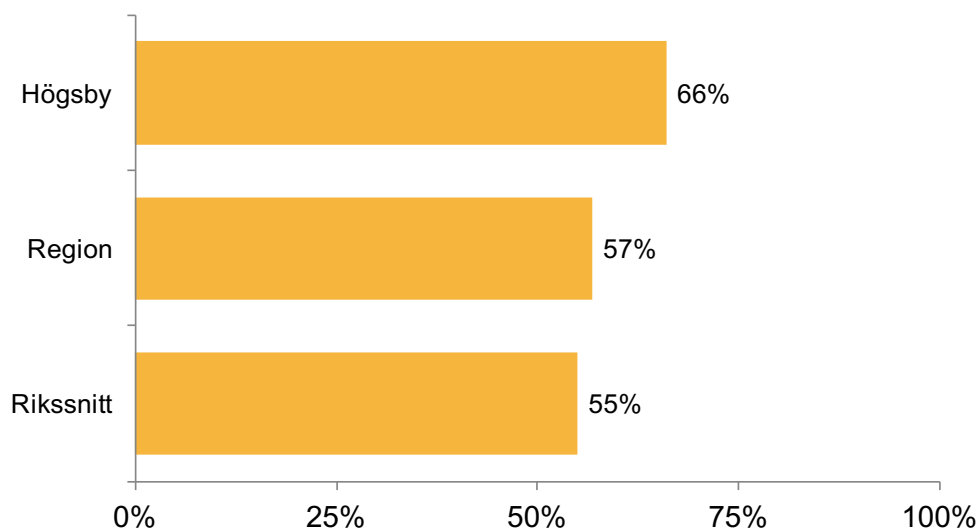

H4a. Andelen som tror de kommer flytta över tid*

*Andelen ja-svar redovisas över tid. Observera att svarsalternativen på frågan 2014 och tidigare varit ja/nej/vet inte, för att i år vara ja/nej/har inte tänkt på det

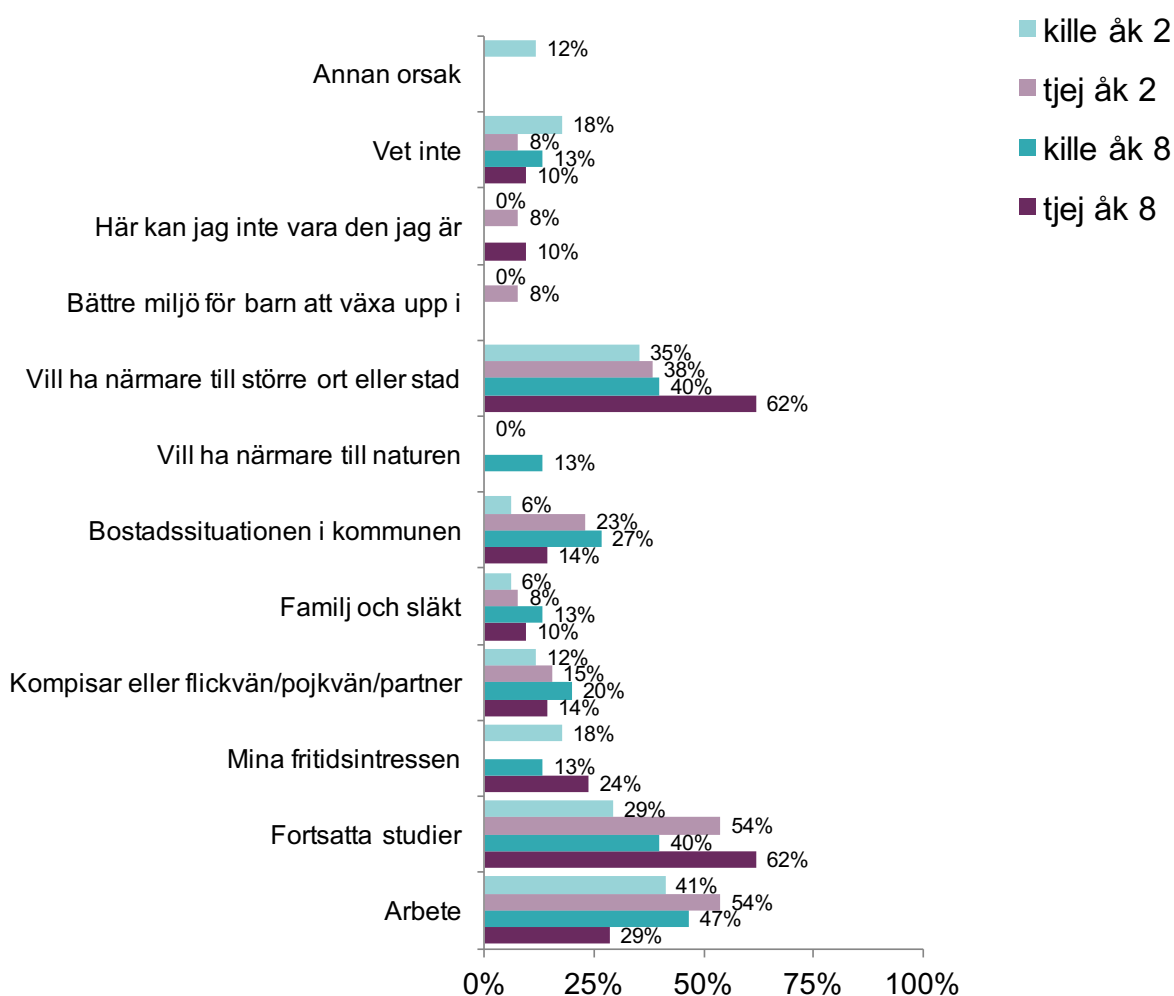
H4b. Andelen som tror de kommer flytta: Jämförelser

De som svarade att de tror att de kommer flytta fick svara på en följdfråga om varför. Flest har angett fortsatta studier, arbete och att de vill ha närmare till större ort eller stad.

H4c. Av vilken anledning tror du att du kommer flytta från kommunen?

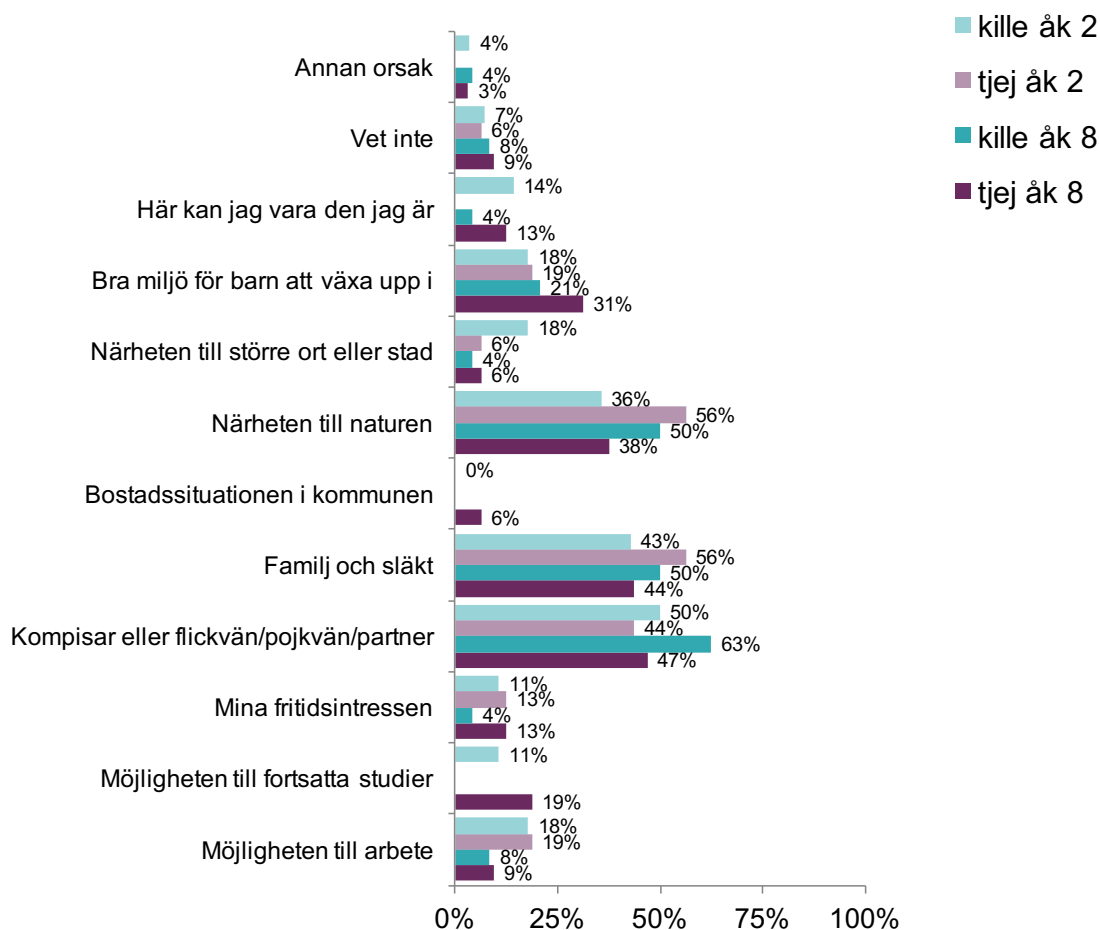
Besvarades endast av de som tror de kommer flytta

Det bästa med kommunen

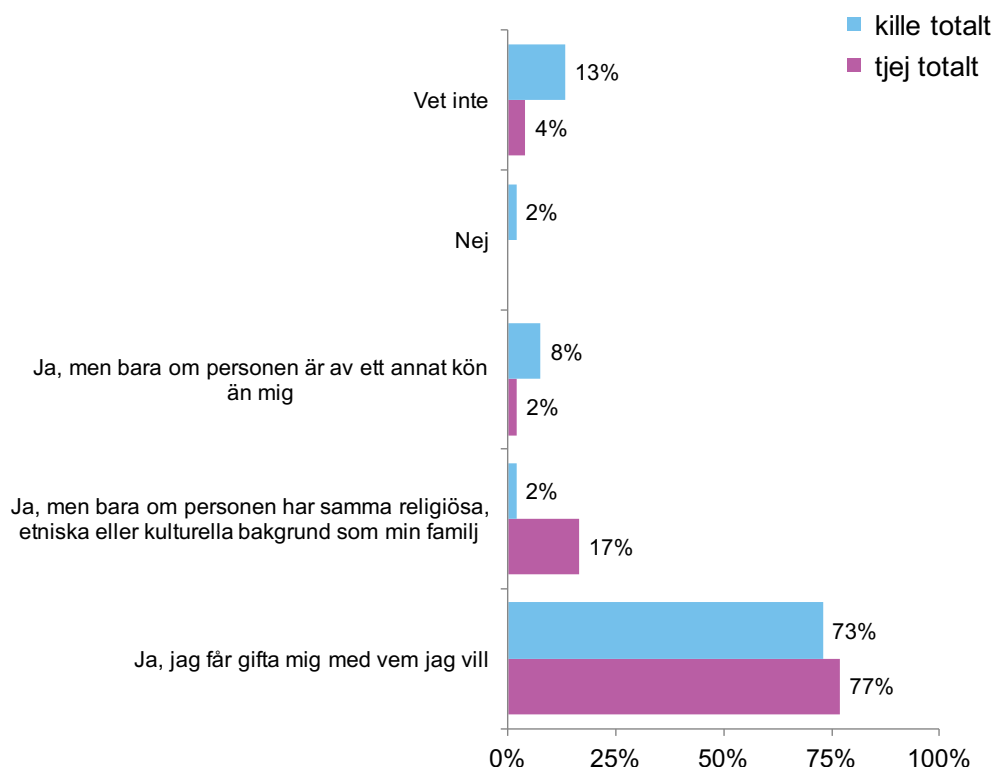
I Lupp-enkäten ställdes även en fråga om vad som är det bästa med att bo i kommunen. Familj och släkt, kompisar och partner samt närheten till naturen är det som flest anger. En del svarar även att det bästa med kommunen är att det är en bra miljö för barn att växa upp i.

H5. När du tänker på hur det är att bo i din kommun, markera det eller de alternativ som du tycker är det bästa med att bo i din kommun?

I enkäten ställdes en fråga om huruvida eleverna får gifta sig med vilka de vill. 77 % av tjejerna totalt och 73 % av killarna svarar att de får gifta sig med vem de vill, se diagram H6 på följande sida.

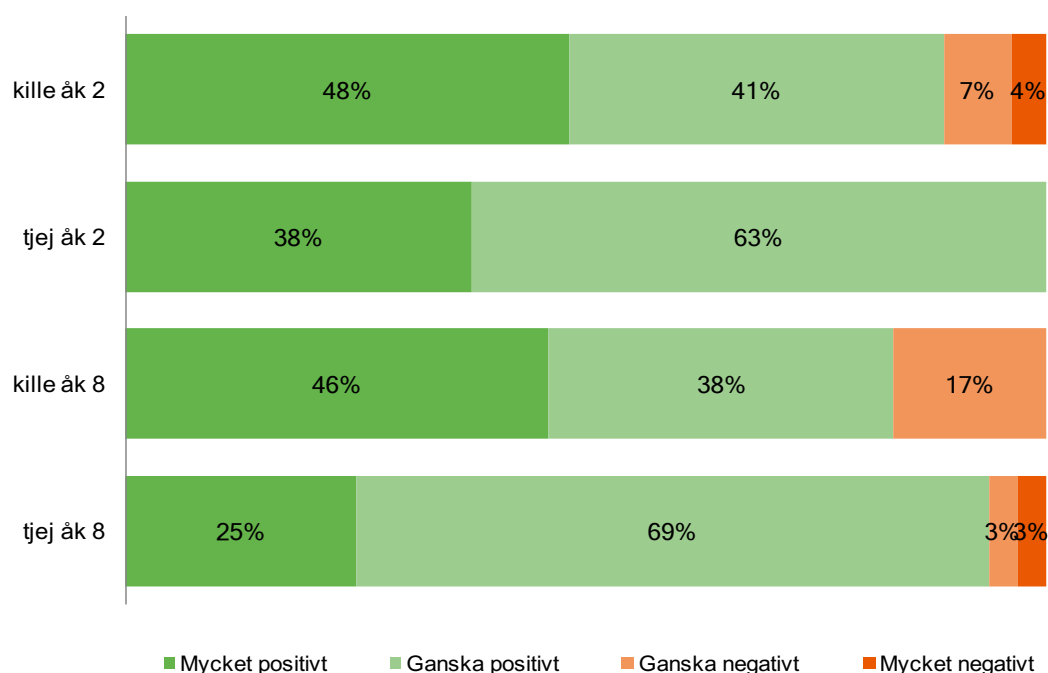
H6. Får du gifta dig med vem du vill?

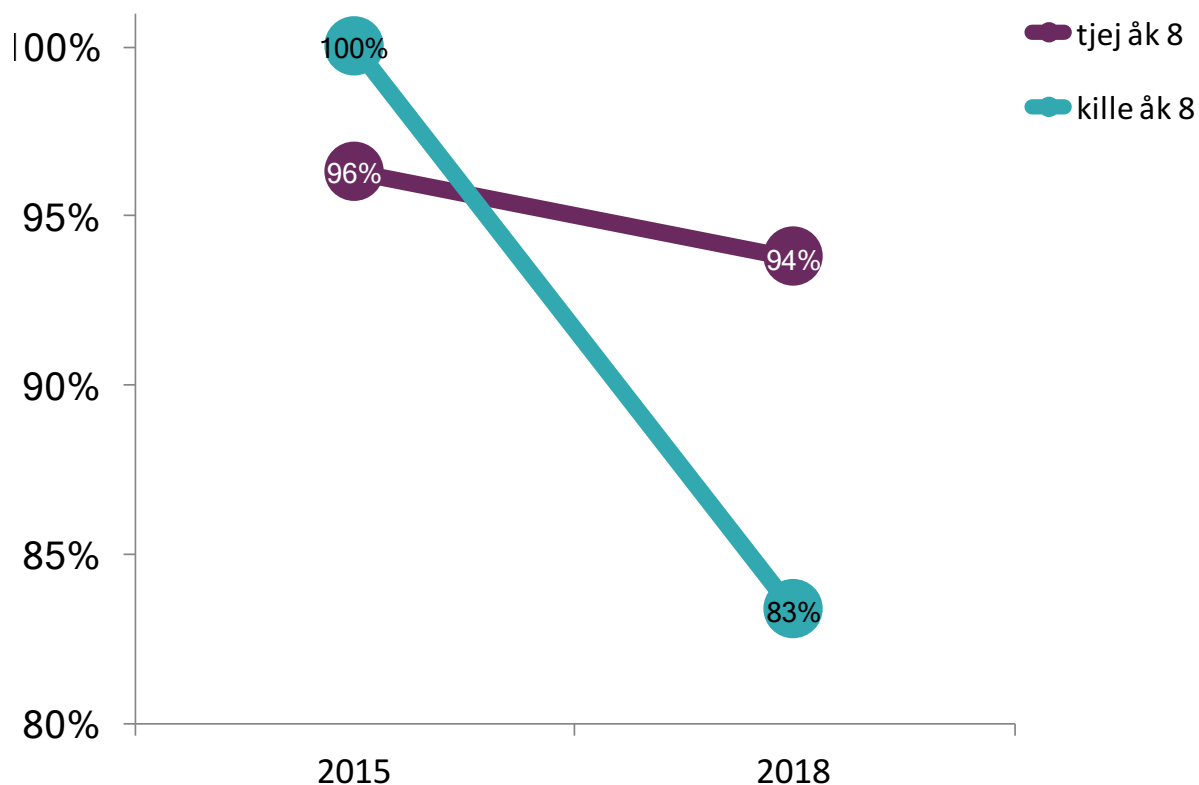
Framtid

Som det framgår i diagram H7 svarar en väldigt hög andel, drygt 90 % av ungdomarna totalt, att de ser mycket eller ganska positivt på framtiden. Högstadietkillarna är dock mindre positiva inför framtiden än övriga grupper. I diagram H7a framgår att en negativ utveckling bland högstadietkillarna skett över tid från 100 % år 2015 till 83 % i år.

H7. Hur ser du på framtiden?

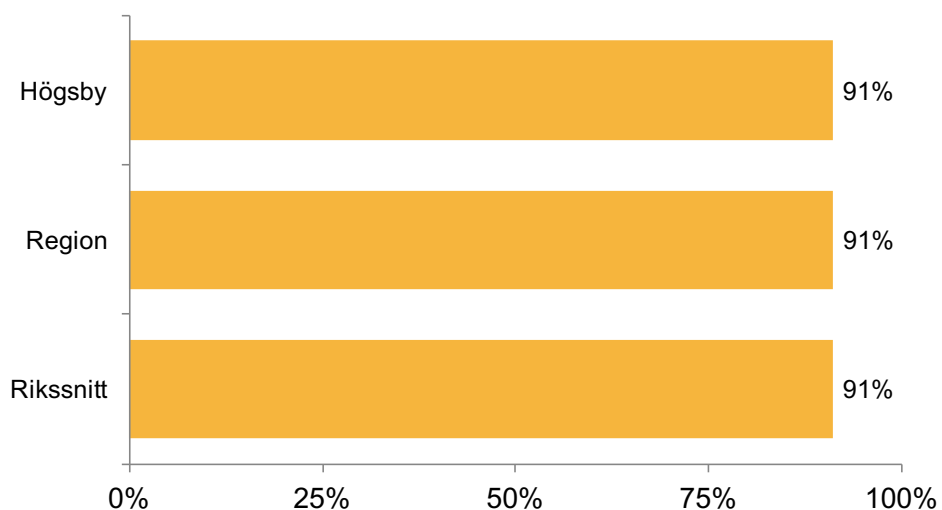

H7a. Hur ser du på framtiden? Utveckling över tid

Andelen med en positiv framtidssyn ligger på samma nivå för Högsby kommun som för både regionen och rikssnittet.

H7b. Hur ser du på framtiden? Andel som svarat "mycket positivt" eller "ganska positivt"
Jämförelser

Referenser

- Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning: Skolelevers drogvanor 2018
- Folkhälsomyndigheten 2014: Skolbarns hälsovanor i Sverige 2013-2014
- Kommittédirektiv 2014:111. Demokratisk delaktighet och inflytande över det politiska beslutsfattandet
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2007: Fokus 07: En analys av ungas hälsa och utsatthet
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor: Fokus 14: Om ungas fritid och organisering
- Mörk, Sjögren & Svaleryd 2014: Hellre rik och frisk – om familjebakgrund och barns hälsa
- Regeringens proposition 2013/14:191. Med fokus på unga - en politik för goda levnadsvillkor, makt och inflytande
- Skolinspektionen 2010: Framgång i undervisningen
- SOU 2009:64 Flickor och pojkar i skolan - hur jämställt är det?
- SOU 2016:5 "Låt fler forma framtiden" del A
- SOU 2016:55 "Det handlar om en jämlik hälsa"
- Sveriges Kommuner och Landsting 2014: Ungas inflytande och delaktighet

